

Το εγχειρίδιο των Κέντρων Γλωσσικών Πόρων

Κατευθυντήριες γραμμές για τη δημιουργία,
διαχείριση και επέκταση
Κέντρων Γλωσσικών Πόρων (ΚΓΠ)

Improving support for language learning through
Language Resource Centres

improving support for language learning through
Language Resource Centres

Το εγχειρίδιο των Κέντρων Γλωσσικών Πόρων

**Κατευθυντήριες γραμμές για τη δημιουργία, διαχείριση και επέκταση
Κέντρων Γλωσσικών Πόρων (ΚΓΠ)**

**από τους εταίρους
του έργου LRC (ΚΓΠ)**

Το έργο αυτό αναπτύχθηκε με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας στο πλαίσιο του προγράμματος Σωκράτης.

Τίτλος πρωτοτύπου στα αγγλικά: *The Language Resource Centre handbook: guidelines for setting up, running and expanding Language Resource Centres (LRCs)*

Το εγχειρίδιο των Κέντρων Γλωσσικών Πόρων: Κατευθυντήριες γραμμές για τη δημιουργία, διαχείριση και επέκταση Κέντρων Γλωσσικών Πόρων (ΚΓΠ)

Μετάφραση: Άννα Βακαλοπούλου

Εκδόθηκε για πρώτη φορά στην αγγλική γλώσσα από τις:

Εκδόσεις Καστανιώτη ΑΕ
Ζαλόγγου 11, 10678 Αθήνα, Ελλάδα
Τηλ.: +30 210 3301208 Fax: +30 210 3822530

Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο: info@kastaniotis.com
Ιστοσελίδα: www.kastaniotis.com

Copyright © εταίροι του έργου LRC 2003

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση, αποθήκευση σε συστήματα ανάκτησης και μεταφορά με οποιονδήποτε τρόπο και σε οποιαδήποτε μορφή, ηλεκτρονική, μηχανική, φωτοτυπία, εγγραφή ή άλλη, χωρίς σωστή αναφορά στην πηγή, ως εξής:

Εταίροι του έργου LRC, *Το εγχειρίδιο των Κέντρων Γλωσσικών Πόρων: Κατευθυντήριες γραμμές για τη δημιουργία, διαχείριση και επέκταση Κέντρων Γλωσσικών Πόρων (ΚΓΠ)* (Αθήνα: Εκδόσεις Καστανιώτη, 2003)

ISBN 960-03-3524-9

Περιεχόμενα

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	6
ΓΛΩΣΣΑΡΙΟ ΟΡΩΝ ΚΑΙ ΑΡΚΤΙΚΟΛΕΞΩΝ	8
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ	9
ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΚΑΙ ΘΕΣΜΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ	9
Αποστολή	9
Μελέτη περίπτωσης: Κέντρο Ξενόγλωσσων Πόρων (CRLE), Βαρκελώνη	
<i>Η αποστολή του CRLE</i>	9
Μελέτη περίπτωσης: Ινστιτούτο Γλωσσικής και Επαγγελματικής Κατάρτισης του Πανεπιστημίου Καρλόνα, Πράγα	
<i>Γιατί ιδρύσαμε το δικό μας ΚΓΠ, ο ρόλος του και η μεθοδολογία που το χαρακτηρίζει</i>	10
Λήψη αποφάσεων, αναφορές και σύνδεσμοι	10
Σχεδιασμός	11
Προϋπολογισμός και χρηματοδότηση	11
Μελέτη περίπτωσης: Κέντρο Εκπαίδευσης Καθηγητών και Εκπαιδευτικής Καινοτομίας (CFIE), Γουάρδο	
<i>Πώς οργανώνουμε το ετήσιο πρόγραμμα του κέντρου (μέσα στο πλαίσιο του προϋπολογισμού μας) με βάση ένα σύστημα ανάλυσης αναγκών του προσωπικού και των χρηστών</i>	11
Πρώθηση, ταυτότητα και μάρκετινγκ	12
Μελέτη περίπτωσης: Αυστριακό Κέντρο Επάρκειας Σύγχρονων Γλωσσών (ÖSprK), Γκρατς	
<i>Πώς δημιουργούμε την ταυτότητα ενός ΚΓΠ χωρίς επαγγελματική βοήθεια και χωρίς πολλά χρήματα;</i>	13
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	14
Ποιους χρειάζεστε;	14
«Στρατολόγηση»	14
Συντονισμός και αναφορές	14
Επαγγελματική εξέλιξη	14
Εκπροσώπηση και υποστήριξη του προσωπικού	14
Μελέτη περίπτωσης: Σύνδεσμος Γαλικιανών Καθηγητών της Αγγλικής Γλώσσας APIGA, Ισπανία	
<i>Εθελοντές: Εργαζόμενοι φοιτητές στο Κέντρο Γλωσσικών Πόρων APIGA</i>	14
ΣΧΟΛΙΑ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	15
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ / COPYRIGHT	15
ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	16
Ασφάλιση / νομική ευθύνη	16
ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ	16
ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΕΙΣ	16
ΧΡΗΣΤΕΣ	18
ΟΜΑΔΕΣ ΧΡΗΣΤΩΝ	18
Μαθητές	18
Εκπαιδευτικοί	18
Κρατικοί φορείς για τη γλωσσική εκπαίδευση και πολλαπλασιαστές πληροφόρησης	18
Οργανισμοί, εταιρείες και άλλα άτομα	18

Μελέτη περίπτωσης: Κέντρο Πληροφόρησης για τη Γλωσσική Διδασκαλία (CILT), Λονδίνο <i>Εξυπηρετώντας μια ευρεία γκάμα χρηστών</i>	19
ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	19
Χρήστες με ειδικές ανάγκες	19
Μελέτη περίπτωσης: Ινστιτούτο Επεξεργασίας του Λόγου (ΙΕΛ), Αθήνα <i>Διαφορετικοί τρόποι επικοινωνίας του ΙΕΛ με τους χρήστες του</i>	20
ΠΡΟΣΕΓΓΙΖΟΝΤΑΣ ΝΕΟΥΣ ΧΡΗΣΤΕΣ	20
Μελέτη περίπτωσης: Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Εκπαίδευση και την Κατάρτιση (ECET), Σόφια <i>«Happy Purry» και «Linguaeareae»: Δημιουργία δικτύων Κέντρων Γλωσσικών Πόρων για συγκεκριμένες ομάδες (μικρούς μαθητές και ειρηνευτές)</i>	21
ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΕΙΣ	21
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΠΟΡΟΙ	23
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	23
Παιδαγωγική υποστήριξη	23
Υπηρεσίες πληροφόρησης	23
Συμπληρωματικές υπηρεσίες	23
Τεχνικές υπηρεσίες	24
Μελέτη περίπτωσης: Υπουργείο Εθνικής Παιδείας, Φινλανδία <i>Προσαρμογή του Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου Αναφοράς για τις Γλώσσες (CEF) στο πλαίσιο των εθνικών προγραμμάτων σπουδών (NBE-FI)</i>	24
Μελέτη περίπτωσης: Κέντρο Καινοτομίας και Εκπαίδευσης (CINOP), Ολλανδία <i>Η χρήση του Ολλανδικού Χαρτοφυλακίου Επαγγελματικής Γλώσσας στα Κέντρα Γλωσσικών Πόρων των ολλανδικών δημοτικών κολεγίων</i>	25
Μελέτη περίπτωσης: CDI Univerzum, Κέντρο για την εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση, Λιουμπλιάνα <i>Καινοτόμος πρακτική: Επιφέροντας αλλαγές για την προώθηση μιας μαθητοκεντρικής προσέγγισης στις δεξιότητες κατανόησης γραπτού λόγου και παραγωγής προφορικού λόγου μέσα στο Κέντρο Γλωσσικών Πόρων</i>	25
ΠΟΡΟΙ	27
Μορφή	27
Περιεχόμενο	27
Μελέτη περίπτωσης: Κέντρο Ξενόγλωσσων Πόρων (CRLE), Βαρκελώνη <i>Παροχή πόρων σε διαφορετικές μορφές και πώς αξιοποιούνται αυτοί από τους εκπαιδευτικούς</i>	27
Μελέτη περίπτωσης: Γλωσσικό Κέντρο του Πανεπιστημίου της Ισλανδίας, Ρέικιαβικ <i>Δημιουργία διαδικτυακών πόρων μέσω δημοσίευσης φοιτητικών εργασιών στον παγκόσμιο ιστό</i>	28
Πολιτική δανεισμού	29
Καταλογοποίηση	30
Μελέτη περίπτωσης: Ευρωπαϊκό Κέντρο Σύγχρονων Γλωσσών (ΕΚΣΓ) του Συμβουλίου της Ευρώπης, Γκρατς, Αυστρία <i>Προσεγγίζοντας την καθιέρωση ενός νέου διαχειριστικού συστήματος για το κέντρο τεκμηρίωσης και πόρων του ΕΚΣΓ, που επιτρέπει τη δημιουργία ηλεκτρονικού καταλόγου</i>	30
Μελέτη περίπτωσης: Κέντρο Πληροφόρησης για τη Γλωσσική Διδασκαλία (CILT), Λονδίνο <i>Ο κατάλογος του CILT στο Διαδίκτυο</i>	31
Παρουσίαση των πόρων	32
Μελέτη περίπτωσης: Κέντρο Γλωσσών Λουξεμβούργου, Λουξεμβούργο <i>Διαχείριση πόρων σε διάφορες γλώσσες: Οργάνωση και τοποθέτηση υλικού σε οκτώ γλώσσες σε ένα κέντρο πόρων «ανοικτής» πρόσβασης</i>	32
ΔΙΑΔΟΣΗ / ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΚΜΑΘΗΣΗΣ ΓΛΩΣΣΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΥ-ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ	33
Μελέτη περίπτωσης: Γλωσσικό Κέντρο του Πανεπιστημίου της Μάλτας, Μάλτα <i>Πρωώθηση της πολυ-πολιτισμικής συνείδησης μέσω της εκμάθησης γλωσσών</i>	33
Μελέτη περίπτωσης: Κέντρο Εκπαίδευσης Καθηγητών για Θέματα Μεθοδολογίας και Πληροφόρησης (PTMIK), Βεζπρέμ, Ουγγαρία	

<i>Πρωθώντας τη διαπολιτισμική συνείδηση μέσω διαπολιτισμικών θεματικών εκδηλώσεων μέσα στο Κέντρο Γλωσσικών Πόρων</i>	33
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΝΕΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	34
ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΕΙΣ	35
ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	37
ΧΩΡΟΣ	37
Τοποθεσία / χρήση του χώρου	37
Μελέτη περίπτωσης: Κέντρο Γλωσσών Λουξεμβούργου (CLL), Λουξεμβούργο	
<i>Από τη βιβλιοθήκη στο κέντρο ανοικτής πρόσβασης: Μετατροπή μιας παραδοσιακής σχολικής βιβλιοθήκης σε σύγχρονο κέντρο πολυμεσικής εκμάθησης</i>	38
ΕΠΙΠΛΩΣΗ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	39
Επίπλωση	39
Εξοπλισμός	39
Πινακίδες και ταμπέλες	40
ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	40
Πρόσβαση	40
Περιβάλλον	40
Άλλες εγκαταστάσεις για τους χρήστες	40
ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΚΑΙ ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΘΕΣΙΜΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	40
ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΕΙΣ	41
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	42
ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ	51

Εισαγωγή

Το έργο LRC

Το 2001 δεκαέξι οργανισμοί από δεκατρία ευρωπαϊκά κράτη, μαζί με το Ευρωπαϊκό Κέντρο Σύγχρονων Γλωσσών του Συμβουλίου της Ευρώπης άρχισαν να συνεργάζονται στο πλαίσιο ενός ευρωπαϊκού προγράμματος¹ με σκοπό τη βελτίωση της υποστήριξης της γλωσσικής εκπαίδευσης μέσω της ενίσχυσης Κέντρων Γλωσσικών Πόρων (ΚΓΠ). Το σκεπτικό του προγράμματος είναι η ανάπτυξη των επαγγελματικών γνώσεων και του διαλόγου μεταξύ των υπευθύνων των ΚΓΠ μέσω της ανταλλαγής τεχνογνωσίας και εμπειρίας που έχει αποκτηθεί σε διαφορετικά γεωγραφικά, γλωσσολογικά, πολιτιστικά και εκπαιδευτικά πλαίσια.

Τα τελευταία χρόνια τόσο το κοινό όσο και η πολιτεία συνειδητοποιούν όλο και περισσότερο τα πλεονεκτήματα της εκμάθησης ξένων γλωσσών και αναγνωρίζουν σταδιακά την ανάγκη για υποστήριξη των διαφορετικών μορφών εκμάθησης και για προώθηση της αυτονομίας στην εκμάθηση ξένων γλωσσών. Οι δύο αυτοί παράγοντες έχουν οδηγήσει στη δημιουργία πολλών νέων Κέντρων Γλωσσικών Πόρων σε όλους τους τομείς της εκπαίδευσης και της επιμόρφωσης, καθώς και στην επέκταση πολλών από τα ήδη υπάρχοντα κέντρα.

Σήμερα τα ΚΓΠ μπορεί να έχουν διάφορες μορφές:

- σχολεία και πανεπιστήμια,
- κέντρα τοπικού, εθνικού ή διεθνούς χαρακτήρα για την υποστήριξη εκπαιδευτικών και ερευνητών,
- εταιρείες και ιδιωτικά κέντρα εκμάθησης ξένων γλωσσών,
- κέντρα εκπαίδευσης και επιμόρφωσης,
- ακόμα και «εικονικά» κέντρα, που λειτουργούν μέσω Διαδικτύου.

Όλοι οι εταίροι που εμπλέκονται στο έργο LRC έχουν τουλάχιστον ένα κοινό σημείο: Είναι υπεύθυνοι για τη διαχείριση ή την υποστήριξη κάποιου είδους Κέντρου Γλωσσικών Πόρων. Καθένα από τα ΚΓΠ που εκπροσωπούνται στο πρόγραμμα διαφέρει ως προς την «αποστολή» που έχει αναλάβει και απευθύνεται σε διαφορετικό είδος χρηστών, ανάλογα με το πλαίσιο στο οποίο λειτουργεί:

- Κάποια ΚΓΠ απευθύνονται αποκλειστικά σε μαθητές.
- Κάποια απευθύνονται μόνο σε εκπαιδευτικούς, ερευνητές, κρατικούς φορείς και άλλους «πολλαπλασιαστές» πληροφόρησης.
- Κάποια ΚΓΠ αποτελούν μέρος του συνολικού εκπαιδευτικού συστήματος της χώρας τους (προωθώντας τις καινοτομίες και παρέχοντας υποστήριξη, πόρους και εκπαίδευση).
- Κάποια ΚΓΠ ασχολούνται με όλα αυτά τα διαφορετικά είδη χρηστών – και όχι μόνο.

Παρά τους διαφορετικούς μας ρόλους όμως –ή ίσως ακριβώς εξαιτίας αυτών– είχαμε την πεποίθηση ότι θα ήμασταν σε θέση να μάθουμε ο ένας από τον άλλο, ανταλλάσσοντας γνώσεις και εμπειρίες.

¹ Το πρόγραμμα LRC (90050-CP-1-2001-UK-Lingua-L1) υποστηρίχθηκε από το πρόγραμμα ΣΩΚΡΑΤΗΣ της Ε.Ε. (Δράση Lingua1) 2001-2003

Τα Κέντρα Γλωσσικών Πόρων είναι γνωστά με διάφορες ονομασίες, ανάλογα με το γεωγραφικό, γλωσσολογικό και οργανωτικό πλαίσιο μέσα στο οποίο λειτουργούν. Για το λόγο αυτό αποφασίσαμε να γίνουμε όσο το δυνατόν περιεκτικότεροι, ερμηνεύοντας τον όρο «Κέντρο Γλωσσικών Πόρων» με την ευρεία έννοια που έχει στην παρούσα έκδοση. Έτσι θεωρούμε ότι ο όρος αυτός περιλαμβάνει πληθώρα διαφορετικών φορέων, όπως: γλωσσικά κέντρα, κέντρα ανοιχτής πρόσβασης, βιβλιοθήκες, αναγνωστήρια, κέντρα διάθεσης πόρων, κέντρα εκπαιδευτικών, αίθουσες πόρων, γλωσσικές βιβλιοθήκες...

Για εμάς, η ειδοποιός διαφορά είναι ότι ένα Κέντρο Γλωσσικών Πόρων (ΚΓΠ) παρέχει **υπηρεσίες** (συμπεριλαμβανομένων και των πόρων) στους **χρήστες για την υποστήριξη** ενός συγκεκριμένου στόχου, μιας «αποστολής» που σχετίζεται με την εκμάθηση ή τη διδασκαλία γλωσσών, με την εφαρμοσμένη γλωσσολογία ή με την έρευνα σε οποιονδήποτε από τους παραπάνω τομείς.

Κέντρο μπορεί να είναι από τη γωνιά μιας αίθουσας μέχρι ένα ολόκληρο κτήριο. Οι υπηρεσίες που παρέχονται ποικίλλουν από την παροχή πληροφοριών μέχρι τη διάθεση εφημερίδων και οτιδήποτε άλλο αναφέρεται στην ενότητα «Υπηρεσίες» της παρούσας έκδοσης. Οι χρήστες μπορεί να είναι από λίγους μαθητές κάποιες ώρες την εβδομάδα, μέχρι χιλιάδες χρηστών από διάφορους τομείς και με διαφορετικές ανάγκες. Για τους σκοπούς όμως αυτής της έκδοσης κάθε μονάδα που παρέχει τις υπηρεσίες αυτές ονομάζεται Κέντρο Γλωσσικών Πόρων – ή, χάριν συντομίας, ΚΓΠ.

Το εγχειρίδιο των Κέντρων Γλωσσικών Πόρων

Ξεκινώντας το έργο LRC, κάναμε διάφορες ασκήσεις ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ μας, για να ανακαλύψουμε τα δυνατά σημεία και τους τομείς εξειδίκευσης του κάθε εταίρου. Συμφωνήσαμε να δοκιμάσουμε να «αποκρυσταλλώσουμε» ιδέες, συμβουλές και παραδείγματα καλής πρακτικής –καθώς και μαθήματα που πήραμε από λάθη του παρελθόντος– σε μια έκδοση που θα μοιραστούμε με όσους δεν ήταν εταίροι μας στο αρχικό δίκτυο του έργου. Το αποτέλεσμα είναι η παρούσα έκδοση, *Το εγχειρίδιο των Κέντρων Γλωσσικών Πόρων: Κατευθυντήριες γραμμές για τη δημιουργία, διαχείριση και επέκταση Κέντρων Γλωσσικών Πόρων (ΚΓΠ)*.

Προσπαθήσαμε να κάνουμε το *Εγχειρίδιο των Κέντρων Γλωσσικών Πόρων* όσο το δυνατόν πιο εύχρηστο και «ρεαλιστικό» – ή, όπως είπε κάποιος εταίρος, «κάτι σαν συζήτηση μεταξύ συναδέλφων». Επίσης αποφασίσαμε να συμπεριλάβουμε μελέτες περίπτωσης (case studies) από την εμπειρία μας στα δικά μας ΚΓΠ, για να εμπλουτίσουμε τις επιμέρους ενότητες με πραγματικά παραδείγματα σε μια ποικιλία φορέων.

Σκοπός μας ήταν να δημιουργήσουμε κάτι χρήσιμο για «κάθε εμπλεκόμενο στη δημιουργία, τη διαχείριση ή την επέκταση ενός ΚΓΠ». Το αναγνωστικό μας κοινό είναι εν δυνάμει πολύ ευρύ. Ελπίζουμε, π.χ., ότι το *Εγχειρίδιο των Κέντρων Γλωσσικών Πόρων* θα είναι χρήσιμο τόσο σε ένα δάσκαλο που πρόκειται να στήσει ένα μικρό ΚΓΠ στο σχολείο, όσο και στο προσωπικό ενός μεγάλου, καταξιωμένου κέντρου, που θέλει να αναλογιστεί τον τρόπο λειτουργίας του ή που αναζητά ιδέες για τη βελτίωση των μεθόδων που χρησιμοποιεί.

Κάθε τομέας που καλύπτεται από το *Εγχειρίδιο των Κέντρων Γλωσσικών Πόρων* δεν θα έχει απαραίτητα σχέση με όλα τα ΚΓΠ, και βέβαια δεν πιστεύουμε ότι υπάρχει ένας «σωστός» τρόπος για τη διαχείριση ενός ΚΓΠ. Για το λόγο αυτό αποφασίσαμε να συντάξουμε έναν κατάλογο με ερωτήσεις για κάθε ενότητα, έτσι ώστε κάθε αναγνώστης να έχει μια εικόνα των θεμάτων και να αποφασίσει αν είναι ή όχι σχετικά ή εύχρηστα για το δικό του ΚΓΠ. Ίσως είναι χρήσιμο, μελετώντας το *Εγχειρίδιο των Κέντρων Γλωσσικών Πόρων*, να φαντάζεται κανείς ότι κάθε ερώτηση συνοδεύεται από τη φράση «εφόσον είναι απαραίτητο».

Το *Εγχειρίδιο των Κέντρων Γλωσσικών Πόρων* έχει συνταχθεί με το γενικότερο σκεπτικό της επαγγελματικής ανάπτυξης. Εφόσον αναφέρεται η πηγή, μπορεί να φωτοτυπηθεί και ελπίζουμε ότι η διάταξη του κειμένου και η σελιδοποίηση θα φανεί χρήσιμη σε ομάδες εργασίας και σε συναντήσεις εκπαιδευτικού περιεχομένου. Σε κάθε ενότητα, εκτός από τον *κατάλογο ερωτήσεων* και τις *μελέτες περίπτωσης*, έχουμε συμπεριλάβει κάποιες πρακτικές *συμβουλές* από τους εταίρους μας, καθώς και *ορισμένες χρήσιμες διασυνδέσεις*, που θα βοηθήσουν τους αναγνώστες να μάθουν περισσότερα σχετικά με ένα συγκεκριμένο θέμα μέσω του Διαδικτύου.

Τα τελευταία είκοσι χρόνια πολλά άτομα και φορείς έχουν συμβάλει στην ανάπτυξη της «τέχνης» της επιτυχούς διαχείρισης ΚΓΠ. Είμαστε υπόχρεοι σε όσους στο παρελθόν έχουν εκδώσει κείμενα ή έχουν κάνει παρουσιάσεις σχετικά με τα Κέντρα Γλωσσικών Πόρων (ή τα κέντρα ανοιχτής πρόσβασης) και ελπίζουμε ότι το *Εγχειρίδιο των Κέντρων Γλωσσικών Πόρων* θα συμβάλει στον επαγγελματικό διάλογο. Η εργασία που έχει γίνει από τους Edith Esch, David Ingram, David Little, Judy McCall, Nicole Poteaux, Philip Riley, Sue Sheerin, την Ευρωπαϊκή Συνομοσπονδία Γλωσσικών Κέντρων Ανώτερης Εκπαίδευσης (CERCLES) και το έργο CIEL ήταν ιδιαίτερα χρήσιμη στην προετοιμασία της παρούσας έκδοσης.²

Το *Εγχειρίδιο των Κέντρων Γλωσσικών Πόρων* είναι διαθέσιμο στις δεκαέξι ευρωπαϊκές γλώσσες³ που χρησιμοποιούνται στις διαφορετικές περιοχές και χώρες όπου εργάζονται οι εταίροι του έργου: αγγλικά, βουλγαρικά, γαλικιανά, γαλλικά, γερμανικά, ελληνικά, ισλανδικά, ισπανικά, λουξεμβουργιανά, μαλτέζικα, καταλανικά, ολλανδικά, ουγγρικά, σλοβενικά, τσεχικά και φινλανδικά.⁴

Ελπίζουμε να βρείτε την έκδοση αυτή χρήσιμη. Θα χαρούμε πολύ να λάβουμε τα σχόλια και τις προτάσεις σας (στη διεύθυνση: feedback@lrcnet.org). Επίσης ελπίζουμε να σας δώσουμε το κίνητρο να επισκεφθείτε την πύλη του δικτύου ΚΓΠ www.lrcnet.org, η οποία θα λειτουργεί στο Διαδίκτυο τουλάχιστον μέχρι το 2005. Μέσω της πύλης του δικτύου ΚΓΠ μπορείτε να συμμετάσχετε σε ζωντανές συζητήσεις σχετικά με θέματα που ενδιαφέρουν τα ΚΓΠ, να κατεβάσετε το *Εγχειρίδιο των Κέντρων Γλωσσικών Πόρων* σε όλες τις γλώσσες, καθώς και να αποκτήσετε πρόσβαση σε επιπλέον πόρους, πληροφορίες και υποστήριξη.

Philippa Wright,

Συντονίστρια έργου LRC

Εκ μέρους όλων των εταίρων του έργου, που αναγράφονται αναλυτικά στην ενότητα «Συντελεστές»

² Όλες οι βιβλιογραφικές αναφορές βρίσκονται στο τέλος της παρούσας έκδοσης

³ Μπορεί κανείς να το τυπώσει ή να το κατεβάσει από την πύλη του δικτύου ΚΓΠ: www.lrcnet.org

⁴ Προσφορές για μετάφραση του *Εγχειριδίου των Κέντρων Γλωσσικών Πόρων* και σε άλλες γλώσσες (από την Ευρώπη και όχι μόνο) είναι ευπρόσδεκτες από το έργο LRC

Γλωσσάριο όρων και αρκτικόλεξων

CEF	Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες: Εκμάθηση, Διδασκαλία, Αξιολόγηση
ECML	Ευρωπαϊκό Κέντρο Σύγχρονων Γλωσσών (ΕΚΣΓ)
ELP	Ευρωπαϊκό Χαρτοφυλάκιο Γλωσσών
EU	Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.)
ICT	Τεχνολογίες Πληροφοριών και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)
ISBN	Διεθνής Αριθμός Τυποποίησης Βιβλίου
LRC	Κέντρο Γλωσσικών Πόρων (ΚΓΠ)
MARC	Ηλεκτρονικός Κατάλογος
Πολλαπλασιαστής (πληροφόρησης)	άτομο, η επαγγελματική θέση του οποίου του δίνει τη δυνατότητα να διαδώσει πληροφορίες σε άλλα άτομα σε κάποιον τομέα
OPAC	Αυτοματοποιημένος Κατάλογος OPAC
Ειδικές ανάγκες	μαθησιακή δυσκολία ή αναπηρία, η οποία απαιτεί ειδικές εκπαιδευτικές εγκαταστάσεις
Καθορισμός προτύπων	Το σύνολο των διαδικασιών που πρέπει να ακολουθηθούν, για την αξιόπιστη ερμηνεία της απόδοσης των μαθητών

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

Ο λόγος ύπαρξης κάθε ΚΓΠ είναι να ανταποκρίνεται στις ανάγκες συγκεκριμένης ομάδας ή ομάδων χρηστών. Τόσο η ταυτότητα των χρηστών αυτών όσο και το είδος των υπηρεσιών που χρειάζονται πρέπει, στην καλύτερη περίπτωση, να βασίζονται σε κάποια σχετική ανάλυση και να ορίζονται στην «αποστολή» του ΚΓΠ. Το είδος του προσωπικού, των πόρων και των εγκαταστάσεων που χρειάζονται θα πρέπει, στην καλύτερη περίπτωση, να υπαγορεύονται από τις ανάγκες των χρηστών, έτσι ώστε να διασφαλιστεί η επιτυχής παροχή των αντίστοιχων υπηρεσιών.

Για το σκοπό αυτό τα ΚΓΠ, σε αντίθεση με τα παραδοσιακά τμήματα διδασκαλίας γλωσσών ή άλλους φορείς, συχνά συνδυάζουν διάφορες ειδικότητες προσωπικού, καθώς και ποικίλες εγκαταστάσεις και υπηρεσίες. Οι νέοι αυτοί συνδυασμοί απαιτούν αυξημένες διοικητικές ικανότητες. Η παροχή συμβουλών, η λήψη αποφάσεων, ο προγραμματισμός και οι αναφορές γίνονται πιο περίπλοκες ως διαδικασίες απ' ό,τι στα παραδοσιακά εκπαιδευτικά πλαίσια.

Παρ' όλα αυτά οι περισσότεροι επικεφαλής ΚΓΠ (διευθυντές, συντονιστές κτλ.) βρίσκονται στην ευχάριστη θέση να εργάζονται σε ένα συναρπαστικό, πολυ-πολιτισμικό περιβάλλον, μέσα στο οποίο μπορούν να αξιοποιήσουν την εμπειρία και την αφοσίωση μιας ομάδας επαγγελματιών από διάφορες ειδικότητες. Όπως γίνεται συνήθως στην ομαδική εργασία, η καλή συνεργασία, ο συντονισμός, η επικοινωνία και η αποτελεσματική διοίκηση είναι τα στοιχεία που διασφαλίζουν την επιτυχή παροχή των υπηρεσιών και την ομαλή λειτουργία του ΚΓΠ.

Αποστολή και θεσμικά ζητήματα

Αποστολή

- Γιατί υπάρχει το δικό σας ΚΓΠ – δηλαδή ποιο σκοπό / ρόλο / ευθύνη έχει;
- Ποια εκπαιδευτική φιλοσοφία / μεθοδολογία χαρακτηρίζει τη λειτουργία του δικού σας ΚΓΠ;
- Έχετε εντοπίσει με ευκρίνεια τους χρήστες / τις ομάδες χρηστών σας;
- Η ίδρυση και τα σχέδια επέκτασης του δικού σας ΚΓΠ είναι βασισμένα σε εκτενή ανάλυση των αναγκών που υπάρχουν;
- Είναι ξεκάθαρη η «αποστολή» του δικού σας ΚΓΠ; Είναι γνωστή στο προσωπικό και στους χρήστες;

Μελέτη περίπτωσης

Κέντρο Ξενόγλωσσων Πόρων (CRLE), Βαρκελώνη

Η αποστολή του CRLE

Το Κέντρο Ξενόγλωσσων Πόρων (CRLE) ιδρύθηκε ως εκπαιδευτική υπηρεσία από το υπουργείο Παιδείας της Καταλονίας και έχει ως αποστολή του τη βελτίωση της εκμάθησης και διδασκαλίας ξένων γλωσσών.

Το CRLE έχει αναλάβει τις παρακάτω δραστηριότητες:

- τον πειραματισμό και τη διάδοση καινο-

τόμων προσεγγίσεων στη διδασκαλία ξένων γλωσσών, καθώς και νέων εκπαιδευτικών εργαλείων και τεχνολογιών,

- το σχεδιασμό νέου εκπαιδευτικού υλικού για την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση,
- τη δημιουργία ενός κέντρου τεκμηρίωσης για την υποστήριξη της εκμάθησης και διδασκαλίας ξένων γλωσσών,

Μελέτη περίπτωσης

- την παροχή συμβουλών στα πλαίσια συγκεκριμένων προγραμμάτων και δραστηριοτήτων μέσα στα σχολεία,
- τη διάδοση πληροφοριών σχετικά με την καλή πρακτική στο χώρο αυτό,
- τη διάθεση κέντρων με το σχετικό υλικό στους εκπαιδευτικούς,
- τη θέσπιση κεντρικών εξετάσεων και πιστοποιητικού για τα *Escoles Oficials d'Idiomes* (επίσημες σχολές ξένων γλωσσών).

Για την εκπλήρωση της αποστολής αυτής σχεδιάζονται διάφορα βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα προγράμματα, τα οποία το κέντρο μας δοκιμάζει πειραματικά, χρηματοδοτεί και εφαρμόζει. Εφόσον είναι απαραίτητο, τα καλά αποτελέσματα από την πειραματική φάση κάθε προγράμματος οδηγούν στην καθιέρωση δραστηριοτήτων και πολιτικών.

Τα προγράμματα που έχουν σχεδιαστεί στη διάρκεια λειτουργίας του CRLE ποικίλλουν,

έτσι ώστε να συμβαδίζουν με τις μεταβαλλόμενες ανάγκες κάθε εποχής. Στη δεκαετία του '80 δόθηκε έμφαση στην εισαγωγή και στην υποστήριξη των οπτικοακουστικών μέσων στην τάξη, στη διοργάνωση προγραμμάτων ανταλλαγής μαθητών και καλοκαιρινών μαθημάτων (γενικής παιδείας) που διδάσκονταν στην ξένη γλώσσα. Πιο πρόσφατα έχουμε αρχίσει να επικεντρωνόμαστε σε άλλου είδους προγράμματα, όπως π.χ. στην ενσωμάτωση νέων τεχνολογιών, στην εισαγωγή ξένων γλωσσών από νωρίς στα σχολεία, στην ανάπτυξη πολιτικών αυτόνομης μάθησης στο σχολείο και την Εννοιολογική και Γλωσσική Ολοκληρωμένη Εκμάθηση (CLIL).

Η ανάγκη πρόσβασης σε προγράμματα εκμάθησης ξένων γλωσσών μάς ώθησε να συμμετάσχουμε σε ευρείας κλίμακας εθνικές και διεθνείς μελέτες σχετικά με την αποτελεσματικότητα της διδασκαλίας αγγλικών στη χώρα μας σε διάφορα εκπαιδευτικά επίπεδα.

Μελέτη περίπτωσης

Ινστιτούτο Γλωσσικής και Επαγγελματικής Κατάρτισης του Πανεπιστημίου Karlova, Πράγα

Γιατί ιδρύσαμε το δικό μας ΚΓΠ, ο ρόλος του και η μεθοδολογία που το χαρακτηρίζει

Υπήρξαν δύο βασικά κίνητρα που μας έκαναν να μεταθέσουμε μέρος της διδακτικής και μαθησιακής διαδικασίας στο Κέντρο Γλωσσικών Πόρων.

Το πρώτο κίνητρο δόθηκε από τους ίδιους τους φοιτητές, οι οποίοι επηρεάζονται από τις αλλαγές που έχει επιφέρει η υψηλή τεχνολογία στις σύγχρονες κοινωνίες και αναγκάζονται να μοχθήσουν για να βρουν μια θέση μέσα στην ανταγωνιστική παγκόσμια αγορά εργασίας. Οι περισσότεροι φοιτητές μας είναι νέοι ενήλικες και επιλέγουν τα γλωσσικά μαθήματα βάσει συγκεκριμένων στόχων. Παρ' ότι είναι πρόθυμοι να μελετήσουν έξω από την τάξη, χρειάζονται καθοδήγηση. Για να ικανοποιήσουμε τους «πελάτες» αυτούς, πρέπει να προσφέρουμε μια πιο προσωποπαγή προσέγγιση. Εμπνευσμένοι από τις ιδέες διάφορων συγγραφέων εκπαιδευτικών βιβλίων, αρχίσαμε:

- να προσφέρουμε στους φοιτητές περισσότερες ευκαιρίες επιλογής σχετικά με το τι θα ήθελαν να διδάσκονται στο κανονικό τους πρόγραμμα,
- να τους ενθαρρύνουμε να δημιουργούν οι ίδιοι το εκπαιδευτικό υλικό τους,
- να τους διαθέτουμε επιπλέον χρόνο για συμβουλευτικές συναντήσεις.

Παράλληλα, σε μια προσπάθεια να κάνουμε τη διδακτική και τη μαθησιακή διαδικασία αποτελεσματικότερη για όλους, εξετάζουμε το πώς θα ενθαρρύνουμε τους λιγότερο φιλόδοξους φοιτητές και στηρίζουμε τους καθηγητές στο δύσκολο έργο της επίβλεψης διαφορετικών ομάδων που δουλεύουν ταυτόχρονα σε διαφορετικά αντικείμενα.

Το δεύτερο κίνητρο προήλθε από τις νέες θεωρίες μεθοδολογίας στους τομείς της εκμάθησης και διδασκαλίας ξένων γλωσσών. Το 1999 λάβαμε μέρος στο εργαστήριο του ΕΚΣΓ με τίτλο Language Resource Centres: Shifting from the Teacher's Perspective to the Learner's Perspective (Κέντρα Γλωσσικών Πόρων: Από τη σκοπιά του εκπαιδευτικού στη σκοπιά του μαθητή) (δείτε Poteaux στη γενική βιβλιογραφία). Το γεγονός αυτό προώθησε την ιδέα της μάθησης όχι ως μιας διαδικασίας κατά την οποία ο δάσκαλος αποφασίζει πώς θα μάθει ο μαθητής, αλλά ως μιας διαδικασίας κινούμενης από τον ίδιο το μαθητή ή τη μαθήτριά. Αυτό μας βοήθησε να βεβαιωθούμε ότι θα μπορούσαμε να προωθήσουμε την αυτόνομη μάθηση δημιουργώντας το κατάλληλο περιβάλλον – με τη μορφή ενός Κέντρου Γλωσσικών Πόρων.

Η ίδρυση πάντως ενός απλού ΚΓΠ αποδείχθηκε ευκολότερη από την προετοιμασία των μαθητών για το νέο τους ρόλο. Πιο κάτω παρατίθενται επιγραμματικά οι δραστηριότητες τις οποίες έχουμε αναλάβει αυτή τη στιγμή για να βοηθήσουμε τους φοιτητές μας να γίνουν πιο αυτόνομοι και επομένως αποτελεσματικότεροι στην εκμάθηση ξένων γλωσσών:

- Δημιουργούμε προγράμματα σπουδών λαμβάνοντας υπόψη μας την εμπειρία και τις ανάγκες των συγκεκριμένων ώριμων φοιτητών.
- Βοηθάμε τους μαθητές να συνειδητοποιήσουν την ανάγκη να συνεχίσουν να μελετούν μόνοι τους τη γλώσσα φεύγοντας από την τάξη.

Μελέτη περίπτωσης

- Τους βοηθάμε να αποκτήσουν τις απαραίτητες δεξιότητες για να το επιτύχουν αυτό, δηλαδή:
  - να εντοπίσουν τις μαθησιακές τους ανάγκες και να διαμορφώσουν μαθησιακούς στόχους,
  - να καθορίσουν το περιεχόμενο και την πρόοδο της μαθησιακής διαδικασίας, να επιλέξουν τις μαθησιακές στρατηγικές που τους ταιριάζουν ως άτομα, να παρακολουθούν τη διαδικασία κατάκτησης της γλώσσας, να αξιολογούν το αποτέλεσμα.

Λήψη αποφάσεων, αναφορές και σύνδεσμοι

- Τι επίπεδο αυτονομίας έχει το δικό σας ΚΓΠ;
- Είναι το ΚΓΠ μέρος μεγαλύτερου τμήματος / οργανισμού;
- Παρέχετε υπηρεσίες σε διαφορετικά τμήματα / ομάδες χρηστών; Μπορείτε ή θα έπρεπε να το κάνετε;
  - Αν ναι, υπάρχει αυστηρά καθορισμένο επίπεδο / εύρος υπηρεσιών;
  - Είστε υποχρεωμένοι να ακολουθείτε συμβόλαια διασφάλισης επιπέδου ποιότητας;
  - Πώς χρηματοδοτούνται οι υπηρεσίες αυτές (εσωτερική χρηματοδότηση βάσει προϋπολογισμού ή χρεώσεις);
- Τι είδους διοικητικές / οικονομικές αποφάσεις μπορείτε να πάρετε εσείς και η ομάδα σας και ποιες από αυτές πρέπει να εγκριθούν από τρίτους;
  - Είναι ξεκάθαρο αυτό για όλους τους ενδιαφερόμενους;
- Δίνετε αναφορά σε κάποιο άτομο ή διοικητική επιτροπή / ομάδα;
- Ποιοι είναι οι μηχανισμοί συμβουλευτικής / παράδοσης αναφορών;
  - Είναι ξεκάθαροι για όλους τους ενδιαφερόμενους;
  - Μπορείτε να διαπραγματευτείτε το «είδος της συμβουλευτικής», αν χρειαστεί, για να μπορέσει το ΚΓΠ σας να «εκσυγχρονιστεί»;
- Κάνει το ΚΓΠ σας χρήση κεντρικών υπηρεσιών (π.χ., για θέματα τεχνικής υποστήριξης / προσωπικού); Είναι η σχέση αυτή ξεκάθαρη;
- Γνωρίζετε όλες τις υπηρεσίες και τις εγκαταστάσεις που υπάρχουν ήδη στον οργανισμό σας; Νιώθετε σίγουροι ότι μπορείτε να αξιοποιήσετε την τεχνογνωσία που σας παρέχει;

Συμβουλή

- Μπορεί να βοηθηθείτε από τους γείτονες του ΚΓΠ σας, ιδίως αν το κέντρο σας είναι μικρό.

Σχεδιασμός

- Έχετε «επιχειρηματικό σχέδιο» για το ΚΓΠ σας (ίσως κάποιο «ετήσιο» ή «αναπτυξιακό» σχέδιο); Αν ναι, πόσο καιρό πριν μπορείτε ή χρειάζεται να κάνετε προγραμματισμό;
- Ποια είναι η υπάρχουσα κατάσταση; Ποιοι είναι οι άμεσοι, βραχυπρόθεσμοι, μεσοπρόθεσμοι και μακροπρόθεσμοι στρατηγικοί και λειτουργικοί στόχοι που θέλετε να πετύχετε;
  - Ποιες είναι οι ρεαλιστικές προοπτικές για την ανάπτυξη του ΚΓΠ σας;
  - Έχετε κάνει μελέτη εφικτότητας για τη διερεύνηση των επιπτώσεων έπειτα από σημαντικές αλλαγές;
- Ποιοι εμπλέκονται στη διαδικασία του σχεδιασμού (όλοι οι ενδιαφερόμενοι, συμπεριλαμβανομένου του προσωπικού και των χρηστών);
  - Είναι ξεκάθαρο ποιον πρέπει να συμβουλευέστε (π.χ., εκπροσώπους φοιτητών) και ποιες είναι οι καταλληλότερες στρατηγικές συμβουλευτικής;

Συμβουλή

- Μην παραλείπετε κανέναν ενδιαφερόμενο, από τους ιδρυτές μέχρι τους χρήστες.

Προϋπολογισμός και χρηματοδότηση

- Πόση αυτονομία έχετε για την ίδρυση του κέντρου σας και τον προϋπολογισμό του;

- Κάνετε προϋπολογισμό κάθε χρόνο / κάθε δύο χρόνια / κάθε τρία χρόνια;
- Πρέπει να διαπραγματεύεστε τα θέματα της χρηματοδότησης; Αν ναι, σε ποια βάση;
- Πρέπει να καλύπτετε οι ίδιοι κάποιο ποσοστό του εισοδήματός σας;
  - Αν ναι, πώς; Μέσω μαθημάτων / παροχής υπηρεσιών και εγκαταστάσεων ή μέσω προγραμμάτων;
  - Γνωρίζετε πού μπορείτε να βρείτε ευκαιρίες για συμμετοχή σε προγράμματα / προκηρύξεις συμμετοχής;
- Είναι οι όποιοι όροι / περιορισμοί / διαδικασίες του προϋπολογισμού (για θέματα παραγγελιών και αναφορών) ξεκάθαροι σε όλους τους ενδιαφερόμενους;
- Αν το ΚΓΠ σας είναι μέρος μεγαλύτερου οργανισμού, ποιο άτομο / τμήμα μπορεί να σας προσφέρει βοήθεια για οικονομικά θέματα;

Μελέτη περίπτωσης

Κέντρο Εκπαίδευσης Καθηγητών και Εκπαιδευτικής Καινοτομίας (CFIE), Γουάρδο

Πώς οργανώνουμε το ετήσιο πρόγραμμα του κέντρου (μέσα στο πλαίσιο του προϋπολογισμού μας) με βάση ένα σύστημα ανάλυσης αναγκών του προσωπικού και των χρηστών

Το CFIE στο Γουάρδο είναι ένα από τα τρία Κέντρα Εκπαίδευσης Καθηγητών και Εκπαιδευτικής Καινοτομίας στην περιφέρεια της Παλένθια, στη βόρεια Ισπανία. Καταρτίζουμε Ετήσιο Πλάνο Ενεργειών, το οποίο ακολουθεί συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα και ευκρινή στάδια. Έτσι όλοι οι εμπλεκόμενοι στη διαδικασία αυτή γνωρίζουν προκαταβολικά τις αρμοδιότητες και τις ευθύνες τους.

Το πρώτο στάδιο της διαδικασίας ξεκινά τον Ιανουάριο, με μια συνάντηση της Περιφερειακής Επιτροπής Εκπαίδευσης Καθηγητών, η οποία αποτελείται από εκπροσώπους και των τριών Κέντρων Εκπαίδευσης Καθηγητών, καθώς και από κρατικούς εκπροσώπους από το Εκπαιδευτικό Συμβούλιο της Παλένθια. Η επιτροπή αυτή αποφασίζει πώς ακριβώς θα γίνει η εφαρμογή της συμβουλευτικής και του σχεδιασμού μέσα στο προσεχές έτος. Συμφωνούμε σχετικά με:

- τον καταμερισμό των αρμοδιοτήτων,
- τον προγραμματισμό για κάθε στάδιο της διαδικασίας,
- τα υποδείγματα ερωτηματολογίων για την ανάλυση των αναγκών της εκπαίδευσης,
- τις πιθανές υπηρεσίες που είναι δυνατό να προσφερθούν σε σχέση με τον προϋπολογισμό και το διαθέσιμο ανθρώπινο δυναμικό.

Όλα τα παραπάνω αποφασίζονται μέσα σε ένα κλίμα συνεργασίας και καλής διάθεσης.

Ο ετήσιος προϋπολογισμός για τις δραστηριότητές μας υποβάλλεται στην Περιφερειακή Επιτροπή Εκπαίδευσης Καθηγητών μέσω του υπουργείου Παιδείας. Ο προϋπολογισμός διανέμεται, κατόπιν συμφωνίας, μεταξύ των τριών CFIE, ανάλογα με τον αριθμό των χρηστών που έχει το καθένα από αυτά. Έτσι γνωρίζουμε προκα-

ταβολικά, από το Μάιο, πόσα χρήματα θα έχουμε στη διάθεσή μας το επόμενο ακαδημαϊκό έτος.

Κάθε «σύμβουλος» που ανήκει στο προσωπικό των Κέντρων Εκπαίδευσης Καθηγητών μας ενεργεί ως μεσάζων μεταξύ του CFIE και ορισμένου αριθμού σχολείων. Ο σύμβουλος είναι υπεύθυνος για την αρχική συνάντηση με κάθε σχολείο (δηλαδή με εκπροσώπους της διοίκησης και τον εκπαιδευτικό που είναι υπεύθυνος για θέματα επιμόρφωσης). Στη συνάντηση αυτή αναλύονται τα εσωτερικά ερωτηματολόγια ανάλυσης αναγκών και συμφωνούνται οι ημερομηνίες για τη λήψη των αποτελεσμάτων από το σύμβουλο. Ο σύμβουλος καταγράφει περιληπτικά τις εκπαιδευτικές ανάγκες των καθηγητών κάθε σχολείου σε αναφορά του προς τη συνάντηση προσωπικού του CFIE.

Αφού συγκεντρώσουμε και συζητήσουμε όλα τα αιτήματα των εκπαιδευτικών από τα σχολεία, τα αναλύουμε με βάση τον προϋπολογισμό του κέντρου μας. Έτσι είμαστε σε θέση να θέσουμε προτεραιότητες και να αποφασίσουμε ποιες δραστηριότητες και γεγονότα θα διοργανωθούν και ποιους νέους πόρους μπορούμε να αποκτήσουμε μέσα στο προσεχές έτος. Οι αποφάσεις αυτές παρουσιάζονται στην Περιφερειακή Επιτροπή από το διευθυντή του κέντρου. Η Περιφερειακή Επιτροπή, με τη σειρά της, τις μεταφέρει στο τοπικό παράρτημα του υπουργείου Παιδείας και έτσι ολοκληρώνεται το Ετήσιο Πλάνο Ενεργειών.

Η εμπειρία μάς έχει δείξει ότι το κλειδί για την ομαλή διαχείριση της όλης διαδικασίας είναι η σωστή επικοινωνία, ιδίως μεταξύ των σχολείων και του συμβούλου του CFIE, καθώς και μεταξύ του συμβούλου και της υπόλοιπης ομάδας.

Συμβουλή

- ➔ Προσοχή στα «κρυφά έξοδα», όπως άδειες χρήσης λογισμικού και συμβόλαια συντήρησης, κατά την ίδρυση ενός νέου ΚΓΠ.

Πρωώθηση, ταυτότητα και μάρκετινγκ

- Ακολουθείτε στο ΚΓΠ σας κάποια «επικοινωνιακή πολιτική» με συγκεκριμένους στόχους, στρατηγικές, προγράμματα δράσης και μεθόδους αξιολόγησης;
  - Πώς διαμορφώνεται η πολιτική αυτή;
- Ακολουθείτε ένα ξεκάθαρο στίλ για έγγραφα / ανακοινώσεις / κάθε είδους επικοινωνία, που εκφράζει οπτικά την «ταυτότητα» του ΚΓΠ σας;
- Έχετε κάποιο λογότυπο για την πρωώθηση της ταυτότητάς σας ή χρησιμοποιείτε το λογότυπο κάποιας «μητρικής» εταιρείας / οργανισμού;
- Πώς προωθείτε το κέντρο σας; Χρησιμοποιείτε τα κατάλληλα μέσα για να προσεγγίσετε τους χρήστες-στόχους;
  - Συνεργάζεστε με τους καθηγητές / εκπαιδευτές αυτών που χρησιμοποιούν το κέντρο σας (είτε δρουν μέσα στον ίδιο φορέα είτε όχι), για να εξασφαλίσετε τη διάδοση των υπηρεσιών του ΚΓΠ σας στους μαθητές / εκπαιδευμένους;
  - Διοργανώνετε (ή συμμετέχετε στη διοργάνωση) εκθέσεων, πολιτιστικών, πνευματικών ή άλλων εκδηλώσεων;
  - Διοργανώνετε ημέρες «ελεύθερης πρόσβασης», για να σας επισκέπτονται πιθανοί χρήστες;
- Τι είδους διαδικτυακή παρουσία έχετε (πληροφορίες για τη διεύθυνση και τις ώρες λειτουργίας του κέντρου σας, πλήρης κατάλογος των υπηρεσιών και των πόρων που προσφέρετε, πληροφορίες για τα προγράμματα και τις δραστηριότητές σας);
  - Πώς εξασφαλίσετε ότι οι διαδικτυακές πληροφορίες σχετικά με το ΚΓΠ σας είναι χρήσιμες, εύχρηστες και ανανεώνονται εγκαίρως;
- Εκδίδετε κάποιο ενημερωτικό έντυπο / φυλλάδιο μέσω του οποίου ενημερώνονται οι χρήστες του ΚΓΠ σας για θέματα όπως ώρες λειτουργίας, υπηρεσίες, στοιχεία επικοινωνίας και πληροφορίες πρόσβασης για άτομα με ειδικές ανάγκες;

(Προσοχή: Για θέματα σχετικά με την «πρόσβαση», δείτε επίσης την ενότητα «Χρήστες».)

Μελέτη περίπτωσης

Αυστριακό Κέντρο Επάρκειας Σύγχρονων Γλωσσών (ÖSpK), Γκρατς

Πώς δημιουργούμε την ταυτότητα ενός ΚΓΠ χωρίς επαγγελματική βοήθεια και χωρίς πολλά χρήματα

Το 1997 το Αυστριακό Κέντρο Επάρκειας Σύγχρονων Γλωσσών (ÖSpK) ήταν ακόμα μέρος του αυστριακού υπουργείου Παιδείας (BMBWK), αλλά με την επικείμενη προοπτική να «κοπεί» από τον προϋπολογισμό. Την εποχή εκείνη ταυτιζόμασταν με το υπουργείο, χωρίς να έχουμε τις κατάλληλες στρατηγικές για την πρωώθηση της ιδιαίτερης ταυτότητας του οργανισμού μας –ως ÖSpK– στις ομάδες των πιθανών χρηστών μας.

Ξεκινήσαμε μια επιτυχή –αν και δύσκολη– διαδικασία «δημιουργίας της ταυτότητάς μας» στο πλαίσιο της αυστριακής εκπαίδευσης, συζητώντας:

- τους στόχους μας,
- τις διαθέσιμες ευκαιρίες,
- και τις στρατηγικές που θα ακολουθούσαμε για να προσδιορίσουμε καλύτερα τους πιθανούς μας χρήστες.

Επανεξετάσαμε την οπτική μας ταυτότητα, αποφασίζοντας να χρησιμοποιούμε τα ίδια οπτικά σύμβολα σε κάθε περίπτωση, για να κάνουμε την παρουσία μας έντονα αισθητή. Διαπιστώσαμε ότι δεν χρειαζόταν να προσλάβουμε κάποιο ακριβό γραφείο δημοσίων σχέσεων – αυτό που είχε σημασία ήταν να μπορεί ο κόσμος να ταυτίσει το όνομα του φορέα μας με το λογότυπό του, σε συνδυασμό με διά-

φορα μηνύματα που εξέφραζαν τους στόχους του.

Προβληματιστήκαμε σχετικά με το όνομα, τα λογότυπα, το σχεδιασμό φυλλαδίων και άλλων εκδόσεων του κέντρου μας και συνειδητοποιήσαμε ότι κάποιες αποφάσεις, μικρές εκ πρώτης όψεως, όπως:

- πού και πότε θα φαίνονταν τα λογότυπά μας,
- τι στυλ παρουσίασης θα χρησιμοποιούσαμε,
- αν μπορούσαμε να αλλάξουμε την εμφάνιση των εντύπων μας (έστω και λίγο), για να ταυτίζονται αυτομάτως με το φορέα μας, ήταν αποφασιστικής σημασίας για τη δημιουργία της νέας μας ταυτότητας.

Το λογότυπο του ÖSpK, σε συνδυασμό με την πλήρη του επωνυμία, χρησιμοποιείται πλέον σε όλες μας τις εκδόσεις, την αλληλογραφία και τα φυλλάδιά μας. Όποτε είναι δυνατόν, τοποθετούμε το λογότυπό μας στην ίδια θέση της σελίδας και φροντίζουμε όλες οι εκδόσεις, οι φάκελοι, τα CD-ROM μας κτλ. που είναι μέρη του ίδιου προγράμματος να έχουν παρόμοια εμφάνιση.

Το επόμενο βήμα μας ήταν η σχεδίαση μιας «επικοινωνιακής στρατηγικής», έτσι ώστε όλα μας τα μηνύματα να φτάνουν στον επιθυμητό

Μελέτη περίπτωσης

προορισμό, με την ανάλογη έμφαση και αποτέλεσμα. Αποφασίσαμε να προωθήσουμε το ÖSpK σε κάθε ευκαιρία και να διαθέτουμε έντυπο υλικό για τους επισκέπτες μας, παρόλο που ο προϋπολογισμός μας συχνά δεν επέτρεπε κάτι περισσότερο από φωτοτυπημένα αντίγραφα. Εντοπίσαμε κάποιες διασυνδέσεις στο χώρο της εκπαίδευσης και των κοινωνικών επιστημών, καθώς και αρθρογράφους περιοδικών και εφημερίδων, ανακαλύπτοντας ότι η καλλιέργεια σχέσεων με τα ΜΜΕ απαιτεί κυρίως χρόνο και όχι χρήμα! Εφαρμόσαμε τις στρατηγικές αυτές κατά τη διάρκεια του Ευρωπαϊκού Έτους Γλωσσών, με αποτέλεσμα να έχουμε πλέον βρεθεί στο επίκεντρο της προσοχής σε ό,τι αφορά την εκμάθηση σύγχρονων γλωσσών στην Αυστρία.

Διαπιστώσαμε ότι, έχοντας μια καλά δομημένη ιστοσελίδα, που ενημερώνεται τακτικά,

μπορούμε να βοηθήσουμε στην (ενίοτε κουραστική) διαδικασία της αποτελεσματικής παρουσίασης του κέντρου μας. Ένα κέντρο, αναπτύσσοντας την ιδέα και το περιεχόμενο και αφήνοντας την τεχνική ανάπτυξη σε κάποιον ειδικό, μπορεί να εξοικονομήσει χρόνο και χρήμα. Επίσης μια καλή βασική ιδέα μπορεί εύκολα να αναπτυχθεί ανάλογα με την οικονομική κατάσταση του κέντρου, π.χ. μέσω διαδικτυακών βάσεων δεδομένων, φόρουμ συζητήσεων ή δωματίων συνομιλίας (chat rooms).

Τέλος, θα προτείναμε τον εντοπισμό λέξεων-κλειδών για τη δουλειά του κέντρου σας, οι οποίες θα πρέπει να είναι μικρές και εύκολα κατανοητές. Στο ÖSpK χρησιμοποιούμε τις λέξεις «Ανάπτυξη – Διάδοση – Δικτύωση». Τέτοιες λέξεις-κλειδιά αποτελούν καίρια σημεία μιας στρατηγικής δημοσίων σχέσεων η οποία θα πρέπει να εκμεταλλεύεται κάθε πιθανή ευκαιρία προώθησης!

Π ρ ο σ ω π ι κ ό

Ποιους χρειάζεστε;

- Ποιο είναι το προφίλ και ο αριθμός του προσωπικού που χρειάζεται το ΚΓΠ σας (πανεπιστημιακοί, σύμβουλοι, ειδικοί πληροφορικής, διοικητικοί, τεχνικοί);
  - Το προσωπικό έχει συνεχή ή μερική απασχόληση; Υπογράφονται συμβάσεις εργασίας και με ποια κριτήρια; Υπάρχουν ωρομίσθιοι υπάλληλοι, υπότροφοι, εθελοντές, ερευνητές ή συνδυασμός των κατηγοριών αυτών;
  - Έχουν όλοι οι εργαζόμενοι στο ΚΓΠ σας σαφείς ρόλους και υποχρεώσεις;
  - Κάνουν οι εργαζόμενοι υπερωρίες, π.χ. δουλεύουν το βράδυ ή τα Σαββατοκύριακα;

«Στρατολόγηση»

- Είστε σε θέση να βρείτε προσωπικό; Αν ναι, γνωρίζετε τα νομικά και μισθολογικά θέματα που εμπλέκονται;
  - Έχετε λάβει υπόψη σας την ισότητα των ευκαιριών;
- Γνωρίζετε πού μπορείτε να βάλετε αγγελία για αναζήτηση νέου προσωπικού;
- Υπάρχει κάποια διαδικασία κατατοπισμού / ενημέρωσης για τους νέους συναδέλφους;

Συντονισμός και αναφορές

- Είναι οι διαδικασίες που αφορούν το συντονισμό και τις αναφορές ξεκάθαρες σε όλο το προσωπικό του ΚΓΠ (π.χ., υπάρχει κάποιο οργανόγραμμα);
  - Αν είστε μέρος μεγαλύτερου οργανισμού, είναι ξεκάθαρες οι διαδικασίες συνεργασίας μεταξύ ομάδων, επιτροπών και συναδέλφων εκτός του ΚΓΠ σας;
  - Υπάρχουν οι κατάλληλοι μηχανισμοί για να μπορεί το προσωπικό να εκφράζει τη γνώμη του για κάθε πτυχή της δουλειάς του και για τη λειτουργία του ΚΓΠ;
- Τι πρόγραμμα εργασίας ακολουθείται (για την υποδοχή, το συμβουλευτικό ή το τεχνικό προσωπικό) –περίοδοι διακοπών, αναπληρώσεις προσωπικού– και από ποιον οργανώνονται;

Επαγγελματική εξέλιξη

- Έχετε κάποιο πρόγραμμα και προβλέπετε μέρος του προϋπολογισμού για την επαγγελματική εξέλιξη του προσωπικού και την ανταλλαγή επαγγελματικών δεξιοτήτων;
  - Η επαγγελματική εξέλιξη συνδέεται με την αξιολόγηση του προσωπικού;
  - Πώς προωθείται και υποστηρίζεται;
  - Προσφέρεται βοήθεια στο προσωπικό μέσω προγραμμάτων επιμόρφωσης ή σχετικών μαθημάτων;
  - Παρέχεται άδεια σπουδών ή επιμόρφωσης στο προσωπικό;
  - Πώς μπορούν οι εργαζόμενοι να πληροφορηθούν για τις ευκαιρίες επιμόρφωσης;

- Υπάρχουν γραπτές οδηγίες (συχνά γνωστές ως «desk manual») σχετικά με τις βασικές λειτουργικές αρχές διοίκησης του ΚΓΠ – για την εξοικονόμηση του χρόνου των εργαζομένων και την αποφυγή συνεχών επεξηγήσεων στο νέο προσωπικό;

Εκπροσώπηση και υποστήριξη του προσωπικού

- Έχει το προσωπικό πρόσβαση στα αντίστοιχα σωματεία και επαγγελματικά σώματα;
  - Προβλέπεται επιπλέον χρόνος ή οικονομική υποστήριξη για τη συμμετοχή του προσωπικού στις σχετικές εκδηλώσεις;
- Σχετίζεστε με τα κατάλληλα δίκτυα για την υποστήριξη των επαγγελματικών σας δραστηριοτήτων και της εξέλιξής σας;

Μελέτη περίπτωσης

Σύνδεσμος Γαλικιανών Καθηγητών της Αγγλικής Γλώσσας (APIGA), Ισπανία

Εθελοντές: Εργαζόμενοι φοιτητές στο Κέντρο Γλωσσικών Πόρων APIGA

Ένα από τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν πολλά ΚΓΠ είναι ότι χρειάζονται περισσότερο προσωπικό απ' όσο επιτρέπει ο προϋπολογισμός τους. Μια πιθανή λύση είναι η στρατολόγηση εθελοντών. Ο APIGA, ως εκπαιδευτικός φορέας της βόρειας Ισπανίας, μπορεί να προτείνει κάποιους τρόπους. Μια ιδέα είναι η στρατολόγηση αποφοίτων που χρειάζονται κάποια προϋπηρεσία. Μια εναλλακτική λύση είναι η προσέγγιση πανεπιστημίων που προσφέρουν θέσεις εργασίας –στο πλαίσιο κάποιου προγράμματος σπουδών– και ψάχνουν συχνά για νέους οργανισμούς στους οποίους μπορούν να απασχοληθούν οι φοιτητές τους.

Πριν αναζητήσουμε εθελοντές, μια καλή ιδέα είναι να προσδιορίσουμε σαφώς τις αρμοδιότητες και το πρόγραμμα εργασίας τους, έτσι ώστε να μην είναι ούτε πολύ βαρύ ούτε πολύ μονότονο. Παράλληλα, προσδιορίζοντας τις ακριβείς αρμοδιότητες των εθελοντών, είναι ευκολότερο να τους πείσετε ότι αυτός είναι ένας τρόπος να αποκτήσουν επαγγελματική εμπειρία ή να επιλέξουν αυτό που τους αρέσει. Για παράδειγμα, οι εθελοντές που δουλεύουν στο κέντρο μας δείχνουν αυξανόμενη προτίμηση στην ανάπτυξη μιας νέας βάσης δεδομένων παρά σε εργασίες αρχειοθέτησης ή γραφείου.

Ένα ακόμα πλεονέκτημα της ευκρινούς περιγραφής των καθηκόντων των εθελοντών από

την αρχή είναι η ευκολότερη αναγνώριση από το ΚΓΠ της εργασίας που έχει γίνει μέσω συστατικών επιστολών που δίνονται στους εθελοντές πριν φύγουν. Έτσι οι μελλοντικοί εργοδότες σχηματίζουν σαφή και ακριβή εικόνα για την εμπειρία που απέκτησαν οι εθελοντές κατά την απασχόλησή τους στο ΚΓΠ. Ακόμα ελέγχεται ευκολότερα η πρόοδος των εθελοντών κατά την εργασία τους στο ΚΓΠ, ενώ διευκολύνεται το μόνιμο προσωπικό, μια και δεν αναγκάζεται να ασχολείται με τις μελλοντικές δραστηριότητες των εθελοντών.

Οι μεγαλύτεροι οργανισμοί μπορούν να εισαγάγουν μόνιμα προγράμματα για τη βασική εκπαίδευση των εθελοντών και τη γνωριμία τους με το κέντρο. Παλαιότεροι εθελοντές μπορούν να εκπαιδεύουν τους νεότερους και να τους παρέχεται αναγνώριση γι' αυτή τους τη δραστηριότητα.

Τέλος, σκεφτείτε άλλους τρόπους αμοιβής των εθελοντών αν δεν μπορείτε να τους πληρώσετε. Ο APIGA, π.χ., προσφέρει στους εθελοντές του δωρεάν πρόσβαση σε συνέδρια και εργαστήρια, ή απλώς τους επιτρέπει να γίνουν δωρεάν μέλη του συνδέσμου. Τέτοια προνόμια βέβαια δίνονται ανάλογα με την απόδοση, καθώς προσφέρονται μόνο σε εθελοντές οι οποίοι ολοκληρώνουν τα καθήκοντά τους.

Συμβουλές

- Οι επαγγελματικοί ρόλοι εξελίσσονται, ενώ ταυτόχρονα εμφανίζονται και νέοι: Ο γλωσσικός σύμβουλος είναι η εξέλιξη του παραδοσιακού δασκάλου, ο διαχειριστής πόρων είναι η εξέλιξη του παραδοσιακού βιβλιοθηκονόμου...
- Διοργανώστε ένα εσωτερικό σεμινάριο για τη χρήση των τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών, που θα βοηθήσει το προσωπικό σας να ενημερωθεί και να κάνει τη δουλειά του πιο αποτελεσματικά.

Σχόλια και αξιολόγηση

- Αφιερώνετε χρόνο και πόρους στον τομέα αυτό; Υπάρχει χρόνος εσείς και οι συνάδελφοί σας να κάνετε σκέψεις για το αντικείμενο της εργασίας σας;
- Ποιος συνεισφέρει στη διαδικασία της αξιολόγησης (προσωπικό / χρήστες);

- Ποιες μέθοδοι και ποια εργαλεία αξιολόγησης χρησιμοποιούνται (έρευνες, στατιστικές, συνεντεύξεις, ερωτηματολόγια...);
- Ποιους «βασικούς δείκτες απόδοσης» χρησιμοποιείτε για να αξιολογήσετε την αποτελεσματικότητα του ΚΓΠ σας;
- Συγκεντρώνετε τα κατάλληλα στοιχεία για διοικητικούς σκοπούς (π.χ., αριθμό χρηστών / χρήση των πόρων / περιόδους χαμηλής ή υψηλής κίνησης); Αν ναι, με ποιον τρόπο;
- Συγκεντρώνετε πληροφορίες σχετικά με την «ποιότητα» και τη «χρηστικότητα» συγκεκριμένων πόρων / υπηρεσιών / εγκαταστάσεων / προγραμμάτων; Αν ναι, με ποιον τρόπο;
- Πώς αξιοποιείτε τα σχόλια (για να μάθετε περισσότερα / για να βελτιώσετε τις υπηρεσίες σας);
  - Δημοσιοποιούνται τα αποτελέσματα αυτά σε όλους τους ενδιαφερόμενους;
- Διαθέτετε κουτί προτάσεων; Πού βρίσκεται;
- Είναι οι μηχανισμοί αξιολόγησής σας όσο το δυνατόν πιο «απλοί»;

Συμβουλή

- ➔ Χρησιμοποιήστε ένα ανώνυμο ερωτηματολόγιο για να λαμβάνετε κάθε χρόνο σχόλια σε εθελοντική βάση από τους χρήστες του ΚΓΠ σας.

Δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας (copyright)

- Είναι ξεκάθαρο το νομικό πλαίσιο σχετικά με τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας (copyright);
- Ενημερώνετε μέσω ανακοινώσεων / προειδοποιήσεων τους χρήστες σας σχετικά με την παραβίαση των κατοχυρωμένων δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας;
- Πώς εξασφαλίζετε ότι το προσωπικό σας δεν παραβιάζει τη σχετική νομοθεσία; Εκπαιδεύοντας / ενημερώνοντας / μην ζητώντας «παράνομα» αντίγραφα;
- Γνωρίζετε τους μηχανισμούς κατοχύρωσης των πνευματικών δικαιωμάτων στο φορέα σας;
- Γνωρίζετε τη σχετική νομοθεσία για την ψηφιοποίηση υλικού που υπάρχει ήδη σε άλλη μορφή;
- Αναφέρεται κανονικά η συνεισφορά σας στη συγγραφή ή η ιδιοκτησία σας πάνω στο υλικό που παράγεται στο κέντρο σας;
- Μπορείτε να διαθέσετε κάποιους δικούς σας πόρους χωρίς copyright (με την προϋπόθεση να αναφέρεται η πηγή);
- Υπάρχει πιθανότητα να καθιερωθεί κάποιο «σύστημα ανταλλαγής» πόρων με γειτονικά κέντρα / τμήματα ή μέσω επαγγελματικών συνδέσμων;

Υγεία και ασφάλεια, περιβάλλον εργασίας

- Είναι εξοικειωμένο το προσωπικό και οι χρήστες του ΚΓΠ σας με τους κανονισμούς για την υγεία και την ασφάλεια στο φορέα σας – αυτή η εξοικείωση γίνεται επισήμως;
- Ενημερώνεστε εσείς και το προσωπικό σας για σχετικά μαθήματα υγείας και ασφάλειας;
- Υπάρχει διαθέσιμο φαρμακείο / προσωπικό εκπαιδευμένο στις πρώτες βοήθειες (και / ή γνωρίζει το προσωπικό πού πρέπει να πάει σε περίπτωση ανάγκης);
- Υπάρχει το επιθυμητό επίπεδο ασφάλειας για την εξασφάλιση των χρηστών, των εγκαταστάσεων και των πόρων;
- Υπάρχουν τοιχοκολλημένες οδηγίες για περίπτωση πυρκαγιάς στα κατάλληλα μέρη και πυροσβεστήρες που ελέγχονται τακτικά; Το προσωπικό σας είναι εκπαιδευμένο για την περίπτωση πυρκαγιάς ή άλλης έκτακτης ανάγκης;
- Προβλέπεται και ενθαρρύνεται η χρήση ασφαλών εργασιακών μεθόδων για το προσωπικό και τους χρήστες, π.χ. με την παροχή καλά οργανωμένων (εργονομικών) σταθμών εργασίας, την κατανομή ποικίλων καθηκόντων στο προσωπικό, έτσι ώστε να μην βρίσκονται διαρκώς μπροστά στην οθόνη;
- Ενθαρρύνετε την «οικολογική» χρήση των πόρων (π.χ. ανακύκλωση χαρτιού, ασφαλής απόρριψη τοξικών ουσιών, όπως τόνερ εκτυπωτών);

Συμβουλή

- ➔ Αν ζητήσετε από τους χρήστες σας να φέρουν τα δικά τους ακουστικά, μπορείτε να γλυτώσετε το επιπλέον κόστος και, πάνω απ' όλα, είναι πιο υγιεινό.

Ασφάλιση / νομική ευθύνη

- Είναι ξεκάθαρα τα ζητήματα ασφάλισης / οι ευθύνες σας απέναντι στο προσωπικό και στους χρήστες σχετικά με την προσωπική τους ασφάλεια και την ασφάλεια των προσωπικών τους αντικειμένων; (Γίνεται η κατάλληλη ενημέρωση;)
- Είναι ξεκάθαρα τα ζητήματα ασφάλισης σχετικά με τους πόρους και τις εγκαταστάσεις (π.χ., σε περίπτωση πυρκαγιάς, πλημμύρας ή κλοπής);
- Έχετε λάβει τα κατάλληλα μέτρα ασφαλείας κατά της κλοπής εξοπλισμού / πόρων, χωρίς να εμποδίζετε την πρόσβαση στο κέντρο σας;
- Είναι ενήμερο όλο το προσωπικό σχετικά με την ασφάλεια σε θέματα προσωπικών δεδομένων των χρηστών (δηλαδή προστασία ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων);

Πρακτικά ζητήματα

- Υπάρχει κάποια πολιτική για τρόφιμα / ποτά / χρήση κινητών τηλεφώνων / φορητών ηλεκτρονικών υπολογιστών στο κέντρο σας και ποια είναι η βάση για την πολιτική αυτή;
- Πώς χειρίζεστε το ανιαρό, αλλά κρίσιμο, έργο της επανατοποθέτησης των πόρων στα ράφια (αυτό γίνεται από ένα ή δύο μέλη του προσωπικού ή από μια ομάδα);
- Τι γίνεται με το θέμα της καθαριότητας στο ΚΓΠ σας; Διαθέτετε τον κατάλληλο εξοπλισμό και προϊόντα για τον καθαρισμό οθονών / πληκτρολογίων / ακουστικών / κεφαλών βίντεο και κασετοφώνων, καθώς και για την καθαριότητα γενικότερα των χώρων διδασκαλίας ή εργασίας;

Χρήσιμες διασυνδέσεις

- **CERCLES**
 Confédération Européenne des Centres de Langues dans l'Enseignement Supérieur / Ευρωπαϊκή Συνομοσπονδία Γλωσσικών Κέντρων Ανώτερης Εκπαίδευσης Συνομοσπονδία ανεξάρτητων συνδέσμων από 21 ευρωπαϊκά κράτη
www.cercles.org
- **CIEL Δίκτυο Γλωσσικής Υποστήριξης:**
 Προώθηση της ανεξάρτητης εκμάθησης γλωσσών.
 Ο επισκέπτης μπορεί να κατεβάσει εκδόσεις του CIEL – πρακτικούς οδηγούς για την ενσωμάτωση της ανεξάρτητης εκμάθησης γλωσσών στο πρόγραμμα διδασκαλίας σε θεσμικό πλαίσιο:
Βιβλίο 2 – Ανεξάρτητη εκμάθηση γλωσσών: Ζητήματα διαχείρισης και πολιτικής
<http://ciel.lang.soton.ac.uk>
- **Ευρωπαϊκή Επιτροπή** Γενική Διεύθυνση Εκπαίδευσης και Πολιτισμού
 Οι γλώσσες στην εκπαίδευση και στην κατάρτιση
 Πρόγραμμα Σωκράτης – Πρόσκληση για υποβολή προτάσεων και έντυπα αιτήσεων
<http://europa.eu.int/comm/education/socrates/download.html>
 Πρόγραμμα Leonardo – Οι γλώσσες στην επαγγελματική κατάρτιση
<http://europa.eu.int/comm/education/languages/actions/leonardo2.html>
 Περιφερειακές και μειονοτικές γλώσσες
<http://europa.eu.int/comm/education/langmin.html>
 Δείτε επίσης την ενότητα «Συμπληρωματικό υλικό» στην ηλεκτρονική πύλη του **LRC:**
www.lrcnet.org

ΧΡΗΣΤΕΣ

Οι χρήστες σας θα καθορίσουν τις δραστηριότητες του ΚΓΠ σας, καθώς και τις εγκαταστάσεις, τους πόρους και τον απαραίτητο εξοπλισμό για την παροχή των αντίστοιχων υπηρεσιών. Επομένως είναι απαραίτητο να γνωρίζετε ποιοι είναι (ή ποιοι θα γίνουν) οι χρήστες σας, τι χρειάζονται και τι περιμένουν από το ΚΓΠ, καθώς και πότε και πώς έχουν (ή θα επιθυμούσαν να έχουν) πρόσβαση στις παρεχόμενες υπηρεσίες.

Κανένα ΚΓΠ δεν είναι πιθανό να προσφέρει υπηρεσίες σε όλες τις ομάδες χρηστών που αναφέρονται παρακάτω. Μπορεί να υπάρχουν όμως νέες ομάδες χρηστών που θα μπορούσαν να ωφεληθούν από τις υπηρεσίες σας, ή θα μπορούσατε να βελτιώσετε τις συνθήκες πρόσβασης για τους υπάρχοντες χρήστες χωρίς ιδιαίτερα έξοδα ή αναδιοργάνωση.

Οι χρήστες έχουν πρόσβαση στα ΚΓΠ με διάφορους τρόπους. Στις μέρες μας η πρόσβαση δεν γίνεται απαραίτητα «αυτοπροσώπως», αφού η τεχνολογία προσφέρει τη δυνατότητα της χρήσης «εξ αποστάσεως», σε βαθμό που δεν ήταν δυνατό να γίνει πριν από δέκα ή ακόμα και πέντε χρόνια. Έτσι, με προσεκτικό προγραμματισμό και λίγη φαντασία, τα ΚΓΠ μπορούν να προσεγγίσουν χρήστες απομονωμένους γεωγραφικά ή με ειδικές ανάγκες, οι οποίοι δεν μπορούν να έχουν φυσική παρουσία στο ΚΓΠ.

Η σωστή επικοινωνία με όλους τους χρήστες και οι συχνές ευκαιρίες αξιολόγησης θα σας βοηθήσουν να ελέγχετε κατά πόσο παρέχονται οι ζητούμενες υπηρεσίες και θα συμβάλουν στη δημιουργία μιας ατμόσφαιρας συνεργασίας.

Ομάδες χρηστών

Ποιες από τις παρακάτω ομάδες χρηστών χρησιμοποιούν (ή θα μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν) το ΚΓΠ σας και ποιες είναι οι ανάγκες της καθεμιάς;

Μαθητές

- μαθητές προσχολικής ηλικίας,
- μαθητές δημοτικού και γυμνασίου,
- μαθητές ξένων γλωσσών,
- φοιτητές (πλήρους και μερικής φοίτησης),
- ώριμοι φοιτητές,
- μαθητές τμημάτων για την τρίτη ηλικία,
- μαθητές επαγγελματικών γλωσσικών κέντρων (επιχειρήσεις / βιομηχανία / τεχνικός τομέας / υπηρεσίες).

Εκπαιδευτικοί

- δάσκαλοι και καθηγητές (σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης),
- εκπαιδευτές καθηγητών,
- εκπαιδευτές ενηλίκων,
- εκπαιδευτές σε επαγγελματικά γλωσσικά κέντρα.

Κρατικοί φορείς για τη γλωσσική εκπαίδευση και πολλαπλασιαστές πληροφόρησης

- εκπαιδευτικοί σύμβουλοι και επιθεωρητές,
- κρατικοί φορείς,
- εκπρόσωποι του υπουργείου Παιδείας ή άλλων υπουργείων,
- δημιουργοί προγραμμάτων σπουδών,
- εξεταστικές επιτροπές,
- επαγγελματικοί φορείς / δίκτυα / σύνδεσμοι.

Οργανισμοί, εταιρείες και άλλα άτομα

- πολιτιστικοί οργανισμοί,
- εκδοτικοί οργανισμοί,
- εκπρόσωποι ΜΜΕ,
- ερευνητές,
- συγγραφείς εκπαιδευτικού υλικού,
- άλλα ΚΓΠ (ή εκπαιδευτικά κέντρα),
- δημοσιογράφοι,
- το κοινό γενικά.

Μελέτη περίπτωσης

Κέντρο Πληροφόρησης για τη Γλωσσική Διδασκαλία (CILT), Λονδίνο

Εξυπηρετώντας μια ευρεία γκάμα χρηστών

Μια ομάδα «χρηστών» τους οποίους το CILT δεν εξυπηρετεί άμεσα, ή τουλάχιστον δεν είναι μέσα στους βασικούς του στόχους, είναι οι «μαθητές». Παρ' όλα αυτά, μεταξύ των χιλιάδων ατόμων που επισκέπτονται τη βιβλιοθήκη του CILT και των δεκάδων χιλιάδων χρηστών των διαδικτυακών πόρων των CILT κάθε χρόνο, υπάρχουν όλες οι υπόλοιπες ομάδες χρηστών:

- εκπαιδευτικοί,
- κρατικοί φορείς για τη γλωσσική εκπαίδευση,
- πολλαπλασιαστές πληροφόρησης,
- οργανισμοί, εταιρείες και άλλα άτομα.

Υποστηρίζουμε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, από τη βασική εκπαίδευση (από το νηπιαγωγείο ακόμα) μέχρι την ανώτερη εκπαίδευση και την εκπαίδευση ενηλίκων, συμπεριλαμβανομένης της επαγγελματικής γλωσσικής κατάρτισης.

Καθεμιά από τις ομάδες αυτές έχει συγκεκριμένες ανάγκες και χρησιμοποιεί το CILT για διάφορους λόγους:

- Έχει πρόσβαση στις υπηρεσίες του CILT με διάφορους τρόπους (αυτοπροσώπως, τηλεφωνικά, ταχυδρομικά, ηλεκτρονικά, στο πλαίσιο κάποιου μαθήματος ή μέσω εκδόσεων).
- Χρειάζεται την υποστήριξη του CILT σε διαφορετικές στιγμές (της ημέρας, του ακαδημαϊκού έτους ή της καριέρας της).
- Απαιτεί διαφορετικά είδη υπηρεσιών (πληροφόρηση, συμβουλευτική, πόρους, εκπαίδευση, εκδόσεις).

Το γεγονός αυτό φυσικά επηρεάζει τον τρόπο με

τον οποίο σχεδιάζουμε και προσφέρουμε τις υπηρεσίες μας.

Για παράδειγμα:

- Ανοίγουμε βραδινές ώρες μία φορά την εβδομάδα και Σάββατο πρωί κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους, για να μπορούν οι εκπαιδευτικοί να επισκέπτονται το ΚΓΠ εκτός διδακτικών ωρών.
- Έχουμε δίκτυο Κέντρων Comenius μέσα στο Ηνωμένο Βασίλειο για όσους μένουν πολύ μακριά και δεν μπορούν να ταξιδέψουν στο Λονδίνο.
- Διαθέτουμε στο Διαδίκτυο Ενημερωτικά Φυλλάδια (διανέμονται περισσότερα από 20.000 ετησίως).
- Συνεργαζόμαστε σε πολλά τοπικά, εθνικά και διεθνή προγράμματα, με αποτέλεσμα να μπορούμε να προσεγγίζουμε ένα ευρύτερο κοινό και να ανταλλάσσουμε τεχνογνωσία και δεξιότητες.

Τα βασικά στοιχεία που μας βοηθούν να ανταποκρινόμαστε σε τόσο ευρεία γκάμα χρηστών είναι:

- η καλή επικοινωνία μεταξύ συναδέλφων και διαφορετικών τμημάτων μέσα στο CILT,
- οι συνεργασίες και συνεταιρισμοί με εξωτερικούς φορείς και προγράμματα,
- η δικτύωση – σε κάθε μορφή,
- η χρήση των ΤΠΕ και η αξιοποίηση των εκπληκτικών δυνατοτήτων του Διαδικτύου για την προσέγγιση απομακρυσμένων χρηστών, τη μείωση των ταχυδρομικών εξόδων και την αποφυγή των σχετικών καθυστερήσεων.

Πρόσβαση και επικοινωνία

- Πώς επικοινωνείτε με τους πιθανούς χρήστες σας; Προσωπικά / μέσω συναδέλφων / συμβούλων / φυλλαδίων / ανακοινώσεων / ηλεκτρονικού ταχυδρομείου / περιοδικών εκδόσεων;
- Τι είδους ενημέρωση παρέχετε στους νέους σας χρήστες;
  - Η ενημέρωση αυτή γίνεται σε συγκεκριμένη χρονική στιγμή ή υπάρχει ευελιξία;
- Πώς επιτυγχάνεται / ενθαρρύνεται η επικοινωνία μεταξύ χρηστών και προσωπικού του ΚΓΠ;
- Πώς χειρίζεστε τις διαφορετικές απαιτήσεις στην πρόσβαση ατόμων / ομάδων;
- Έχετε λάβει υπόψη σας την έλευση ομάδων χρηστών και ό,τι αυτή συνεπάγεται σε σχέση με τον αριθμό των πόρων κατά τον προγραμματισμό εκπαιδευτικών / συμβουλευτικών εκδηλώσεων ή ατομικής πρόσβασης στους πόρους αυτούς;
- Έχετε λάβει υπόψη σας τους μη εξοικειωμένους με την τεχνολογία χρήστες;

Χρήστες με ειδικές ανάγκες

- Τι είδους εγκαταστάσεις έχετε για άτομα με ειδικές ανάγκες και αναπήρους;
- Η όποια πρόβλεψη για άτομα με ειδικές ανάγκες και αναπήρους (π.χ., πρόσβαση σε αναπηρικές καρέκλες, διαθεσιμότητα κλειστών κυκλωμάτων για βαρήκοους) έχει γίνει γνωστή σε υπάρχοντες και πιθανούς χρήστες;
  - Μπορείτε να βελτιώσετε το επίπεδο πρόσβασης στο ΚΓΠ σας;
  - Μπορείτε να επωφεληθείτε από τις δεξιότητες του υπάρχοντος προσωπικού (π.χ., χρήστες της νοηματικής γλώσσας);
  - Γνωρίζετε πού μπορείτε να βρείτε (ή ποιος μπορεί να σας δώσει) πληροφορίες για τη βελτίωση του επιπέδου πρόσβασης στο ΚΓΠ σας;

Μελέτη περίπτωσης

Ινστιτούτο Επεξεργασίας του Λόγου (ΙΕΛ), Αθήνα

Διαφορετικοί τρόποι επικοινωνίας του ΙΕΛ με τους χρήστες του

Το Ινστιτούτο Επεξεργασίας του Λόγου προσφέρει γλωσσικούς πόρους σε μια ευρεία γκάμα χρηστών.

Η βασική ομάδα χρηστών μας είναι η ελληνική και η διεθνής επιστημονική και ερευνητική κοινότητα. Στο πλαίσιο όμως αυτής της ομάδας έχουμε εντοπίσει συγκεκριμένες υποομάδες χρηστών, καθώς και τους πόρους που μπορεί να ενδιαφέρουν την καθεμιά. Έχουμε αναπτύξει «ειδικές βάσεις δεδομένων», όπου αποθηκεύονται πληροφορίες για τις διάφορες κατηγορίες χρηστών μας, οι οποίες είναι επιστήμονες, ερευνητές, φοιτητές, κρατικοί φορείς και άλλες ομάδες. Έτσι είμαστε σε θέση να επιλέγουμε την ομάδα ή τις ομάδες εκείνες οι οποίες ενδιαφέρονται για συγκεκριμένα ζητήματα, ενώ ταυτόχρονα μπορούμε να επικοινωνούμε τακτικά με το σύνολο των χρηστών μας με διάφορους τρόπους.

Η βασική οδός επικοινωνίας που έχουμε υιοθετήσει στο ΙΕΛ είναι η ιστοσελίδα μας (www.ilsp.gr). Εκτός από πρακτικό και οικονομικό εργαλείο επικοινωνίας, το Διαδίκτυο είναι επίσης γρήγορο και προσεγγίζει το ευρύτερο δυνατό κοινό. Επιπλέον είναι ιδιαίτερα κατάλληλο για τους χρήστες μας, αφού οι περισσότεροι από αυτούς είναι εξοικειωμένοι με την τεχνολογία, έχουν πρόσβαση στο Διαδίκτυο, καθώς και εμπειρία στη χρήση του για εργασιακούς και ερευνητικούς σκοπούς. Καλό θα είναι βέβαια

μία ιστοσελίδα να ανανεώνεται όσο το δυνατό συχνότερα, ώστε να περιλαμβάνει όλες τις τρέχουσες εξελίξεις που θα ενδιέφεραν τους πιθανούς χρήστες. Η ιστοσελίδα του ΙΕΛ ανανεώνεται καθημερινά και περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, παλιότερες, τρέχουσες και μελλοντικές δραστηριότητες του Ινστιτούτου. Επίσης είναι δίγλωσση (ελληνική και αγγλική), καθώς πολλοί από τους επιστήμονες και ερευνητές στους οποίους απευθύνεται εργάζονται εκτός Ελλάδας και ίσως να μην γνωρίζουν ελληνικά. Αναμφίβολα τόσο ο αριθμός των γλωσσών στις οποίες λειτουργεί η ιστοσελίδα σας όσο και η συχνότητα ανανέωσής της εξαρτώνται από τον προϋπολογισμό σας και τις ανάγκες των χρηστών σας.

Παρά τη χρησιμότητα και την αποτελεσματικότητα του Διαδικτύου, το ΙΕΛ (όπως και πολλά άλλα ΚΓΠ) ενημερώνει και με άλλους τρόπους συγκεκριμένες ομάδες χρηστών για ορισμένα θέματα. Για το σκοπό αυτό κυκλοφορούν εκδόσεις που περιλαμβάνουν πιο «εξειδικευμένα» ζητήματα από το υλικό που διατίθεται ηλεκτρονικά, καθώς και άλλα θέματα, όπως επιστημονικά και ερευνητικά άρθρα. Στο πλαίσιο αυτό, το ΙΕΛ εκδίδει τη Λογοπλοήγηση, ένα ενημερωτικό δελτίο για τη γλωσσική τεχνολογία, το οποίο διανέμεται δωρεάν σε ομάδες επιστημόνων και ερευνητών.

Όπως κάθε ΚΓΠ, χρειάζεται ορισμένες φορές να επικοινωνούμε με τους χρήστες μας σε

Μελέτη περίπτωσης

πιο προσωπικό επίπεδο, ιδίως όταν υπάρχει ανάγκη άμεσης ενημέρωσης για επιστημονικές εκδηλώσεις, δραστηριότητες ή εκδόσεις. Για το λόγο αυτό, το ΙΕΛ επικοινωνεί κατά καιρούς με ορισμένους χρήστες του μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή τηλεφώνου, προσέχοντας όμως πάντα οι χρήστες αυτοί να επιλέγονται προσεκτικά, για να διασφαλιστεί ότι πράγματι ενδιαφέρονται για τη σχετική ενημέρωση.

Τέλος, είναι χρήσιμο για μας να συμμετέχουμε σε εκδηλώσεις, όπως συνέδρια ή εκθέσεις, όπου μας δίνεται η ευκαιρία να επικοινωνήσουμε με πιθανούς χρήστες. Το ΙΕΛ συμμετέχει σε αρκετές εκδηλώσεις τέτοιου είδους κατά τη διάρκεια του έτους, στην προσπάθειά του να προσεγγίσει ένα όσο το δυνατόν ευρύτερο κοινό.

Συμβουλές

- Θυμηθείτε ότι ορισμένοι χρήστες (ιδίως ώριμοι φοιτητές ή άτομα που επέστρεψαν έπειτα από καιρό στις σπουδές τους) ίσως δεν είναι εξοικειωμένοι με τους υπολογιστές και την ψηφιακή τεχνολογία.
- Μην ξεχνάτε να αξιοποιείτε όλους τους τρόπους προσέγγισης των χρηστών σας – όσο το δυνατόν εκτενέστερα.

Προσεγγίζοντας νέους χρήστες

- Αξιοποιείτε όσο το δυνατόν περισσότερο τις εγκαταστάσεις και τις υπηρεσίες του ΚΓΠ σας;
- Είναι η προσέγγιση νέων χρηστών προτεραιότητα για το ΚΓΠ σας;
  - Αν ναι, αντικατοπτρίζεται η προτεραιότητα αυτή στις δραστηριότητες προώθησης του ΚΓΠ σας;
- Έχετε σκεφτεί πώς θα μπορούσαν οι υπάρχουσες υπηρεσίες και εγκαταστάσεις να γίνουν προσίτες σε νέες ομάδες χρηστών;
  - Μπορείτε να επεκτείνετε τις ώρες λειτουργίας σας;
  - Μπορείτε να προσφέρετε κάποιες από τις υπάρχουσες υπηρεσίες σας εξ αποστάσεως (μέσω τηλεφώνου, ταχυδρομείου, Διαδικτύου);
- Μπορείτε να καλείτε ομάδες νέων χρηστών τις ώρες «χαμηλής κινητικότητας» (ίσως αρχικά σε πειραματικό πλαίσιο);
  - Θα μπορούσε αυτό να αποτελέσει πηγή εσόδων, τρόπο εκπλήρωσης της αποστολής του ΚΓΠ σας ή διεύρυνση των δραστηριοτήτων σας;
- Έχετε συμβουλευτεί κάθε αρμόδιο (ιδίως άλλα ΚΓΠ) σχετικά με τις διαδικασίες ανάπτυξης ή διεύρυνσης του κέντρου σας;

Μελέτη περίπτωσης

Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Εκπαίδευση και την Κατάρτιση (ECET), Σόφια

«Happy Purry» και «Linguaeace»: Δημιουργία δικτύων Κέντρων Γλωσσικών Πόρων για συγκεκριμένες ομάδες (μικρούς μαθητές και ειρηνευτές)

Τα τρία τελευταία χρόνια το Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Εκπαίδευση και την Κατάρτιση, το οποίο διαθέτει δίκτυο γλωσσικών και εκπαιδευτικών κέντρων σε όλη τη Βουλγαρία, έχει ανοίξει την πρόσβαση στις εγκαταστάσεις, στην τεχνογνωσία και στις υπηρεσίες του σε δύο πολύ διαφορετικές ομάδες χρηστών: σε μαθητές μικρής ηλικίας και σε ειρηνευτές.

Οι μαθητές μικρής ηλικίας (6-12 ετών) βρίσκουν φροντίδα στα Κέντρα Γλωσσικών Πόρων «Happy Purry», όπου μαθαίνουν αγγλικά στον «ελεύθερο χρόνο» τους μετά το σχολείο και κατά τη διάρκεια των διακοπών, χρησιμοποιώντας σύγχρονες μεθόδους, όπως:

- εκπαιδευτικά παιχνίδια,
- ατομική μελέτη και εκμάθηση,
- διαδραστική συμμετοχή των μαθητών,

- χρήση πολυμεσικών και διαδικτυακών πόρων.

Η πρωτοβουλία Κέντρα Γλωσσικών Πόρων για Ειρηνευτές προήλθε από τη συνεργασία στο ευρωπαϊκό πρόγραμμα Linguaeace με συναδέλφους από το Ηνωμένο Βασίλειο, την Ολλανδία και τη Σλοβακία. Στόχος των κέντρων είναι να βοηθήσουν στην εισαγωγή νέων τεχνολογιών, καθώς και σύγχρονων, αποτελεσματικών μεθοδολογιών στη διαδικασία της εκμάθησης ξένων γλωσσών από μελλοντικούς ειρηνευτές. Επίσης έχουμε αναπτύξει και βοηθήσουμε τους μαθητές μας να βρουν κατάλληλους πόρους για την υποστήριξη της γλωσσικής εκμάθησης για το συγκεκριμένο αυτό σκοπό.

Παρ' ότι και οι δύο αυτές νέες ομάδες χρηστών –τα μικρά παιδιά και οι ειρηνευτές– φαί-

Μελέτη περίπτωσης

νετα να έχουν πολύ διαφορετικές ανάγκες, υπάρχουν κάποιες κοινές παράμετροι στις υπηρεσίες που τους προσφέρουμε:

- διαδραστικό υλικό και χρήση πολυμέσων (ιδίως βίντεο),
- συνδυασμός μοντέλων ατομικής και κατευθυνόμενης μελέτης,
- βοήθεια στη χρήση του κατάλληλου εκπαιδευτικού υλικού και πόρων αναφοράς,
- εισαγωγή του πολιτισμικού στοιχείου μέσα στην τάξη.

Κατορθώσαμε να προσεγγίσουμε αυτούς τους πολύ διαφορετικούς νέους χρήστες προσαρμόζοντας την υπάρχουσα εμπειρία μας και τις μεθοδολογίες που χρησιμοποιούν τα Κέντρα Γλωσσικών Πόρων ECET και προσθέτοντας και αναπτύσσοντας νέα στοιχεία (π.χ., στρατιωτική ορολογία, ειδικό υλικό αξιολόγησης), όπου ήταν απαραίτητο.

Έπρεπε να είμαστε ανοικτοί, ευέλικτοι και πρόθυμοι να μάθουμε. Διαπιστώσαμε ότι, αξιοποιώντας τις δυνάμεις μας και ακολουθώντας μια «σταδιακή προσέγγιση» –ξεκινώντας από μικρές κλίμακες και διευρυνόμενοι στην πορεία–, είχαμε αποτέλεσμα. Στην περίπτωση του «Harry Purry», έχουμε δημιουργήσει οκτώ νέα τοπικά κέντρα εδώ και δύο χρόνια, ενώ υπάρχει σχέδιο ίδρυσης επτά ακόμα Γλωσσικών Κέντρων Linguapeace μέχρι το 2006 (www.linguapeace.net).

Η εμπειρία της συνεργασίας με αυτές τις πολύ διαφορετικές ομάδες μάς διδάξε πολλά, όπως την πεποίθηση ότι πρέπει να χρησιμοποιούμε τη δημιουργικότητα και τη φαντασία μας, έτσι ώστε να επωφεληθούν και νέες ομάδες χρηστών από τις υπηρεσίες και τις εγκαταστάσεις των Κέντρων Γλωσσικών Πόρων.

Χρήσιμες διασυνδέσεις

AbilityNet

Οι ειδικοί στην πληροφορική και τα άτομα με ειδικές ανάγκες στο Ηνωμένο Βασίλειο.
www.abilitynet.org.uk/content/home.htm

Κέντρο Προσβάσιμων Περιβαλλόντων

Φιλανθρωπικός οργανισμός στο Ηνωμένο Βασίλειο που αποτελεί το φορέα πληροφόρησης και κατάρτισης σχετικά με την προσβασιμότητα του δομημένου περιβάλλοντος για άτομα με ειδικές ανάγκες.
www.cae.org.uk

Δίκτυο Γλωσσικής Υποστήριξης CIEL

Πρωώθηση ανεξάρτητης εκμάθησης γλωσσών.
Ο επισκέπτης μπορεί να κατεβάσει το βιβλίο του CIEL:
Βιβλίο 6 – Κάνοντας προσβάσιμη την ανεξάρτητη εκμάθηση γλωσσών
<http://ciel.lang.soton.ac.uk>

Ευρωπαϊκό Φόρουμ για τα Άτομα με Ειδικές Ανάγκες

www.edf-feph.org

Πρωτοβουλία για την Προσβασιμότητα του Παγκόσμιου Ιστού (WAI)

Το WAI προωθεί την προσβασιμότητα του Διαδικτύου μέσω τεχνολογιών, οδηγιών, εργαλείων, εκπαίδευσης και ενημέρωσης, έρευνας και ανάπτυξης.
www.w3.org/WAI

Χρησιμότητα του Διαδικτύου: Η ιστοσελίδα του Jakob Nielsen

Πολλές πηγές για τη χρησιμότητα του Διαδικτύου.
www.useit.com

Δείτε επίσης την ενότητα «Συμπληρωματικό υλικό» στην ηλεκτρονική πύλη του **LRC**:
www.lrcnet.org

Υ Π Η Ρ Ε Σ Ι Ε Σ Κ Α Ι Π Ο Ρ Ο Ι

Οι υπηρεσίες και οι πόροι που παρέχει το ΚΓΠ σας θα πρέπει να ανταποκρίνονται στις ανάγκες των χρηστών σας και να εναρμονίζονται, σε γενικές γραμμές, με την αποστολή του ΚΓΠ σας. Είναι απίθανο ένα ΚΓΠ να προσφέρει όλες τις υπηρεσίες και όλους τους τύπους πόρων που αναφέρονται παρακάτω. Ανάλογα με το μέγεθος, την τοποθεσία και την αποστολή του ΚΓΠ, το εύρος των προσφερόμενων υπηρεσιών και ο αριθμός των γλωσσών που υποστηρίζονται ποικίλλουν.

Η ενημέρωση, η κατάρτιση των χρηστών και οι συμβουλευτικές υπηρεσίες θα υποστηρίξουν την αυτόνομη χρήση του ΚΓΠ σας, ενώ το ευέλικτο ωράριο λειτουργίας και η σωστή καταλογοποίηση και παρουσίαση των πόρων θα βοηθήσουν τους χρήστες να αξιοποιήσουν τις υπηρεσίες σας στο έπακρο.

Η γνώμη των χρηστών και του προσωπικού του ΚΓΠ σας μπορεί να σας βοηθήσει να βελτιώσετε και να προσαρμόσετε τις υπάρχουσες υπηρεσίες, καθώς θα σας προταθούν νέοι τρόποι ανάπτυξης του ΚΓΠ σας. Όπου είναι δυνατόν, η εισαγωγή νέων υπηρεσιών θα πρέπει να είναι αποτέλεσμα συμβουλευτικής με όλους τους ενδιαφερόμενους και κάποιας μελέτης εφικτότητας στην περίπτωση σημαντικών αλλαγών.

Υ π η ρ ε σ ί ε ς

Ποιες από τις παρακάτω υπηρεσίες προσφέρει το ΚΓΠ σας;

Παιδαγωγική υποστήριξη

- διδασκαλία / υποστήριξη μελέτης,
- συμβουλευτική υπηρεσία εκμάθησης γλωσσών,
- εκπαίδευση καθηγητών (πριν και κατά τη διάρκεια της απασχόλησής τους),
- μαθήματα επαγγελματικής ανάπτυξης,
- εφαρμογές για τη βελτίωση της γλωσσικής εκμάθησης και διδασκαλίας,
- έκδοση οδηγών καλής πρακτικής,
- προώθηση καινοτομιών,
- λήψη πρωτοβουλιών,
- εσωτερική παραγωγή πόρων και υλικού αξιολόγησης,
- αξιολόγηση,
- βαθμολόγηση,
- πιστοποίηση,
- υποστήριξη εκμάθησης εξ αποστάσεως / ατομικής μελέτης,
- υπηρεσία δανεισμού πόρων (αυτοδύναμη ή μέσω συλλογικού καταλόγου),
- ενημέρωση νέων χρηστών.

Υπηρεσίες πληροφόρησης

- εξυπηρέτηση χρηστών (αυτοπροσώπως, τηλεφωνικά, ταχυδρομικά, ηλεκτρονικά),
- υπηρεσίες αναφοράς (υπάρχει πρόσβαση μέσω Διαδικτύου;),

- υποστήριξη έρευνας (π.χ., κατάρτιση ειδικών βιβλιογραφιών),
- ομαδικές επισκέψεις,
- διάδοση πληροφοριών για λογαριασμό άλλων φορέων (π.χ., κέντρο πληροφόρησης της Ε.Ε. ή πολιτιστικών οργανισμών).

Συμπληρωματικές υπηρεσίες

- διάδοση και προώθηση της εκμάθησης γλωσσών και της πολυ-πολιτισμικής συνείδησης,
- έρευνα και ανάπτυξη,
- δικτύωση (συνεισφορά στη δημιουργία δικτύων και συνεργασίας μεταξύ φορέων και επαγγελματιών του χώρου),
- κατά παραγγελία υπηρεσίες (ειδικές υπηρεσίες που ζητούνται, π.χ. εκπαιδευτικά σεμινάρια ή συντονισμός προγραμμάτων),
- πώληση εκδόσεων (εσωτερικές εκδόσεις ή εκδόσεις γενικού ενδιαφέροντος;),
- πρόγραμμα κοινωνικών ή πολιτιστικών εκδηλώσεων,
- συνεδριακές εγκαταστάσεις / αίθουσες συσκέψεων,
- αναπαραγωγή ήχου / εικόνας,
- φωτοτυπίες (για το προσωπικό / για τους χρήστες... δωρεάν / επί πληρωμή;).

Τεχνικές υπηρεσίες

- συνεχής συντήρηση και επισκευή του συνολικού εξοπλισμού (από κοντά και από μακριά, ανανέωση συμφωνητικών συντήρησης),
- συντήρηση υπολογιστικών δικτύων και διακομιστών (αποθήκευση ψηφιακού υλικού),
- δορυφορική (ή καλωδιακή) τηλεόραση, λήψη και συντήρηση,
- ψηφιοποίηση οπτικοακουστικού υλικού,
- διαδικτυακή υποστήριξη για τη δημιουργία υλικού,
- αναβάθμιση εξοπλισμού,
- παροχή τεχνικών συμβουλών και προδιαγραφών για τις νέες υπηρεσίες που προσφέρονται.

Μελέτη περίπτωσης

Υπουργείο Εθνικής Παιδείας, Φινλανδία

Προσαρμογή του Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου Αναφοράς για τις Γλώσσες (CEF) στο πλαίσιο των εθνικών προγραμμάτων σπουδών (NBE-FI)

Η ανανέωση του ισχύοντος φινλανδικού προγράμματος σπουδών γίνεται σε σχέση με τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- Τα ισχύοντα προγράμματα σπουδών είναι σχετικά ανοικτά σε διαφορετικές εφαρμογές και επομένως χαρακτηρίζονται από ανοικτούς όρους.
- Με αφορμή εθνικές έρευνες για τα αποτελέσματα στην εκμάθηση ξένων γλωσσών, εκφράζονται σταδιακά ανησυχίες για την ισότητα στην εκπαίδευση.
- Υπάρχει ανάγκη συνοχής στα εκπαιδευτικά προγράμματα των διαφόρων σχολών και εκπαιδευτικών ιδρυμάτων.
- Χρειάζεται μεγαλύτερη συσχέτιση μεταξύ διδασκαλίας, εκμάθησης και αξιολόγησης, για την προαγωγή της αυτονομίας των μαθητών.
- Υπάρχει ανάγκη ευκρινούς προόδου στην επάρκεια των γλωσσών από τη μια εκπαιδευτική βαθμίδα στην άλλη.
- Υπάρχει ανάγκη υποστήριξης των διδασκόντων, έτσι ώστε να δίνουν τεκμηριωμένη βαθμολογία στο τέλος της βασικής εκπαίδευσης στο πλαίσιο του ισχύοντος προγράμματος γλωσσικών σπουδών.

Για να ανταποκριθούν στις προκλήσεις αυτές, οι ομάδες στις οποίες ανέθεσε το υπουργείο Παιδείας το πρόγραμμα γλωσσικών σπουδών συμφώνησαν να καθιερώσουν μια κλίμακα επάρκειας για τα σχολεία της βασικής εκπαίδευσης στη Φινλανδία, ακολουθώντας τις αντίστοιχες βαθμίδες του CEF και τις περιγραφές τους.

Η ανάπτυξη της κλίμακας αυτής ήταν το δυσκολότερο και απαιτητικότερο έργο, γιατί οι βαθμίδες του CEF είναι πολύ ευρείες για να χωρέσουν μικρές προόδους στη γλωσσική επάρκεια. Επομένως έπρεπε να δημιουργηθούν περισσότερες ενδιάμεσες βαθμίδες, έτσι ώστε να καλυφθούν οι ανάγκες του εκπαιδευτικού μας συστήματος. Δεχθήκαμε επίσης το γεγονός ότι οι ανώτατες βαθμίδες στην κλίμακα του CEF προσεγγίζονται σπάνια στο πλαίσιο της επίσημης εκπαίδευσης.

Δημιουργήθηκαν τρεις υποβαθμίδες στη θέση της βαθμίδας A1 (Εισαγωγή). Αυτές είναι:

- A1.1. Πρώτο στάδιο στοιχειώδους επάρκειας,
- A1.2. Ανάπτυξη στοιχειώδους επάρκειας,
- A1.3. Λειτουργική στοιχειώδους επάρκειας.

Μελέτη περίπτωσης

Η βαθμίδα A2 (Βασική) χωρίστηκε σε δύο υποβαθμίδες, οι οποίες είναι:

- A 2.1. Πρώτο στάδιο βασικής επάρκειας,
- A 2.2. Ανάπτυξη βασικής επάρκειας.

Η βαθμίδα B1 (Αφετηρία) χωρίστηκε σε δύο υποβαθμίδες, οι οποίες είναι:

- B1.1. Λειτουργική βασική επάρκεια,
- B1.2. Τελειοποίηση βασικής επάρκειας.

Η βαθμίδα B2 χωρίστηκε επίσης σε δύο υποβαθμίδες, οι οποίες είναι:

- B2.1. Πρώτο στάδιο ανεξάρτητης επάρκειας,
- B2.2. Λειτουργική ανεξάρτητη επάρκεια.

Το πρώτο πρόβλημα που αντιμετωπίσαμε στην

τεκμηρίωση των βαθμίδων αυτών και στις περιγραφές τους ήταν ότι κάθε εκπαιδευτικός έχει διαφορετική αντίληψη της κάθε βαθμίδας. Για την εξοικείωση των εκπαιδευτικών στη διαδικασία αυτή και για τη δημιουργία μιας κοινής βάσης, οργανώθηκαν διάφορες δραστηριότητες. Μερικές από τις δραστηριότητες αυτές ήταν η μελέτη της περιγραφής των βαθμίδων, η ιεράρχησή τους κατά σειρά δυσκολίας, η σύγκριση των εναλλακτικών ιεραρχήσεων κτλ. Το αποτέλεσμα ήταν μια πρόταση για τον καθορισμό των κοινών βαθμίδων «καλής» γνώσης κάθε γλώσσας στο τέλος της βασικής και μέσης εκπαίδευσης, με βάση εμπειρικά δεδομένα.

Μελέτη περίπτωσης

Κέντρο Καινοτομίας και Εκπαίδευσης (CINOP), Ολλανδία

Η χρήση του Ολλανδικού Χαρτοφυλακίου Επαγγελματικής Γλώσσας στα Κέντρα Γλωσσικών Πόρων των ολλανδικών δημοτικών κολεγίων

Ο σκοπός των Κέντρων Γλωσσικών Πόρων στα ολλανδικά δημοτικά κολέγια είναι διττός: η παροχή πόρων και υλικού για την εκμάθηση μιας γλώσσας, και η παροχή υπηρεσιών γλωσσικής εκμάθησης στα υπόλοιπα επαγγελματικά τμήματα του κολεγίου. Εμείς στο CINOP, σε συνεργασία με την υπηρεσία Ανάπτυξης του Ολλανδικού Προγράμματος Σπουδών (SLO), έχουμε αναπτύξει το Ολλανδικό Χαρτοφυλάκιο Επαγγελματικής Γλώσσας σύμφωνα με το Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες (CEF), ως μέρος του ευρύτερου προγράμματος Ευρωπαϊκό Χαρτοφυλάκιο Γλωσσών (ELP).

Η εφαρμογή του Χαρτοφυλακίου προϋποθέτει τη συνειδητοποίηση των αναγκών και την πρόοδο από την πλευρά του μαθητή, καθώς και την εισαγωγή ενός νέου τρόπου αναφοράς της προόδου αυτής εντός και εκτός του εκπαιδευτικού πλαισίου.

Όπως και το Ευρωπαϊκό Χαρτοφυλάκιο Γλωσσών στο οποίο βασίζεται, έτσι και το Ολλανδικό Χαρτοφυλάκιο Επαγγελματικής Γλώσσας (DVLVP) επιτρέπει στον ίδιο το μαθητή τον έλεγχο της προόδου του και την αξιολόγηση της γλωσσικής του επάρκειας στις πέντε γλωσσικές δεξιότητες. Το Χαρτοφυλάκιο ανήκει στο μαθητή, ο οποίος καθορίζει τις ανάγκες του, καταγράφει την πρόοδό του και ελέγχει την κάλυψη των καθορισμένων αναγκών. Το DVLVP περιέχει μια σειρά περιγραφών οι οποίες βασίζονται στο Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο, δίνοντας παραδείγματα πρακτικών επικοινωνιακών καταστάσεων τις οποίες είναι πιθανό να συναντήσει ο μαθητής. Οι περιγραφές και τα παραδείγματα αυτά λειτουργούν ως οδηγός αυτο-αξιολόγησης του μαθητή. Στο CINOP, υποστηρίζοντας τα ολλανδικά δημοτικά επαγγελματικά κολέγια, χρησιμοποιούμε το DVLVP για να ενθαρρύνουμε τους μαθητές να αυτο-αξιολογούνται πριν δώσουν αντικει-

μενικές εξετάσεις στις διάφορες βαθμίδες, ελέγχοντας τη δική τους αξιολόγηση. Ο μαθητής μπορεί τότε να συγκρίνει την επίδοσή του με το αναμενόμενο αποτέλεσμα στο τέλος της επαγγελματικής εκπαίδευσης. Η ανακολουθία μεταξύ αυτών των δύο επιτρέπει στο μαθητή να σχεδιάσει μόνος του τη μαθησιακή του ρότα μέσω της Παρακολούθησης Γλωσσικής Εκμάθησης (ενός μαθησιακού εργαλείου που ανέπτυξε το CINOP), με την καθοδήγηση ενός εκπαιδευτικού. Η διαδικασία αυτή επιτρέπει τη συγκέντρωση των αναγκών δεξιοτήτων και, σε τακτά διαστήματα μεταξύ των μαθημάτων, την επαναξιολόγηση της προόδου και την αντίστοιχη προσαρμογή του μαθητή.

Αυτή τη στιγμή το DVLVP βρίσκεται σε πλήρη λειτουργία σε τρία δημοτικά επαγγελματικά κολέγια στην Ολλανδία και πρόκειται να λειτουργήσει σε άλλα οκτώ. Μέσα από τη συνεχή εφαρμογή του DVLVP, ελπίζουμε ότι σύντομα το μεγαλύτερο μέρος της διδασκαλίας στα δημοτικά επαγγελματικά κολέγια θα γίνεται στο Κέντρο Γλωσσικών Πόρων. Έτσι η οργάνωση του υλικού και των πόρων στα ΚΓΠ θα σχετίζεται, μεταξύ άλλων, και με τις βαθμίδες του Χαρτοφυλακίου και του CEF. Σε γενικές γραμμές είναι σχετικά εύκολο να κωδικοποιηθεί το υλικό με βάση τη γλώσσα, το επαγγελματικό πρόγραμμα, τις δεξιότητες, το επίπεδο και ίσως κάποιες περιγραφές του τύπου «τι μπορεί να γίνει». Για να διευκολύνει το έργο των εκπαιδευτικών, το CINOP έχει σχεδιάσει ένα Πλαίσιο εκμάθησης επαγγελματικής γλώσσας (Het Raamwerk Vreemde Talen voor het secundair beroepsonderwijs), το οποίο αποτελεί παραλλαγή του CEF.

Στην περίπτωση μικρών, ανεξάρτητων κέντρων γλωσσικών πόρων που λειτουργούν με βάση το CEF, θα ήταν ενδιαφέρον να εξετάσουμε το ενδεχόμενο ευρετηρίασης του υλικού κατά τον παραπάνω τρόπο. Τα κέντρα θα μπορούσαν

Μελέτη περίπτωσης

επίσης να εισαγάγουν το Ευρωπαϊκό Χαρτοφυλάκιο Γλωσσών, έτσι ώστε να βοηθήσουν τους μαθητές να επικεντρώνονται στις ατομικές τους ανάγκες, να ελέγχουν και να παρακολουθούν την πρόοδό τους.

Το Ολλανδικό Χαρτοφυλάκιο Επαγγελματικής Γλώσσας, το οποίο πιστοποιήθηκε από το

Συμβούλιο της Ευρώπης το Σεπτέμβριο του 2001, είναι προσβάσιμο μέσω του Διαδικτύου (στα αγγλικά και στα ολλανδικά) στη διεύθυνση www.trefpunttalen.nl (κάντε κλικ στα «taalportfolio BVE», «downloads» και «European Language Portfolio for Vocational Education – English translation of the Dutch version»).

Μελέτη περίπτωσης

Κέντρο για την εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση (CDI Univerzum), Λιουμπλιάνα

Καινοτόμος πρακτική: Επιφέροντας αλλαγές για την προώθηση μιας μαθητοκεντρικής προσέγγισης στις δεξιότητες κατανόησης γραπτού λόγου και παραγωγής προφορικού λόγου μέσα στο Κέντρο Γλωσσικών Πόρων

Τα τέσσερα τελευταία χρόνια έχουμε επιφέρει σημαντικές αλλαγές στο Κέντρο Γλωσσικών Πόρων μας σε σχέση με τον τρόπο με τον οποίο οι μαθητές αναπτύσσουν και καλλιεργούν τις δεξιότητες κατανόησης γραπτού λόγου και παραγωγής προφορικού λόγου. Αυτό το έχουμε επιτύχει με την εισαγωγή μιας μαθητοκεντρικής προσέγγισης, ιδίως σε σχέση με την επιλογή υλικού και θεμάτων.

Οι μαθητές μας είναι ενήλικες, οι περισσότεροι εργαζόμενοι, που συνεχίζουν την εκπαίδευσή τους ή μετεκπαιδεύονται. Σε πολλές περιπτώσεις πρέπει να αντιμετωπίσουν εξετάσεις γλωσσολογίας στο πλαίσιο κάποιου διπλώματος διαφορετικού περιεχομένου (π.χ., ηλεκτρονική, μηχανολογία). Έτσι οι μαθητές μας νιώθουν συχνά πίεση από την ύπαρξη αντικρουόμενων αναγκών, πράγμα το οποίο μπορεί να τους οδηγήσει σε μειωμένη παρουσία, έλλειψη προόδου, κακούς βαθμούς και έλλειψη κινήτρων.

Αποφασίσαμε να μετακινηθούμε από την «οπτική του διδάσκοντα» στην «οπτική του διδασκόμενου», για να αυξήσουμε την αυτονομία του μαθητή και επομένως το κίνητρό του. Για το σκοπό αυτό έπρεπε πρώτα να αλλάξουμε το δικό μας ρόλο ως διδάσκοντες, σταματώντας να παίρνουμε όλες τις αποφάσεις σχετικά με το υλικό, τις δραστηριότητες, τα μέσα, τα προγράμματα και τις μεθόδους. Έτσι επικεντρωθήκαμε στην επιλογή, παραγωγή και οργάνωση των διαφόρων πόρων, βοηθώντας τους μαθητές μας να γίνουν πιο αυτόνομοι.

Υπάρχουν πολλοί τρόποι προώθησης μιας μαθητοκεντρικής προσέγγισης σε ένα ΚΓΠ. Εμείς διαπιστώσαμε ότι οι αλλαγές που επιφέραμε σε σχέση με τις δεξιότητες της κατανόησης γραπτού λόγου και της παραγωγής προφορικού λόγου ήταν ιδιαίτερα επιτυχημένες:

- **Δεξιότητες κατανόησης γραπτού λόγου:** Η «υποχρεωτική» ανάγνωση έχει ενταχθεί σε όλα τα προγράμματά μας. Παρ' όλα αυτά, αντί να επιβάλλουμε το προς ανάγνωση υλικό, προσφέρουμε πια στους μαθητές μας ευρεία γκάμα υλικού, από την οποία μπορούν να επιλέξουν. Παρέχουμε

κατάλογο σαράντα περίπου τίτλων, στον οποίο περιλαμβάνονται βιβλία που έχουν αποτελέσει βάση για την παραγωγή γνώστων κινηματογραφικών ταινιών ή βιβλία που οι μαθητές μπορεί ήδη να έχουν διαβάσει στα σλοβενικά. Τα βιβλία μπορεί κανείς να τα διαβάσει μέσα στο ΚΓΠ ή να τα δανειστεί. Οι μαθητές είναι υπεύθυνοι για την επιλογή του κατάλληλου επιπέδου και του περιεχομένου που τους φαίνεται ενδιαφέρον. Για να τους υποστηρίξουμε, τους βοηθούμε να θέσουν τους στόχους τους ως μέρος της μαθησιακής διαδικασίας και τους συμβουλευόμαστε σχετικά με τις διαφορετικές μεθόδους που μπορούν να ακολουθήσουν έτσι ώστε να προετοιμαστούν για τις εξετάσεις κατανόησης γραπτού λόγου. Επίσης τους ενθαρρύνουμε να χρησιμοποιούν το Διαδίκτυο, όπου μπορούν να βρουν ασκήσεις κατανόησης κειμένων για εξάσκηση.

- **Δεξιότητες παραγωγής προφορικού λόγου:** Οι προφορικές εξετάσεις αποτελούνταν από συγκεκριμένα θέματα, που συχνά ήταν πολύ γενικά και, μην έχοντας ενδιαφέρον για τους μαθητές, οδηγούσαν σε χαμηλές αποδόσεις. Συχνά δεν έφταιγε η προφορική επάρκεια του μαθητή, αλλά η έλλειψη ενδιαφέροντος για το θέμα, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να μιλήσει. Χειριστήκαμε το πρόβλημα αυτό επιτρέποντας και ενθαρρύνοντας ενεργά τους μαθητές να επιλέγουν οι ίδιοι τα προς συζήτηση θέματα. Συγκεντρώσαμε πόρους για πολλά διαφορετικά θέματα στο ΚΓΠ μας (συχνά μέσω Διαδικτύου) και, όπως και με την κατανόηση γραπτού λόγου, προσπαθήσαμε να βοηθήσουμε τους μαθητές μας να αναλάβουν οι ίδιοι την ευθύνη της μαθησιακής διαδικασίας. Στην τάξη κάθε μαθητής έχει την ευκαιρία να εκφράσει και να υποστηρίξει τη γνώμη του, ανταλλάσσοντας ιδέες και σκέψεις με τους άλλους.

Διαπιστώσαμε ότι οι αλλαγές που κάναμε στη διαδικασία ανάπτυξης των δεξιοτήτων κατανόησης γραπτού λόγου και παραγωγής προφορικού λόγου των μαθητών μας στο ΚΓΠ

Μελέτη περίπτωσης

ήταν πολύ ενθαρρυντικές. Για μας αποδείχθηκε ότι ήταν πιο ενδιαφέρον να προετοιμάζουμε οι ίδιοι οι μαθητές τα θέματα που σχετίζονται με την εργασία ή τις ασχολίες τους, ενώ αυτό έδινε περισσότερα κίνητρα στους μαθητές. Οι προφορικές εξετάσεις φαίνεται να έχουν αποκτήσει μια πιο «ανθρώπινη» διάσταση.

Οι εξετάσεις είναι λιγότερο πειστικές για τους μαθητές, οι οποίοι κινητοποιούνται από τη δυνατότητα να χρησιμοποιήσουν τη γλώσσα-στόχο για να μιλήσουν για κάτι που έχει σχέση με τη ζωή τους. Κατά συνέπεια, όπως είναι φυσικό, έχει βελτιωθεί το επίπεδο των γνώσεων, καθώς και τα αποτελέσματα.

Συμβουλές

- Πώς συσχετίζονται τα εθνικά προγράμματα σπουδών με τις βαθμίδες του CEF. Προτεινόμενο μοντέλο (συμβουλή από τη Φινλανδία):
  - ▶ Επιλέξτε μια ομάδα εμπειρων εκπαιδευτικών και εξοικειώστε τους με τις βαθμίδες του CEF και τις περιγραφές τους.
  - ▶ Ετοιμάστε περιγραφές των κατηγοριών επίδοσης που σχετίζονται με το συγκεκριμένο εθνικό πλαίσιο.
  - ▶ Επιβάλετε / επιδιώξτε την αμοιβαία συναίνεση για την αξιολόγηση των διαφόρων κατηγοριών μέσω ομαδικής εργασίας και διαλόγου.
  - ▶ Συγκεντρώστε τις ατομικές και ομαδικές αξιολογήσεις.
  - ▶ Ετοιμάστε, αναθεωρήστε και παγιοποιήστε τα πρότυπα επίδοσης.
  - ▶ Συγκεντρώστε πιστοποιητικά εγκυρότητας και τεχνικά δελτία.
- Υπηρεσίες πληροφόρησης: Αν λαμβάνετε πολλά ερωτήματα για το ίδιο θέμα, μπορείτε να δημιουργήσετε έναν κατάλογο Συχνών Ερωτήσεων (FAQs) ή Ενημερωτικά Φυλλάδια για να εξοικονομήσετε χρόνο και να εξασφαλίσετε μια σταθερή ποιότητα στις απαντήσεις.

Πόροι

Μορφή

- Ποια από τα παρακάτω είδη πόρων προσφέρει το ΚΓΠ σας;
  - **Ανθρώπινοι πόροι:** Με τη μορφή εκπαιδευτικών, γλωσσικών συμβούλων, προσωπικού υποδοχής και πληροφόρησης;
  - **Έντυποι πόροι:** Βιβλία και εκπαιδευτικό υλικό, πόροι αναφοράς, επιστημονικές εκδόσεις, εφημερίδες / περιοδικά, άλλα αυθεντικά κείμενα, ενημερωτικά φυλλάδια, φύλλα εργασίας, αφίσες, εκπαιδευτικές κάρτες, εγχειρίδια χρήσης εξοπλισμού;
  - **Βίντεο (ή DVD):** Διδακτικό / μαθησιακό υλικό, εκπαιδευτικές ταινίες, ταινίες (ίσως με επιλογές γλώσσας-στόχου), προγράμματα από αναπαραγωγή;
  - **Ζωντανές δορυφορικές / ψηφιακές μεταδόσεις:** Τηλεόραση ή ραδιόφωνο (συχνά για επίκαιρα θέματα);
  - **Ακουστικοί πόροι (κασέτες ή CD-ROM):** Διδακτικό / μαθησιακό υλικό, ακουστικό υλικό για εξάσκηση στην προφορά, κασέτες από αναπαραγωγή;
  - **Λογισμικό:** Μαθησιακοί πόροι (με κείμενο / γραφικά / ήχο και εικόνα);
  - **Διαδικτυακοί πόροι:** Πόροι βασισμένοι στον παγκόσμιο ιστό (ηλεκτρονικές εκδόσεις, διαδικτυακές βάσεις δεδομένων, ιστοσελίδες, κατάλογοι διασυνδέσεων, ο παγκόσμιος ιστός);

Περιεχόμενο

- Τι είδους «περιεχόμενο» χρειάζονται οι διάφορες ομάδες χρηστών;
  - **Μαθητές (κάθε βαθμίδα):** Μαθησιακοί πόροι, φύλλα εργασίας με προτεινόμενες μεθοδολογίες / καθοδήγηση μαθησιακών στρατηγικών, πόροι αναφοράς, εκπαιδευτικά βιβλία και συμπληρωματικό υλικό, αυθεντικό υλικό (π.χ., εφημερίδες), γλωσσικά παιχνίδια και λογισμικό, φάκελοι / αρχεία για συγκεκριμένα θέματα;
  - **Εκπαιδευτικοί και άλλοι χρήστες:** Διδακτικό υλικό / βιβλία, πόροι αναφοράς, αυθεντικό υλικό, εκδόσεις εφαρμοσμένης γλωσσολογίας, εκδόσεις πάνω στη μεθοδολογία της γλωσσικής διδασκαλίας και εκμάθησης, υποστηρικτικό υλικό για δραστηριότητες συνδυασμένων αντικειμένων και για εξετάσεις, έντυπα νομικού περιεχομένου, επιστημονικά περιοδικά, ήχοι και εικόνες από αναπαραγωγή στη γλώσσα-στόχο;

Μελέτη περίπτωσης

Κέντρο Ξενόγλωσσων Πόρων (CRLE), Βαρκελώνη

Παροχή πόρων σε διαφορετικές μορφές και πώς αξιοποιούνται αυτοί από τους εκπαιδευτικούς

Οι βασικοί χρήστες του κέντρου μας διδάσκουν ξένες γλώσσες στη στοιχειώδη και βασική εκπαίδευση. Ακολουθούμε μια πολιτική απόσπασης των καθηγητών ξένων γλωσσών που έχουν διδακτική εμπειρία, αποδεδειγμένη εξειδίκευση και έντονη διάθεση να ακολουθούν καινοτόμες πρακτικές στο χώρο (π.χ., μέσω συμμετοχής σε ευρωπαϊκά προγράμματα ή σε τοπικά πιλοτικά προγράμματα, δραστηριοτήτων εκπαίδευσης καθηγητών ή συγγραφής εκπαιδευτικών βιβλίων).

Το προσωπικό του CRLE συμβουλεύει και υποστηρίζει τους επαγγελματίες καθηγητές διαφόρων ξένων γλωσσών στο πλαίσιο υποχρεωτικών ή προαιρετικών προγραμμάτων σπουδών ως εξής:

- Προσφέρονται συμβουλές και υποστήριξη για επιδόματα, διδακτικό υλικό, προγράμματα καινοτομιών κτλ., προσωπικά (κατόπιν ραντεβού) ή μέσω τηλεφώνου ή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.
- Δίνεται η δυνατότητα δανεισμού από τον ηλεκτρονικό κατάλογο οπτικοακουστικού υλικού (www.xtec.es/cgi/mediateca_crle).
- Μέσω της ανανεωμένης ιστοσελίδας του κέντρου (www.xtec.es/crle) οι εκπαιδευτικοί μπορούν να βρουν:
  - υποστηρικτικό υλικό (το οποίο μπορούν να κατεβάσουν) που σχεδιάζει και εκδίδει το CRLE για την προώθηση νέων πρακτικών ή την παρουσίαση νέων εκπαιδευτικών πολιτικών, όπως δείγματα κεφαλαίων και οδηγίες για τη στοιχειώδη και βασική εκπαίδευση στα αγγλικά, γαλλικά και γερμανικά,
  - περιγραφές και προθεσμίες συμμετοχής σε διάφορα προγράμματα καινοτομιών,
  - κατάλογο με γενικές διασυνδέσεις στον παγκόσμιο ιστό οι οποίες μπορεί να φανούν χρήσιμες για τις τρεις ξένες γλώσσες που διδάσκονται κυρίως στο επίσημο εκπαιδευτικό σύστημα,
  - το πρόγραμμα Το Διαδίκτυο μέσα στην τάξη (ηλεκτρονική διάθεση επαγγελματικού, εκπαιδευτικού υλικού – www.xtec.es/aulanet), που αποτελείται από δύο ενότητες στα αγγλικά για τη μέση εκπαί-

δευση και από μία ενότητα για τη βασική εκπαίδευση,

- υποστηρικτικό υλικό ηλεκτρονικής εκμάθησης το οποίο αναπτύσσεται από εκπαιδευτικούς ή από επαγγελματίες σχεδιαστές εκπαιδευτικού υλικού κατόπιν παραγγελίας.

Επίσης προσφέρουμε:

- εξοπλισμό (υλικό και λογισμικό) για όλες τις τάξεις ξένων γλωσσών στα κρατικά σχολεία,
- κατάλληλο εκπαιδευτικό υλικό στα ογδόντα κέντρα εκπαιδευτικών στην Καταλονία (αποκεντρωμένη πρόσβαση),
- ειδικούς προϋπολογισμούς για κάθε σχολείο, έτσι ώστε να προωθηθούν τα προγράμματα καινοτομιών,
- εκπαίδευση καθηγητών και διάθεση πόρων και εκδόσεων επί παραγγελία σε σχολεία που συμμετέχουν σε προγράμματα καινοτομιών.

Επίσης, μέσω της μονάδας πιστοποίησης, παρέχουμε σε ενήλικες μαθητές ξένων γλωσσών και στους καθηγητές τους τους ακόλουθους πόρους:

- διαδραστικά γραπτά από επίσημες εξετάσεις αγγλικών, γαλλικών και γερμανικών στο Διαδίκτυο (www.xtec.es/crle/eoi), συνοδευόμενα από βίντεο για τη βαθμίδα B1 του Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου του Συμβουλίου της Ευρώπης (CEF),
- δανειστική βιβλιοθήκη επίσημων γραπτών στα αγγλικά, γαλλικά, γερμανικά, ισπανικά, ιταλικά, καταλανικά και ρωσικά για τις βαθμίδες B1 και B2 του CEF,
- παραδείγματα επίσημων πιστοποιητικών εξετάσεων (στα αγγλικά, βασικά, γαλλικά, γερμανικά, δανικά, ελληνικά, ιαπωνικά, ισπανικά, ιταλικά, καταλανικά, κινεζικά, πορτογαλικά και ρωσικά) για τις βαθμίδες B1 και B2 του CEF.

Οι διαφορετικοί τρόποι πρόσβασης στους πόρους και η διάθεσή τους σε ποικιλία μορφών μάς επιτρέπουν να προσεγγίζουμε ένα ευρύτερο κοινό.

Μελέτη περίπτωσης

Γλωσσικό Κέντρο του Πανεπιστημίου της Ισλανδίας, Ρέικιαβικ

Δημιουργία διαδικτυακών πόρων μέσω δημοσίευσης φοιτητικών εργασιών στον παγκόσμιο ιστό

Στο Γλωσσικό Κέντρο του Πανεπιστημίου της Ισλανδίας διδάσκονται πέντε ξένες γλώσσες μέσω καθοδηγούμενης ατομικής μελέτης: δανικά, αγγλικά, γαλλικά, ισπανικά και γερμανικά. Το πρόγραμμα καθοδηγούμενης ατομικής μελέτης περιλαμβάνει μια ωριαία συνάντηση κάθε εβδομάδα μεταξύ του εκπαιδευτικού-καθοδηγητή και μικρών ομάδων από τεσσάρων

έως έξι φοιτητών. Διαφορετικά, οι φοιτητές μελετούν τη γλώσσα μόνοι τους, με την καθοδήγηση των καθηγητών.

Το ακαδημαϊκό έτος χωρίζεται σε δύο εξάμηνα, καθένα από τα οποία διαρκεί δεκατρείς εβδομάδες. Τα μαθήματα του φθινοπωρινού εξαμήνου καλύπτουν ευρεία γκάμα θεμάτων,

Μελέτη περίπτωσης

ενώ τα μαθήματα του εαρινού εξαμήνου επικεντρώνονται σε δύο ή τρεις βασικές θεματικές περιοχές, από τις οποίες οι φοιτητές επιλέγουν δύο θέματα που ανταποκρίνονται στα προσωπικά τους ενδιαφέροντα.

Κατά το πρώτο μάθημα κάθε εξαμήνου οι φοιτητές ενημερώνονται και θέτουν ατομικούς στόχους. Επιλέγονται δύο θέματα από τις δύο θεματικές περιοχές, σε συνεργασία με τον καθηγητή και την υπόλοιπη τάξη. Έτσι τα μαθήματα καλύπτουν περίπου δέκα εξειδικευμένα θέματα και κάθε φοιτητής εργάζεται πάνω σε ένα συγκεκριμένο θέμα για περίπου επτά εβδομάδες. Τα θέματα θα πρέπει κατά προτίμηση να σχετίζονται με τη χώρα ή την ιδιαίτερη πατρίδα των φοιτητών. Πιστεύουμε ότι είναι χρήσιμο για τους φοιτητές να είναι σε θέση να επικοινωνούν με φυσικούς ομιλητές της ξένης γλώσσας, π.χ. δίνοντας οδηγίες σε τουρίστες, δουλεύοντας στο πλαίσιο διεθνών συνεργασιών ή συμμετέχοντας σε συνέδρια.

Στα δύο επόμενα μαθήματα γίνονται συζητήσεις και ανεπίσημες παρουσιάσεις των επιλεγμένων θεμάτων, με στόχο την ενίσχυση της επικοινωνιακής ικανότητας και την ανάπτυξη των θεμάτων, έτσι ώστε οι φοιτητές να είναι σε θέση να δημιουργήσουν σχεδιαγράμματα, να εντοπίσουν τους διάφορους πόρους που μπορούν να χρησιμοποιήσουν και να σχεδιάσουν το περιεχόμενο με περισσότερες λεπτομέρειες.

Στο τέταρτο, πέμπτο και έκτο μάθημα στόχος είναι η γραπτή ανάπτυξη των θεμάτων μέσα από την εξής διαδικασία: Το προσχέδιο αξιολογείται από την τάξη, γίνονται διορθώσεις και το νέο κείμενο παραδίδεται στον καθηγητή για περαιτέρω αξιολόγηση. Κατόπιν γίνονται οι επίσημες παρουσιάσεις κάθε θέματος. Η φάση αυτή μπορεί, προαιρετικά, να καταγράφεται σε βίντεο. Επίσης μπορούν να

συμμετέχουν στη φάση αυτή φυσικοί ομιλητές της γλώσσας-στόχου. Οι φοιτητές ολοκληρώνουν το τελικό γραπτό, το οποίο δημοσιεύεται στο Διαδίκτυο, στην ιστοσελίδα Forum Islandiae του Γλωσσικού Κέντρου.

Η δημοσίευση των εργασιών δημιουργεί ένα αυθεντικό φόρουμ, το οποίο δίνει στους φοιτητές το κίνητρο να χρησιμοποιήσουν σημαντικά εργαλεία για τη δημοσίευση της εργασίας τους στον παγκόσμιο ιστό, π.χ. σωστή γραμματική, συνοχή, προχωρημένο λεξιλόγιο και συνδετικές λέξεις / φράσεις, χρήση διασυνδέσεων και δημιουργία αρχείων με οπτικό ενδιαφέρον. Οι φυσικοί ομιλητές της γλώσσας-στόχου σχολιάζουν τις εργασίες γράφοντας μια μικρή κριτική για την καθεμιά, η οποία επίσης δημοσιεύεται στην ίδια ιστοσελίδα. Έτσι οι φοιτητές ενθαρρύνονται να χρησιμοποιήσουν την ιστοσελίδα, αξιολογώντας ο ένας την εργασία του άλλου ως μέρος της μαθησιακής διαδικασίας.

Κατά την έβδομη εβδομάδα οι μαθητές παραδίδουν μια αναφορά αυτο-αξιολόγησης. Επιπλέον γίνονται συζητήσεις κατά τις οποίες οι φοιτητές εκφράζουν απόψεις για τη μαθησιακή διαδικασία και την πρόδοό τους. Μέσω του διαλόγου τίθενται νέοι γλωσσικοί στόχοι. Επιβεβαιώνεται το δεύτερο θέμα ή επιλέγονται νέα θέματα. Η διαδικασία επαναλαμβάνεται κατά το δεύτερο μισό του μαθήματος.

Στο τέλος του μαθήματος οι φοιτητές:

- έχουν συμμετάσχει σε ευρεία γκάμα γλωσσικών δραστηριοτήτων και διαδικασιών, αναπτύσσοντας δεξιότητες αυτόνομης μάθησης και σκέψης,
- έχουν συνειδητοποιήσει τα πλεονεκτήματα της αυτο-αξιολόγησης και της αξιολόγησης μεταξύ φοιτητών,
- έχουν κατανοήσει πόσο σημαντικό είναι να θέτουν βραχυπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους γλωσσικούς στόχους.

Συμβουλές

- Ενθαρρύνετε τους χρήστες να δημιουργούν το δικό τους υλικό. Μετά από έλεγχο μπορεί να προστεθεί στον κατάλογο του διαδικτυακού σας υλικού.
- Δείτε τους ίδιους τους χρήστες σας ως πόρους, μέσω διαδικασιών όπως η αλληλοδιδασκαλία ή η μελέτη ανά ζεύγη.
- Ένα σύστημα δανεισμού αυθεντικών βιβλίων για γονείς μπορεί να συμβάλει στην εξοικείωση των παιδιών με τη γλώσσα και σε μεγαλύτερη εμπιστοσύνη των γονέων στην ικανότητα ομιλίας της ξένης γλώσσας.
- Ανακαλύψτε τα δωρεάν προγράμματα που είναι διαθέσιμα μέσω του Διαδικτύου, για να σχεδιάσετε και να αναπτύξετε διαδραστικό υλικό.
- Όταν αγοράζετε λογισμικό, ελέγχετε τις άδειες, ώστε να μπορείτε να χρησιμοποιήσετε τα πακέτα σε εσωτερικό δίκτυο, να τα αναβαθμίσετε κ.ο.κ.
- Μια καλή ιδέα είναι να συμβουλευτείτε ιστοσελίδες εκδοτών, καθώς ορισμένοι προσφέρουν δωρεάν δείγματα πόρων. Μπορούν συχνά να σας προμηθεύσουν με δωρεάν δείγματα, ιδίως αν οι χρήστες σας είναι εκπαιδευτικοί.
- Μην ξεχνάτε να παρακολουθείτε το δανειζόμενο υλικό, για τη διασφάλιση της γρήγορης κυκλοφορίας των πόρων από τον ένα χρήστη στον άλλο.

Πολιτική δανεισμού

- Ακολουθείτε κάποια πολιτική δανεισμού; Ποιος τη γράφει και πόσο συχνά αναθεωρείται;
- Συνδέεται με την αποστολή του ΚΓΠ σας, τις ανάγκες των χρηστών και τις παρεχόμενες υπηρεσίες;
  - Καθορίζει το πλαίσιο και την κλίμακα της συλλογής σας;
  - Ποιες γλώσσες χρειάζεται να υποστηρίξετε και σε ποια επίπεδα;
  - Πόσα αντίτυπα (ή άδειες χρήσης λογισμικού) χρειάζεστε για κάθε πόρο;
  - Υπάρχει καλός διάλογος επικοινωνίας με το εκπαιδευτικό προσωπικό, έτσι ώστε να σιγουρευτείτε ότι έχετε αρκετούς πόρους που προτείνονται στους μαθητές;
- Έχουν οι χρήστες πρόσβαση στην πολιτική δανεισμού; Αν ναι, πώς / πού;
  - Μπορούν να κάνουν σχόλια / προτάσεις;
- Πώς εξασφαλίζετε την ενημέρωσή σας σχετικά με το τι υπάρχει στην αγορά;
  - Είστε σε συνεχή επαφή με εκδότες / δημιουργούς υλικού; Σας ενημερώνουν τακτικά για τους νέους πόρους τους;
  - Πώς βρίσκετε τους κατάλληλους πόρους για λιγότερο διαδεδομένες (less widely used, learnt and taught – LWULT) γλώσσες; Έχετε σκεφτεί να πάρετε βοήθεια από πρεσβείες και άλλους πολιτιστικούς οργανισμούς ή να αναζητήσετε πόρους στο Διαδίκτυο;

Συμβουλή

➔ Χρησιμοποιήστε ένα ερωτηματολόγιο για να συγκεντρώσετε προτάσεις από τους χρήστες σας.

Καταλογοποίηση

- Μπορείτε να καταλογοποιήσετε και να αρχειοθετήσετε αποτελεσματικά τους πόρους σας χρησιμοποιώντας τα ισχύοντα συστήματα;
- Σε ποιον είναι διαθέσιμος ο κατάλογός σας (προσωπικό, χρήστες, πιθανοί χρήστες);
- Πώς διατίθεται ο κατάλογός σας;
  - Έντυπα / διαδικτυακά (ελεύθερα ή μέσω λέξεων-κλειδιών);
  - Παρέχετε φιλικές προς το χρήστη, αλλά λεπτομερείς, οδηγίες για τη χρήση του καταλόγου σας από χρήστες και προσωπικό;
- Συμβαδίζουν ο κατάλογος και το σύστημα καταλογοποίησής σας με την πολιτική δανεισμού;
- Αν σκέφτεστε να τον αλλάξετε, έχετε δει άλλα υπάρχοντα συστήματα και θησαυρούς;
- Χρειάζεται τα αρχεία σας να είναι συμβατά με το σύστημα MARC (για χρήση ενιαίου καταλόγου) ή προορίζονται μόνο για εσωτερική χρήση;
- Φαίνεται στον κατάλόγό σας ο αριθμός των αντιτύπων, πού βρίσκονται, αν είναι διαθέσιμα κτλ;

Μελέτη περίπτωσης

Ευρωπαϊκό Κέντρο Σύγχρονων Γλωσσών (ΕΚΣΓ) του Συμβουλίου της Ευρώπης, Γκρατς, Αυστρία

Προσεγγίζοντας την καθιέρωση ενός νέου διαχειριστικού συστήματος για το κέντρο τεκμηρίωσης και πόρων του ΕΚΣΓ, που επιτρέπει τη δημιουργία ηλεκτρονικού καταλόγου

Η παρούσα συλλογή του ΕΚΣΓ αποτελείται από περίπου 3.000 έγγραφα. Από το 1995 το κέντρο τεκμηρίωσης και πόρων χρησιμοποιεί μια βάση δεδομένων η οποία δεν επιτρέπει την ηλεκτρονική πρόσβαση στον κατάλόγο του. Το 2001 το ΕΚΣΓ αποφάσισε να αντικαταστήσει το υπάρχον σύστημα με ένα σύγχρονο και αποτελεσματικό εργαλείο, που να:

- επιτρέπει την πρόσβαση και την παροχή παραδοσιακών και ηλεκτρονικών πόρων σε ειδικούς και σε άλλους χρήστες είκοσι τέσσερις ώρες το εικοσιτετράωρο,

- ανταποκρίνεται στις στοιχειώδεις ανάγκες της αυτοματοποίησης των βιβλιοθηκών (δανεισμός, καταλογοποίηση, έρευνα, κυκλοφορία, διαχείριση αρχείων, αναφορές και στατιστικές, αυτοματοποιημένος κατάλογος OPAC στο Διαδίκτυο...).

Σε πρώτη φάση το κέντρο τεκμηρίωσης και πόρων μελέτησε τις τρέχουσες και πιθανές μελλοντικές ανάγκες του ΕΚΣΓ, εντοπίζοντας τα κατάλληλα άτομα για την εκπλήρωση των αναγκών αυτών.

Μελέτη περίπτωσης

Η ανάλυση αναγκών έλαβε υπόψη της: τη γενικότερη οργάνωση και τις δραστηριότητες του κέντρου (το γεγονός ότι το ΕΚΣΓ είναι φορέας του Συμβουλίου της Ευρώπης), την υπάρχουσα υποδομή, τους διαθέσιμους πόρους, τις διάφορες δυσκολίες σε κάθε επίπεδο και τις προσδοκίες.

Η παρούσα κατάσταση αναλύθηκε μέσω:

- συνεντεύξεων με τα σχετικά μέλη του προσωπικού του ΕΚΣΓ και του Συμβουλίου της Ευρώπης,
- επίσκεψης σε μια διεθνή έκθεση του Αυστριακού Συνδέσμου Βιβλιοθηκών,
- συμμετοχής σε ενημερωτική συνάντηση σχετικά με τις τρέχουσες εξελίξεις στο λογισμικό βιβλιοθηκών, που οργανώθηκε από τοπικό προμηθευτή,
- συλλογής πληροφοριών σχετικά με συστήματα βιβλιοθηκών και με προμηθευτές.

Οι ενέργειες αυτές μας επέτρεψαν να αποκτήσουμε βαθύτερη γνώση των δυνατοτήτων του υπάρχοντος και εν δυνάμει λογισμικού.

Λειτουργικές και τεχνικές απαιτήσεις (πολλαπλές λειτουργίες, πολλαπλή επεξεργασία και κωδικοποίηση γλώσσας, πολύγλωσσο περιβάλλον, τεχνολογία, υλικό, ασφάλεια...), καθώς και απαιτήσεις τυποποίησης εντοπίστηκαν και μεταφράστηκαν σε «υποχρεωτικά» και «προαιρετικά» χαρακτηριστικά σε ένα κείμενο εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

- Το κείμενο εκδήλωσης ενδιαφέροντος στάλθηκε σε δεκατέσσερις προμηθευτές σε όλη την Ευρώπη (κυρίως στο Ηνωμένο Βασί-

λειο, στη Γερμανία και στη Γαλλία), οκτώ από τους οποίους παρέδωσαν, λίγο έως πολύ, λεπτομερείς προτάσεις.

- Μέσω συγκριτικών πινάκων, το κέντρο μπόρεσε να αξιολογήσει τη συμβατότητα / κατανόηση των όρων του κειμένου εκδήλωσης ενδιαφέροντος και των πρώτων εκτιμήσεων.
- Οι τιμές σε γενικές γραμμές εξαρτούνταν από το μέγεθος της συλλογής και τα διαφορετικά επίπεδα και αριθμούς αδειών χρήσης.

Το σύστημα που επιλέχθηκε παρέχει το καλύτερο και οικονομικότερο λογισμικό που μπορέσαμε να βρούμε. Εξυπηρετεί μεγάλο αριθμό χρηστών (μεταξύ των οποίων και το Συμβούλιο της Ευρώπης) και καλύπτει όλες μας τις απαιτήσεις. Επίσης προσφέρει την απαραίτητη ευελιξία, χωρίς να απαιτεί σοβαρή αναβάθμιση, κάτι που θα μπορούσε να δημιουργήσει προβλήματα. Υποστηρίζει όλα τα απαραίτητα πρότυπα και τις αναβαθμίσεις τους. Η εταιρεία έχει πολύ ευκρινή εικόνα για το τι απαιτείται για την επιτυχημένη εφαρμογή. Επίσης το ΕΚΣΓ μπορεί να αξιοποιήσει την εμπειρία και υποστήριξη της κεντρικής βιβλιοθήκης του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Οι επόμενες ενέργειές μας (2002-2003) προβλέπουν μετατροπή δεδομένων, ευρετηριοποίηση από την αρχή, σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Εκπαιδευτικό Θησαυρό του Συμβουλίου της Ευρώπης (αν και το νέο σύστημα μπορεί να ανακτήσει τους όρους ευρετηρίασης του ΕΚΣΓ), προσαρμογή της διεπαφής του χρήστη, προώθηση του καταλόγου μας και πειράματα χρηστικότητας.

Μελέτη περίπτωσης

Κέντρο Πληροφόρησης για τη Γλωσσική Διδασκαλία (CILT), Λονδίνο

Ο κατάλογος του CILT στο Διαδίκτυο

Όταν ο κατάλογος του CILT μεταφέρθηκε από κάρτες στον υπολογιστή το 1996, υπήρχε ήδη η ιδέα ότι το επόμενο βήμα θα ήταν να γίνει διαθέσιμος διαδικτυακά. Ελπίζαμε έτσι ότι θα προσφέραμε στους χρήστες μας σε όλο το Ηνωμένο Βασίλειο –και όχι μόνο– ένα χρήσιμο βιβλιογραφικό εργαλείο για τον εντοπισμό πόρων και υλικού, ακόμα κι αν δεν ήταν σε θέση να επισκεφθούν τη βιβλιοθήκη προσωπικά.

Η μετατροπή των αρχείων μας, εκδόσεων που μερικές φορές είχαν ασαφή στοιχεία και υλικού σε διάφορες μορφές αποδείχθηκε δύσκολη, όταν δεν ήταν δυνατή η απόδοση ISBN στα συγκεκριμένα αρχεία. Δεν είχαμε ούτε το προσωπικό ούτε τις εγκαταστάσεις για να γίνει αυτό εσωτερικά, αλλά ούτε η εταιρεία που ανέλαβε τη μετατροπή των αρχείων διέθετε το εξειδικευμένο προσωπικό για τη σωστή καταγραφή των πληροφοριών στις διάφορες γλώσσες. Ένα επιπλέον πρόβλημα ήταν η συμπλήρωση των στοιχείων σε πεδία ορισμένου μεγέθους, γεγονός που οδήγησε αρκετές φορές σε ελλιπή καταγραφή πλη-

ροφοριών. Έως ένα βαθμό οι επιπτώσεις των ανακριβειών του καταλόγου μπορεί να μετριάστούν, αν υπάρχει προσωπικό που θα βοηθήσει το χρήστη. Τέτοιου είδους βοήθεια δεν είναι διαθέσιμη με τον ίδιο τρόπο στο χρήστη ενός ηλεκτρονικού καταλόγου εξ αποστάσεως.

Η απόφαση σχετικά με το είδος του Αυτοματοποιημένου Καταλόγου (OPAC) που θα χρησιμοποιούσαμε στο Διαδίκτυο ήταν άμεση. Διαπιστώσαμε αμέσως ότι τα συστήματα καταλογοποίησης και οι αυτοματοποιημένοι καταλόγοι ήταν δύο συστήματα ενσωματωμένα μεταξύ τους και ότι θα ήταν δύσκολο και πολυέξοδο να προσπαθήσουμε να χρησιμοποιήσουμε διαφορετική μάρκα OPAC από αυτήν που σχεδιάστηκε για το δικό μας σύστημα καταλογοποίησης. Καθώς το σύστημα OPAC που χρησιμοποιούσαμε δεν προέβλεπε από την αρχή σύνδεση στο Διαδίκτυο, σκεφτήκαμε μήπως θα έπρεπε να ξαναρχίσουμε με κάποιο διαφορετικό σύστημα καταλογοποίησης. Ευτυχώς αποδείχθηκε ότι αυτό δεν ήταν απαραίτητο.

Μελέτη περίπτωσης

Μόλις μάθαμε ποιον Αυτοματοποιημένο Κατάλογο θα χρησιμοποιούσαμε στο Διαδίκτυο και ποιες ήταν οι δυνατότητές του, ήμασταν σε θέση να ξεκινήσουμε την απαραίτητη προετοιμασία, πριν βγούμε στο Διαδίκτυο.

Η προετοιμασία αυτή περιελάμβανε:

- Τη γενική αναβάθμιση των πληροφοριών, π.χ. προσθήκη τόπων και μετακίνηση χρονολογιών έκδοσης, που συχνά είχαν συμπληρωθεί στο λάθος πεδίο.
- Για λόγους που ήδη αναφέρθηκαν, αυτό ήταν δύσκολο αλλά απαραίτητο έργο, για να γίνεται πλήρης χρήση του καταλόγου εξ αποστάσεως.
- Τη συγγραφή οδηγιών για τη χρήση του καταλόγου.
- Πριν γίνει αυτό, μπορούσαμε να αποκτήσουμε λεπτομερή γνώση των δυνα-

τοτήτων του καταλόγου στην πράξη. Για να βοηθήσουμε καλύτερα τους χρήστες μας, θέλαμε όχι μόνο σαφείς οδηγίες, αλλά και παραδείγματα ειδικά για τους χρήστες μας, αντί για εκείνα που υπήρχαν διαθέσιμα από την εταιρεία λογισμικού.

- Τη δημιουργία σελίδας για την ενσωμάτωση του καταλόγου στην ιστοσελίδα του CILT.
- Το θέμα αυτό ήταν σημαντικό για μας και επίσης είναι κάτι για το οποίο αξίζει να αναρωτηθείτε, αν δηλαδή το ΚΓΠ σας είναι μέρος μεγαλύτερου οργανισμού. Αυτό έγινε σε συνεργασία με τον υπεύθυνο δικτύου του CILT.

Από τα θετικά σχόλια τα οποία έχουμε λάβει, είμαστε σίγουροι ότι η προσπάθεια αυτή ήταν επιτυχής.

Συμβουλές

- ➔ Αναζητήστε τα παρακάτω χαρακτηριστικά όταν επιλέγετε Αυτοματοποιημένο Κατάλογο OPAC για το Διαδίκτυο:
  - ▶ δυνατότητα προσαρμογής κειμένου,
  - ▶ ευχάριστη και εύχρηστη διεπαφή,
  - ▶ αναζήτηση σε κάθε πεδίο που περιέχει σημαντικές πληροφορίες, π.χ. όχι μόνο στα πεδία του συγγραφέα, του τίτλου και του θέματος,
  - ▶ ταυτόχρονη αναζήτηση σε περισσότερα από ένα πεδία,
  - ▶ δυνατότητα επιλογής και εκτύπωσης των αποτελεσμάτων.
- ➔ Επωφεληθείτε από τα υπάρχοντα συστήματα και τους ειδικούς στο χώρο, αντί να προσπαθείτε να «ανακαλύψετε ξανά τον τροχό».
- ➔ Η ανανέωση του καταλόγου σας αποτελεί εξαιρετική ευκαιρία για την αναβάθμιση όλων των σχετικών συστημάτων και μεθόδων εργασίας (τι μπορεί να αυτοματοποιηθεί, ποιες λειτουργίες μπορούν να εγκαταλειφθούν...).

Παρουσίαση των πόρων

- Με ποιον τρόπο διατίθενται οι πόροι σας στους χρήστες;
  - Έχετε συγκρίνει προσεκτικά τις δύο εναλλακτικές της «κλειστής» και «ανοικτής» πρόσβασης; Με άλλα λόγια, μπορούν οι χρήστες σας να αυτοεξυπηρετηθούν, ή χρειάζεται κάποιος ή όλοι οι πόροι να δίνονται από το προσωπικό για λόγους ασφαλείας;
- Οι πόροι παρουσιάζονται και τοποθετούνται ανά θέμα, γλώσσα, επίπεδο ή κάποιο άλλο σύστημα;
- Οι πόροι παρουσιάζονται, όσο γίνεται, με τρόπο που ενθαρρύνει την αυτονομία του χρήστη («ανοικτή» πρόσβαση, εύκολη κατανόηση, συμπαθητική τοποθέτηση);

Μελέτη περίπτωσης

Κέντρο Γλωσσών Λουξεμβούργου, Λουξεμβούργο

Διαχείριση πόρων σε διάφορες γλώσσες: Οργάνωση και τοποθέτηση υλικού σε οκτώ γλώσσες σε ένα κέντρο πόρων «ανοικτής» πρόσβασης

Το Λουξεμβούργο είναι ένα πολύγλωσσο κράτος, όπου εκπροσωπούνται περισσότερες από εκατό εθνικότητες. Οι κάτοικοί του έχουν συνήθως καλή γνώση των τριών επίσημων γλωσσών (λουξεμβουργιανά, γερμανικά και γαλλικά), καθώς και βασικές γνώσεις κάποιας άλλης ξένης γλώσσας, όπως αγγλικά, ισπανικά, ιταλικά ή πορτογαλικά.

Στο σχολείο μας αντικατοπτρίζεται έντονα η γλωσσική ποικιλία του κράτους: Οι μαθητές έχουν εντελώς διαφορετικό υπόβαθρο μεταξύ τους και προέρχονται από όλο τον κόσμο. Επομένως το εκπαιδευτικό υλικό και οι πόροι θα πρέπει να ποικίλλουν, για να ταιριάζουν σε προχωρημένους ή σχεδόν αρχάριους μαθητές, καθώς και σε εντελώς αρχάριους, κά-

Μελέτη περίπτωσης

ποιοι από τους οποίους έχουν χαμηλό μορφωτικό επίπεδο.

Στην πολυμεσική μας βιβλιοθήκη οι μαθητές μπορούν να βρουν μαθησιακούς πόρους σε οκτώ γλώσσες: γαλλικά, γερμανικά, αγγλικά, λουξεμβουργιανά, ολλανδικά, ιταλικά, ισπανικά και πορτογαλικά.

Οι γενικές πληροφορίες, οι οδηγίες και οι βασικοί κανόνες του κέντρου είναι γραμμένοι σε τρεις γλώσσες. Μην θέλοντας να παραμείνουμε στα γραπτά μέσα ενημέρωσης, έχουμε αναπαραστήσει την ταξινόμηση του υλικού μας με χρώματα και εικονίδια.

- Κάθε γλώσσα ταυτίζεται με ένα ορισμένο χρώμα. Το ροζ, π.χ., είναι το χρώμα των αγγλικών αιτήσεων, φύλλων εργασίας, εξώφυλλων κασετών και CD κ.ο.κ.
- Για κάθε γλώσσα όλο το υλικό είναι ταξινομημένο:
  - ανά επίπεδο (αρχάριο = κόκκινη κουκ-

κίδα, μεσαίο = κίτρινη κουκκίδα, προχωρημένο = μπλε κουκκίδα),
 ■ ανά δεξιότητα (κάθε δεξιότητα αναπαριστάται με κάποιο εικονίδιο).

Μια μεγάλη εικόνα που παρουσιάζει τη γενική ταξινόμηση είναι τοποθετημένη μπροστά στην είσοδο.

Κατάλογος υλικού στο κέντρο μας:

- αυθεντικό υλικό:
  - εφημερίδες, περιοδικά, μυθιστορήματα, κόμικς, παιχνίδια, τραγούδια, ταινίες και ντοκιμαντέρ·
- δημοσιευμένο υλικό εκμάθησης γλωσσών:
  - εκπαιδευτικά βιβλία, λεξικά, κασέτες ήχου και βιντεοκασέτες, CD, CD-ROM, βιβλία και κασέτες για ειδικούς μαθησιακούς στόχους·
- ειδικά φτιαγμένο υλικό:
  - φύλλα εργασίας για την ατομική μελέτη·
  - διαγωνίσματα.

Διάδοση / προώθηση της εκμάθησης γλωσσών και της πολυ-πολιτισμικής συνείδησης

- Τι είδους ρόλο μπορεί να παίξει το ΚΓΠ σας στη διάδοση και στην προώθηση και σε ποιους;
  - Ως τακτικό μέρος της εργασίας σας, μπορείτε να βοηθήσετε στη διάδοση της πολυ-πολιτισμικής συνείδησης και των δραστηριοτήτων και αποτελεσμάτων προγραμμάτων σε συνδέσμους και πολιτισμικούς φορείς στο χώρο της διδασκαλίας και εκμάθησης γλωσσών;
  - Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε τη θέση σας ως «κεντρικού σημείου» κάποιου (έστω και μικρού) δικτύου για να ενημερώσετε καθένα από τα ενδιαφερόμενα μέρη για τις δραστηριότητες των άλλων και για τις ευκαιρίες συμμετοχής, έτσι ώστε να βοηθήσετε τη δημιουργία συνεργασιών και συνεταιρισμών;

Μελέτη περίπτωσης

Γλωσσικό Κέντρο του Πανεπιστημίου της Μάλτας, Μάλτα

Προώθηση της πολυ-πολιτισμικής συνείδησης μέσω της εκμάθησης γλωσσών

Αφού ο πολιτισμός βρίσκεται παντού, αν ο εκπαιδευτικός που διδάσκει μια γλώσσα δεν έχει τη συνειδητότητα, τις γνώσεις και την ικανότητα να ενσωματώσει διαφορετικούς πολιτισμούς στη διαδικασία της εκμάθησης μιας γλώσσας, τότε ο μαθητής βγαίνει χαμένος. Έτσι το ΚΓΠ μας προσπαθεί να ενθαρρύνει την εργασία πάνω στα εξής θέματα:

- νοοτροπίες εκπαιδευτικών και μαθητών σε σχέση με τις διάφορες γλώσσες και τους πολιτισμούς τους οποίους αντιπροσωπεύουν,
- γλωσσικές δυσκολίες των μη φυσικών ομιλητών,
- εκπαιδευτικές ανάγκες των εκπαιδευόμενων και επαγγελματιών καθηγητών,
- χαρακτηριστικά που οι εκπαιδευτικοί νιώθουν ότι δεν έχουν, αλλά θεωρούν απαραίτητα για την προώθηση της πολυπολιτισμικής συνείδησης,
- προώθηση της διαφορετικότητας μέσα στο μάθημα της γλώσσας.

Η επίδραση του πολιτισμού στα γλωσσικά

μαθήματα μπορεί να είναι αρνητική ή θετική. Αν είναι αρνητική, μπορεί να γίνει πηγή συγκρούσεων και διάσπασης. Αν είναι θετική, μπορεί να λειτουργήσει ως μέσο εκμάθησης γλωσσών. Το ΚΓΠ μας προσπαθεί να παρέχει στους καθηγητές γλωσσών τις απαραίτητες εγκαταστάσεις, τους πόρους και το υλικό, για να μπορέσουν να προωθήσουν ένα καλό κλίμα μέσα στην τάξη, μέσα στο οποίο οι διάφοροι πολιτισμοί αναγνωρίζονται και είναι σεβαστοί. Έτσι οι μαθητές είναι σε θέση και ενθαρρύνονται να επιλέξουν τις δικές τους μεθόδους για να εκφράσουν το αποτέλεσμα των μαθημάτων τους. Αυτό επιτυγχάνεται μέσω προφορικών εργασιών, οι οποίες περιλαμβάνουν συζητήσεις για ποικίλα θέματα και γραπτές εργασίες, όπου οι μαθητές ενθαρρύνονται να εκφράσουν ανοικτά τις φιλοδοξίες τους. Διαφορετικά πακέτα γλωσσικών πόρων διατίθενται από το κέντρο, για την προώθηση της συνεργατικής εκμάθησης, της εργασίας σε μικρές ομάδες και της επαφής με αυθεντικό υλικό από διάφορους πολιτισμούς.

Μελέτη περίπτωσης

Κέντρο Εκπαίδευσης Καθηγητών για Θέματα Μεθοδολογίας και Πληροφόρησης (ΡΤΜΚ), Βεζπρέμ, Ουγγαρία

Πρωθώντας τη διαπολιτισμική συνείδηση μέσω διαπολιτισμικών θεματικών εκδηλώσεων μέσα στο Κέντρο Γλωσσικών Πόρων

Έχουμε διαπιστώσει ότι η διοργάνωση διαπολιτισμικών εκδηλώσεων με βάση ένα ορισμένο θέμα είναι από τους καλύτερους τρόπους για να προκαλέσουμε το ενδιαφέρον των μαθητών για διαπολιτισμικά ζητήματα και για να τους ενθαρρύνουμε να μάθουν ξένες γλώσσες. Εκτός από τη δουλειά που γίνεται στο σχολείο, οι διαγωνισμοί πάνω σε διάφορα πολυ-πολιτισμικά θέματα ήταν ιδιαίτερα επιτυχείς στο κέντρο μας. Το αγαπημένο μας θέμα είναι οι «γιορτές», καθώς οι εορταστικές εκδηλώσεις αποτελούν μέρος της καθημερινής ζωής σε κάθε πολιτισμό. Έτσι οι μαθητές μπορούν να συγκρίνουν διάφορους πολιτισμούς, αναπτύσσοντας ενστικτωδώς τη διαπολιτισμική τους συνείδηση. Οι διαγωνισμοί είναι ένας θετικός τρόπος συμμετοχής όχι μόνο των παιδιών, αλλά και των δασκάλων τους και συχνά των γονέων τους, με τον οποίο διευρύνεται και ο κύκλος των χρηστών του ΚΓΠ.

Πιστεύουμε ότι έχει σημασία να εισαχθούν οι μαθητές στον κόσμο της «ανταγωνιστικότητας» με ευχάριστο και ενδιαφέροντα τρόπο. Έτσι το πιο κατάλληλο είδος διαγωνισμού για τους μαθητές της στοιχειώδους και βασικής εκπαίδευσης είναι συχνά ο διαγωνισμός τέχνης και κατασκευών. Συνήθως ο διαγωνισμός περιλαμβάνει ζωγραφική σε αφίσες, π.χ. ζητάμε από τους μαθητές να αποδώσουν ένα έθιμο ή μια παράδοση στο πλαίσιο κάποιας γιορτής του πολιτισμού της γλώσσας-στόχου. Έτσι όχι μόνο προωθείται η δημιουργική και ευχάριστη εργασία, αλλά απαιτείται και κάποια στοιχειώδης έρευνα από την πλευρά του μαθητή. Για τους μεγαλύτερους μαθητές, οι διαγωνισμοί γίνονται σταδιακά πιο απαιτητικοί. Τους ζητείται, π.χ., να μεταφράσουν, να διαβάσουν, να γράψουν εκθέσεις, εργασίες ή διαγωνίσματα.

Κατά τη διοργάνωση της εκδήλωσης πρέπει να λαμβάνουμε υπόψη μας πολλές παραμέτρους. Αν αποφασίσουμε να γίνει διαγωνισμός ζωγραφικής, θα πρέπει να σιγουρευτούμε ότι διαθέτουμε τον κατάλληλο χώρο για την έκθεση των έργων, έτσι ώστε να τα βλέπουν οι περισσότεροι επισκέπτες του ΚΓΠ. Με τον τρόπο αυτό δίνεται η ευκαιρία στους επισκέπτες να ψηφίσουν τα αγαπημένα τους έργα, για να ανακηρυχθούν οι νικητές.

Έχουμε διαπιστώσει ότι ο αποτελεσματικότερος τρόπος για να ανακοινώνουμε τις εκδηλώσεις μας είναι μέσω των σχολείων. Πρέπει να είμαστε σίγουροι ότι, αφού ανακοινώσουμε το διαγωνισμό, υπάρχει αρκετός χρόνος για:

- την αποστολή των συμμετοχών (αφήνοντας περιθώριο για τυχόν ταχυδρομικές καθυστερήσεις),
- την επιλογή των καλύτερων συμμετοχών,
- την πρόσκληση των διαγωνιζομένων στην

τελετή απονομής των βραβείων.

Στην περίπτωσή μας οι διαδικασίες αυτές διαρκούν συνήθως τέσσερις έως πέντε εβδομάδες, γεγονός που σημαίνει, π.χ., ότι ένας χριστουγεννιάτικος διαγωνισμός θα πρέπει να ανακοινωθεί στα μέσα Νοεμβρίου.

Σύμφωνα με την εμπειρία μας, ο πιο ευχάριστος τρόπος για να γίνει η τελετή απονομής των βραβείων είναι να διοργανωθεί μια «γιορτή» για τους επικρατέστερους διαγωνιζόμενους, όπου μπορούν να γνωρίσουν τους διοργανωτές και να γνωριστούν μεταξύ τους, να παίξουν και να μάθουν περισσότερα για το θέμα του διαγωνισμού συμμετέχοντας σε διάφορους άλλους διαγωνισμούς. Ο τρόπος ψυχαγωγίας των μαθητών στις γιορτές αυτές εξαρτάται από την ηλικιακή ομάδα των διαγωνιζομένων. Ας πάρουμε ως παράδειγμα το χριστουγεννιάτικο διαγωνισμό:

- Αν οι καλεσμένοι μας είναι μαθητές στοιχειώδους εκπαίδευσης, συνήθως ακούνε και τραγουδούν χριστουγεννιάτικα τραγούδια, ζωγραφίζουν, παίζουν χριστουγεννιάτικα παιχνίδια ή φτιάχνουν κατασκευές. Στην ηλικία αυτή οι μαθητές διδάσκονται μόνο μία γλώσσα στο σχολείο, εμείς χρησιμοποιούμε τη γλώσσα-στόχο και οι δάσκαλοι που συνοδεύουν τους μαθητές προσφέρουν συχνά πολύτιμη βοήθεια.
- Αν οι καλεσμένοι μας είναι μαθητές βασικής ή μέσης εκπαίδευσης, ασχολούνται με πιο περίπλοκες (αν και εξίσου ευχάριστες) δραστηριότητες. Κατά τη διάρκεια αυτών των δραστηριοτήτων οι μαθητές χρησιμοποιούν και τις δύο γλώσσες που διδάσκονται στο σχολείο (π.χ., αγγλικά και γερμανικά), ενώ επίσης «ανακαλύπτουν» καινούργιες. Οι δραστηριότητες βασίζονται σε διαπολιτισμικές γνώσεις και εμπειρίες. Οι μαθητές μπορεί να συγκρίνουν τις δικές τους παραδόσεις με αυτές των γλωσσών-στόχων, να συζητήσουν επίκαιρα γεγονότα ή τη δική τους ζωή και ενδιαφέροντα, να θυμηθούν εμπειρίες από τις διακοπές τους κ.ο.κ. μέσω δραστηριοτήτων όπως θεατρικά έργα, διαγωνισμοί, ασκήσεις κατανόησης γραπτού κειμένου, πλοήγησης στο Διαδίκτυο, διοργάνωσης αυτοσχέδιων εκθέσεων χρησιμοποιώντας τους πόρους του ΚΓΠ ή...

Ο επιθυμητός αριθμός διαγωνιζομένων φαίνεται να κυμαίνεται μεταξύ τριάντα και τριάντα πέντε μαθητών, ανάλογα με το μέγεθος της αίθουσας και τον αριθμό των διοργανωτών και των βοηθών. Η γιορτή δεν χρειάζεται να διαρκεί πολύ. Έχουμε διαπιστώσει ότι μια γιορτή 90-120 λεπτών, κατά την οποία απονέμονται τα βραβεία και προσφέρονται αναψυκτικά, έχει την καταλληλότερη διάρκεια.

Μελέτη περίπτωσης

Τα βραβεία ποικίλλουν, ανάλογα με τους διαθέσιμους πόρους – έχουμε προσφέρει δωρεάν εγγραφές μελών, βιβλία, αφίσες, κάρτες, γραφική ύλη κτλ. Κάποιοι εκδότες συνήθως προσφέρουν μικρά βραβεία, όπως βιβλία (π.χ., απλοποιημένη λογοτεχνία), αφίσες, αυτοκόλλητα ή κονκάρδες. Κάποιοι χορηγοί μπορούν ορισμένες φορές να προσφέρουν βραβεία μεγαλύτερης αξίας, όπως CD, σύντομες εκπαιδευτικές επισκέψεις ή μαθήματα ξένων γλωσσών, ιδίως στους μεγαλύτερους

μαθητές και σε μαθητές που έχουν επιδείξει εξαιρετικές επιδόσεις έπειτα από πολλά χρόνια συμμετοχής στους διαγωνισμούς.

Τέλος, τέτοιου είδους εκδηλώσεις αποτελούν μια καλή ευκαιρία προώθησης κάθε ΚΓΠ. Γι' αυτό μην παραλείψετε να προσκαλέσετε τον τοπικό Τύπο, εξηγώντας τους στόχους σας και δίνοντας ταυτόχρονα ένα σύντομο πληροφοριακό σημείωμα για το θέμα του διαγωνισμού, καθώς και για το ΚΓΠ σας.

Εισαγωγή νέων υπηρεσιών

- Υπάρχουν μεταξύ των παραπάνω «υπηρεσιών» κάποιες τις οποίες δεν παρέχετε αυτή τη στιγμή, αλλά θα μπορούσατε να προσφέρετε στους χρήστες (ή σε πιθανούς νέους χρήστες) σας;
- Μπορείτε να επεκτείνετε κάποιες από τις υπάρχουσες υπηρεσίες σας, π.χ.:
  - με την εισαγωγή νέων γλωσσών,
  - με την εισαγωγή προγραμμάτων εκμάθησης εξ αποστάσεως ή διαδικτυακών πόρων,
  - με την προσέγγιση νέων ομάδων χρηστών μέσω εκπαιδευτικών εκδηλώσεων στο πλαίσιο συνεργασιών με εκδότες / ΜΜΕ / συνδέσμους ή άλλους φορείς,
  - με τη δικτύωση και τη σύναψη «αμοιβαίων συμφωνιών» με γειτονικά ΚΓΠ ή άλλα ΚΓΠ που εξειδικεύονται σε κάποιους τομείς;

Συμβουλή

- ➔ Σκεφτείτε τις υπάρχουσες υπηρεσίες και πόρους σας πριν επενδύσετε στην επέκταση του ΚΓΠ σας.

Χρήσιμες διασυνδέσεις

- **Ένωση Αμερικανικών Βιβλιοθηκών (ALA)**
Συγκριτικές μελέτες για το λογισμικό βιβλιοθηκών.
www.ala.org
- **Δίκτυο Γλωσσικής Υποστήριξης CIEL**
Προώθηση της ανεξάρτητης εκμάθησης γλωσσών.
Ο επισκέπτης μπορεί να κατεβάσει εκδόσεις του CIEL – πρακτικούς οδηγούς για την ενσωμάτωση της ανεξάρτητης εκμάθησης γλωσσών στο πρόγραμμα διδασκαλίας σε θεσμικό πλαίσιο:
[Βιβλίο 3 – Πόροι για την ανεξάρτητη εκμάθηση γλωσσών: Σχεδιασμός και χρήση](#)
[Βιβλίο 5 – Υποστήριξη της ανεξάρτητης εκμάθησης γλωσσών: Ανάπτυξη για διδασκόμενους και διδάσκοντες](#)
<http://ciel.lang.soton.ac.uk>
- **Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες: Εκμάθηση, Διδασκαλία, Αξιολόγηση**
Το πλαίσιο είναι ένα έγγραφο το οποίο περιγράφει συνοπτικά:
  - ▶ την απαραίτητη ικανότητα για επικοινωνία,
  - ▶ τις σχετικές γνώσεις και δεξιότητες,
  - ▶ τις επικοινωνιακές καταστάσεις και τομείς,
 Γίνεται σαφής καθορισμός των διδακτικών και μαθησιακών στόχων και μεθόδων και παρέχονται τα απαραίτητα εργαλεία για την αξιολόγηση της επάρκειας.
www.coe.int/T/E/Cultural_Co-operation/education/Languages/Language_Policy/Common_Framework_of_Reference/default.asp#TopOfPage
- **EBLUL – Ευρωπαϊκό Γραφείο για τις Λιγότερο Διαδεδομένες Γλώσσες**
www.eblul.org
- **Ευρωπαϊκό Χαρτοφυλάκιο Γλωσσών**
Το Ευρωπαϊκό Χαρτοφυλάκιο Γλωσσών είναι ένα έγγραφο στο οποίο αυτοί που μαθαίνουν ή που έχουν μάθει μια γλώσσα –μέσα ή έξω από το σχολείο– μπορούν να καταγράψουν και να αναλύουν τη διαδικασία εκμάθησης και τις πολιτισμικές τους εμπειρίες.
<http://culture.coe.int/portfolio>

Χρήσιμες διασυνδέσεις

- **Κατάλογος Lingua**
Διαδικτυακός κατάλογος υλικού γλωσσικής εκμάθησης ο οποίος δημιουργήθηκε με την υποστήριξη της δράσης του προγράμματος Σωκράτης-Lingua.
http://europa.eu.int/comm/education/socrates/lingua/catalogue/home_en.htm
- **Lingu@net Europa**
Κέντρο πολύγλωσσων πόρων για την υποστήριξη της γλωσσικής διδασκαλίας και εκπαίδευσης. Παρέχει πληροφορίες και διασυνδέσεις σε πιστοποιημένης ποιότητας διαδικτυακούς πόρους στην Ευρώπη και σε όλο τον κόσμο, σχετικά με τη διδασκαλία και εκμάθηση οποιασδήποτε σύγχρονης ξένης γλώσσας.
www.linguanet-europa.org
- **Ηλεκτρονικός Κατάλογος MARC**
Κατανοώντας τον Ηλεκτρονικό Βιβλιογραφικό Κατάλογο MARC.
<http://lcweb.loc.gov/marc/umb/umbhome.html>
- **TESOL Arabia – Ομάδα Ενδιαφερόντων για την Ανεξάρτητη Εκμάθηση**
Βασικά κριτήρια για την επιλογή υλικού IL/ILC.
<http://ilearn.20m.com>
Δείτε επίσης την ενότητα «Συμπληρωματικό υλικό» στην ηλεκτρονική πύλη του LRC:
www.lrcnet.org

ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Ο προσεκτικός προγραμματισμός μπορεί να σας βοηθήσει να αξιοποιήσετε στο έπακρο το χώρο σας, την επίπλωση και τον εξοπλισμό που διαθέτετε κατά την ίδρυση και λειτουργία ενός ΚΓΠ. Τα θέματα αυτά θα πρέπει επίσης να λαμβάνονται υπόψη αν πρόκειται να επεκτείνετε το ΚΓΠ σας με νέους χρήστες ή νέες υπηρεσίες. Ο προσεκτικός προγραμματισμός στον τομέα αυτό θα σας βοηθήσει επιπλέον στην παρακολούθηση των τελευταίων εξελίξεων σε θέματα εκπαιδευτικής τεχνολογίας που μπορεί να αποτελέσουν πρόκληση για ένα ΚΓΠ.

Οι «Εγκαταστάσεις» είναι ένας τομέας για τον οποίο μπορεί κανείς να μάθει πολλά από τα υπάρχοντα κέντρα και την εμπειρία –ακόμα και από τα λάθη– του παρελθόντος. Οι McCall και Gardner και Miller και Riley έχουν δημιουργήσει σχετικά διαγράμματα διαφόρων μορφών, δίνοντας πολλές πρακτικές συμβουλές. Η ενημερωτική έκδοση της Συνομοσπονδίας Γλωσσικών Κέντρων Ανώτερης Εκπαίδευσης CERCLES περιγράφει ένα διαφορετικό ΚΓΠ σε κάθε τεύχος, όπου δημοσιεύονται η κάτοψη του κέντρου και η περιγραφή των υπηρεσιών. Οι περισσότεροι συγγραφείς πάνω στο θέμα αυτό προτείνουν συζητήσεις με συντονιστές ΚΓΠ και επίσκεψη σε όσο το δυνατόν περισσότερα κέντρα, πριν αρχίσετε να φτιάχνετε το δικό σας κέντρο ή να κάνετε σημαντικές αλλαγές στις υπηρεσίες ή στον εξοπλισμό.

Η επιλογή και η τοποθέτηση επίπλων και εξοπλισμού μέσα στο ΚΓΠ πρέπει να έχουν σχεδιαστεί έτσι ώστε να εξασφαλίζουν άνεση, πρακτικότητα και ασφάλεια. Αν αυτό είναι δυνατόν, η επιλογή επίπλων και εξοπλισμού θα πρέπει να γίνεται ταυτόχρονα, αφού η συνύπαρξή τους στον ίδιο χώρο θα επηρεάσει το ένα το άλλο.

Χώρος

Τοποθεσία / χρήση του χώρου

- Πού βρίσκεται το ΚΓΠ σας – γεωγραφικά (στο κέντρο ή στα περίχωρα της πόλης) και/ή εσωτερικά (μέσα σε κάποιο τμήμα ή αυτόνομο);
  - Πόσο μπορεί / θα ήθελαν οι χρήστες να αλλάξει ο χώρος (σχήμα / οργάνωση / χρώματα κτλ.);
  - Υπάρχει χώρος για επέκταση, αν αυτό είναι απαραίτητο / δυνατό;
- Έχετε κάτοψη του ΚΓΠ σας (με ακριβείς μετρήσεις);
- Η οργάνωση, διαρρύθμιση και ατμόσφαιρα του ΚΓΠ σας ενθαρρύνουν την επικοινωνία, επιτρέποντας ταυτόχρονα την ήσυχη, ατομική μελέτη;
- Έχετε σκεφτεί πώς μπορείτε να υποστηρίξετε και να προωθήσετε την αυτόνομη εκμάθηση μέσω του χώρου σας;
- Έχετε λάβει υπόψη σας τον κοινωνικό παράγοντα / την ανάγκη των χρηστών για επικοινωνία;
- Είναι η ατμόσφαιρα φιλική / ευχάριστη;
- Ποιοι από τους παρακάτω «χώρους» είναι απαραίτητοι / επιθυμητοί στο ΚΓΠ σας:
  - ανοικτοί, ατομικοί, ήσυχοι χώροι για μελέτη ή διάβασμα,
  - χώρος για τη χρήση εξοπλισμού ήχου / βίντεο / υπολογιστή,
  - χώρος «επικοινωνίας»,
  - άνετα καθίσματα για άτυπο διάλογο,

- γραφεία υποδοχής / ενημέρωσης / δανεισμού,
  - γραφείο πληροφοριών,
  - χώρος έκθεσης των πόρων / βιβλιοθήκη,
  - βάσεις για τοποθέτηση φυλλαδίων / πίνακες ανακοινώσεων,
  - αίθουσα συμβουλίου,
  - μικρές αίθουσες διδασκαλίας / συμβουλευτικής / συσκέψεων,
  - γλωσσικά εργαστήρια,
  - μεταφραστικές καμπίνες,
  - γραφεία προσωπικού,
  - χώρος αποθήκευσης αρχείων,
  - χώρος φωτοτυπικού,
  - χώρος παραγωγής υλικού,
  - στούντιο ήχου,
  - χώρος για καφέ / αναψυκτικά (για τους χρήστες και / ή για το προσωπικό),
  - χώρος για τα προσωπικά αντικείμενα των χρηστών (πανωφόρια / τσάντες / ομπρέλες),
  - τουαλέτες.
- Έχετε σκεφτεί τις παρακάτω παραμέτρους (σε σχέση με την πρακτικότητα, την άνεση και την ασφάλεια);
- αναγκαίος χώρος για κάθε χρήστη,
  - χώρος για άνετη κίνηση μεταξύ των επίπλων,
  - σχεδιασμός για την κάλυψη των αναγκών των χρηστών με ειδικές ανάγκες,
  - φωτισμός (συμπεριλαμβάνεται η ακτινοβολία από οθόνες και η θέση των παραθύρων),
  - χρώματα,
  - θερμοκρασία (συμπεριλαμβάνεται η θερμότητα που εκπέμπει ο εξοπλισμός),
  - ενοχλήσεις από θορύβους,
  - ηλεκτρική υποδομή (και για τους φορητούς υπολογιστές των χρηστών) / τηλέφωνα / καλωδίωση,
  - χώρος και τοποθέτηση διακομιστών και την κατάλληλη καλωδίωση,
  - χώρος για κεραιές / δορυφορικούς δέκτες για αναπαραγωγή ήχου / εικόνας (με άνετη πρόσβαση για συντήρηση),
  - τοποθέτηση τηλεφωνικών / υπολογιστικών δικτύων,
  - αποθηκευτικοί χώροι (για πόρους / εξοπλισμό / προσωπικά αντικείμενα των χρηστών),
  - χώρος τοποθέτησης / έκθεσης των πόρων.

Μελέτη περίπτωσης

Κέντρο Γλωσσών Λουξεμβούργου (CLL), Λουξεμβούργο

Από τη βιβλιοθήκη στο κέντρο ανοικτής πρόσβασης: Μετατροπή μιας παραδοσιακής σχολικής βιβλιοθήκης σε σύγχρονο κέντρο πολυμεσικής εκμάθησης

Το Κέντρο Γλωσσών Λουξεμβούργου είναι ένα κρατικό γλωσσικό εκπαιδευτήριο για ενήλικες που χρηματοδοτείται από το υπουργείο Παιδείας του Λουξεμβούργου.

Το «έμβρυο» που αργότερα έγινε το υπάρχον CLL ήταν μια σχετικά μικρή βιβλιοθήκη που βρισκόταν (σχεδόν κρυμμένη) στο δεύτερο όροφο ενός κτηρίου μέχρι το Φεβρουάριο του 2000. Οι χρήστες μας εκείνη την εποχή ήταν κυρίως εκπαιδευτικοί και το κέντρο λειτουργούσε ως αυτόνομη μονάδα με έναν υπεύθυνο βιβλιοθήκης, ο οποίος δεν είχε ιδιαίτερη επαφή με τις παιδαγωγικές εξελίξεις του κέντρου και δεν γνώριζε τις μεταβαλλόμενες ανάγκες των μαθητών.

Η αύξηση στον αριθμό και στην ποικιλία των διαθέσιμων γλωσσικών πόρων και η σταδιακή διαφοροποίηση των εκπαιδευτικών αναγκών έκανε τους εκπαιδευτικούς και τη διοίκηση να συνειδητοποιήσουν την ανεπάρκεια της παλαιάς βιβλιοθήκης. Χρειαζόμασταν μια καινοτομία. Το νέο κέντρο έπρεπε να είναι ένας πιο ευχάριστος και φιλικός προς το χρήστη χώρος, όπου οι πόροι θα ήταν διαθέσιμοι σε διδάσκοντες και διδασκόμενους και όπου οι μαθητές που είχαν χάσει παραδόσεις θα μπορούσαν να αναπληρώσουν τα μαθήματα αυτά ή να κάνουν επανάληψη.

Για να επιτύχουμε τους στόχους αυτούς, η νέα πολυμεσική μας βιβλιοθήκη μεταφέρθηκε σε

Μελέτη περίπτωσης

κεντρικότερο σημείο –μια μεγάλη αίθουσα στον πρώτο όροφο– και αναδιοργανώθηκε σύμφωνα με τα σχέδια ομάδας καθηγητών οι οποίοι είχαν προηγουμένως αναλύσει τις ανάγκες των μαθητών και το κοινωνικο-πολιτισμικό πλαίσιο. Προστέθηκε επίσης αίθουσα υπολογιστών με λογισμικό για την εκμάθηση γλωσσών με την υποστήριξη υπολογιστών.

Το υλικό κατηγοριοποιήθηκε ανάλογα με τις τέσσερις δεξιότητες, τις διάφορες «εξετάσεις» και τα εκπαιδευτικά βιβλία. Κάθε αντικείμενο κωδικοποιήθηκε μέσω κάποιου χρώματος, ανάλογα με το επίπεδο (αρχάριο, μεσαίο, προχωρημένο). Μια ομάδα εκπαιδευτικών ανέλαβε τη δημιουργία φύλλων εργασίας με τη συνοδεία λύσεων, τα οποία βοηθούν τους μαθητές να δουλεύουν μόνοι τους σε συγκεκριμένες γλωσσικές περιοχές. Με την ίδια λογική, οργανώθηκαν μαθήματα για την προώθηση της ατομικής μελέτης, ένα από τα οποία γίνεται κάθε εβδομάδα στο κέντρο μας.

Παρ' όλα αυτά το όλο σύστημα δεν επέτρεπε μεγάλη αυτονομία στους μαθητές, κυρίως λόγω του ότι δεν είχε αφιερωθεί χρόνος στον καθορισμό της παιδαγωγικής φιλοσοφίας που θα χαρακτήριζε το νέο κέντρο ή στη συγγραφή της «αποστολής» μας. Έτσι ακολούθησε μια περίοδος στασιμότητας, κατά την οποία οι περισσότεροι εκπαιδευτικοί που συμμετείχαν στα εβδομαδιαία μαθήματα μέσα στο κέντρο επανήλθαν στο παραδοσιακό διδακτικό σύστημα, αφήνοντας τη χρήση της πολυμεσικής βιβλιοθήκης στην πρωτοβουλία των μαθητών. Ένα επιπλέον εμπόδιο ήταν το σύστημα καταλογοποίησης, καθώς δεν κάλυπτε τις ανάγκες των εκπαιδευτικών.

Στο μεταξύ όμως έγιναν ορισμένες θετικές αλλαγές:

- Υιοθετήθηκε ένα υπολογιστικό πρόγραμμα για τη διαχείριση των μαθησιακών πόρων,
- Αγοράστηκε επιπλέον πολυμεσικό υλικό.
- Εγκαταστάθηκαν τρεις υπολογιστές (με

σύνδεση στο Διαδίκτυο).

- Όλο και περισσότεροι μαθητές χρησιμοποιούσαν το κέντρο.

Το γεγονός που έπαιξε αποφασιστικό ρόλο στην τελική διαμόρφωση του CLL ήταν η μετακόμιση, το 2000, σε νέο, μεγαλύτερο κτήριο. Συγκροτήθηκε ομάδα εκπαιδευτικών που εκπροσωπούσε όλα τα τμήματα του σχολείου, για να καθορίσουν την παιδαγωγική φιλοσοφία που θα διαμόρφωνε την οργάνωση του κέντρου και για να βοηθήσουν το νέο υπεύθυνο βιβλιοθήκης στη διαχείριση.

Στο νέο κτήριο το κέντρο μας κατέχει κεντρική θέση (ισόγειο, μπροστά στην κεντρική είσοδο), καταδεικνύοντας το στρατηγικό ρόλο που παίζει ένα κέντρο πολυμεσικών πόρων στην εκμάθηση ξένων γλωσσών σήμερα. Στο πλαίσιο της έμφασης που δίνεται από το κέντρο στην προώθηση της αυτονομίας του μαθητή, η πολυμεσική βιβλιοθήκη είναι οργανωμένη με τρόπο ιδιαίτερα φιλικό προς το χρήστη:

- Οι μαθητές έχουν εύκολη πρόσβαση στο διαθέσιμο υλικό.
- Μια μεγάλη εικόνα μπροστά στην είσοδο εξηγεί την αντιστοιχία των εικονιδίων πάνω στα ράφια με τις κατηγορίες σύμφωνα με τις οποίες οργανώνεται το υλικό.
- Οι διάφορες περιοχές (κατανόηση ακουστικού κειμένου, βίντεο, τμήματα ανάγνωσης) σημειώνονται με ευκρινή τρόπο.
- Οργανώνονται εισαγωγικά μαθήματα για τους μαθητές, ενώ διατίθενται φύλλα εργασίας που τους επιτρέπουν να εξασκηθούν στον εντοπισμό των πόρων και να κατανοήσουν τους κανόνες της πολυμεσικής βιβλιοθήκης.
- Υπεύθυνοι για τη λειτουργία του κέντρου είναι ο γενικός διευθυντής, ο παιδαγωγικός διευθυντής και ένας βοηθός, οι οποίοι συνεργάζονται στενά με τους εκπαιδευτικούς και τη διοίκηση.
- Σύντομα θα υπάρχει διαθέσιμος ηλεκτρονικός κατάλογος.

Συμβουλή

Αν πρέπει να τοποθετήσετε αντικλεπτικές ετικέτες στο υλικό σας, σκεφτείτε τη θέση του γραφείου δανεισμού του κέντρου / τα μηχανήματα (απ)ενεργοποίησης των ετικετών και λάβετε υπόψη σας τις εξόδου κινδύνου και τα συστήματα ασφαλείας του κτηρίου.

Επίπλωση και εξοπλισμός

Επίπλωση

- Ποια έπιπλα είναι απαραίτητα για να μπορέσουν οι χρήστες να αξιοποιήσουν στο έπακρο τις υπηρεσίες και τους πόρους που προσφέρονται: τραπέζια / γραφεία / καθίσματα / πινακίδες / κρεμάστρες / καλάθια αχρήστων;
- Έχετε σκεφτεί πώς ταιριάζει το σύνολο της επίπλωσης με το ΚΓΠ, π.χ. σε σχέση με τη διαρρύθμιση, τη χρήση του χώρου, το ύψος των επίπλων, το πλάτος των διαδρόμων, το φωτισμό, το θέρμανση, τον εξερισμό, τη χρήση χρωμάτων;

Συμβουλή

- Σκεφτείτε τη λειτουργικότητα των επίπλων – τα τριγωνικά τραπέζια μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε συνδυασμούς διαφόρων σχημάτων.

Εξοπλισμός

- Τι είδους εξοπλισμό χρειάζεται το ΚΓΠ σας για να μπορεί να προσφέρει ικανοποιητικές υπηρεσίες στους χρήστες και να αξιοποιεί καλύτερα τους διαθέσιμους πόρους:
  - υπολογιστές,
  - εκτυπωτές,
  - σαρωτές,
  - δορυφορική (ή καλωδιακή) τηλεόραση + δορυφορικό πιάτο,
  - χώρους ακρόασης αρχείων ήχου,
  - φορητά κασετόφωνα και CD,
  - χώρους προβολής (βίντεο / DVD) ,
  - ακουστικά,
  - εγκαταστάσεις εγγραφών (ίσως ένα στούντιο ήχου) ,
  - γλωσσικά εργαστήρια,
  - φωτοτυπικό μηχάνημα,
  - κασετόφωνο για πολλαπλές εγγραφές,
  - μηχάνημα πλαστικοποίησης,
  - κοπτική μηχανή,
  - σελιδοποιητή,
  - καροτσάκι βιβλιοθήκης,
  - εκτυπωτή ετικετών,
  - σφραγίδες (για τη σήμανση του υλικού).

(Προσοχή: Ο κατάλογος αυτός θα πρέπει να ανανεώνεται καθώς η τεχνολογία εξελίσσεται.)

- Παρέχετε τις απαραίτητες οδηγίες και την εκπαίδευση για τη χρήση του διαθέσιμου εξοπλισμού από το προσωπικό και τους χρήστες;
- Μπορεί ο εξοπλισμός να προσαρμοστεί στις εκάστοτε ανάγκες των χρηστών (π.χ. καρέκλες για τη χρήση των υπολογιστών);
- Έχετε εντοπίσει τους πιθανούς παροχείς εξοπλισμού και συνεργάζεστε καλά μαζί τους;
- Όταν υπολογίζετε τα έξοδα αγοράς και εγκατάστασης του εξοπλισμού, έχετε συνυπολογίσει άλλα έξοδα (π.χ. για τη συντήρηση και την εγγύηση, για τον καθαρισμό, για αναβαθμίσεις, για πιθανές ζημιές);

Συμβουλές

- Αξίζει να στείλετε στους προμηθευτές ένα κείμενο εκδήλωσης ενδιαφέροντος, πριν προχωρήσετε σε σημαντικές ή πολυέξοδες μετατροπές στο ΚΓΠ σας.
- Ασφαλίστε τα ακουστικά σας, καθώς έχουν την τάση να «εξαφανίζονται».
- Καλύτερα να ξεκινήσετε με έναν υπολογιστή παρά με κανέναν. Θυμηθείτε ότι υπάρχουν εταιρείες που μπορεί να θέλουν να απαλλαγούν από «παλιό» υλικό.
- Η τοποθέτηση ετικετών με οδηγίες χρήσης του εξοπλισμού θα εξοικονομήσει πολύ χρόνο για το προσωπικό.

Πινακίδες και ταμπέλες

- Ποιες είναι οι βασικές πληροφορίες που χρειάζονται οι χρήστες (μέσα και έξω από το ΚΓΠ) (ώρες λειτουργίας, προσφερόμενες υπηρεσίες, οδηγίες προσανατολισμού);
- Οι πινακίδες σας έχουν ένα αναγνωρίσιμο «δικό σας» στίλ;
- Είναι φιλικές και έχουν σαφή μηνύματα;

- Ανανεώνονται τακτικά;
- Οι πινακίδες και οι ταμπέλες έχουν ορισμένο χρώμα ανά γλώσσα / μάθημα / επίπεδο / θέμα;
- Αν έχετε τη δυνατότητα, χρησιμοποιείτε φιλικά προς το χρήστη χρώματα και σύμβολα (π.χ. χρώματα που θα αναγνώριζαν χρήστες με αχρωματοψία, γραμματοσειρές sans serif ή εικονίδια για τους δυσλεκτικούς χρήστες);

Συμβουλές

- Το πρόγραμμα σε ένα ΚΓΠ αλλάζει συχνά. Ομάδα φοιτητών βιομηχανικού σχεδίου στο Πανεπιστήμιο της Κορούνια κατασκεύασαν ένα εμφανίσιμο ξύλινο πρόγραμμα που αποτελείται από κινητά μέρη. Κάθε μάθημα έχει το δικό του σύμβολο, το οποίο φωτοτυπήθηκε πάνω σε πλαστικές ετικέτες, οι οποίες με τη σειρά τους κολλήθηκαν πάνω στα κινητά μέρη της κατασκευής. Οδηγίες για την κατασκευή του προγράμματος αυτού υπάρχουν στην ιστοσελίδα του APIGA (www.apiga.org).
- Μην γεμίζετε τους τοίχους με ανακοινώσεις, γιατί οι χρήστες θα τις αγνοήσουν.

Πρόσβαση και περιβάλλον

Πρόσβαση

- Έχετε συμβουλευτεί κάποιον για να κάνετε το χώρο, την επίπλωση και τον εξοπλισμό σας όσο το δυνατόν φιλικότερα προς τους χρήστες με ειδικές ανάγκες;

(Δείτε επίσης την υπο-ενότητα «Πρόσβαση» στην ενότητα «Χρήστες».)

Περιβάλλον

- Εκμεταλλεύεστε, όσο γίνεται, το φυσικό φωτισμό και εξαερισμό;
  - Μπορείτε να προσθέσετε «ευχάριστα» χαρακτηριστικά, όπως φυτά ή (όπου είναι δυνατόν) πρόσβαση σε αίθριο ή μπαλκόνι;

Άλλες εγκαταστάσεις για τους χρήστες

- Υπάρχει χώρος για διάθεση καφέ και αναψυκτικών / για τη φύλαξη προσωπικών αντικειμένων (πανωφόρια / τσάντες / ομπρέλες) / για τη δυνατότητα χρήσης φορητών Η/Υ;

Πρωώθηση και επέκταση των διαθέσιμων εγκαταστάσεων

- Γνωρίζουν όλοι οι πιθανοί χρήστες σας τις εγκαταστάσεις και τις υπηρεσίες που προσφέρετε;
- Κατά τη δημιουργία ενός νέου κέντρου, έχετε λάβει υπόψη σας τη μελλοντική επέκτασή του;
- Αν ήδη εργάζεστε σε κάποιο κέντρο, έχετε σκεφτεί πώς θα μπορούσατε να το επεκτείνετε για την εξυπηρέτηση νέων χρηστών και την προσθήκη νέων υπηρεσιών;
  - Θα χρειαζόσασταν περισσότερο χώρο ή καλύτερη χρήση των εγκαταστάσεών σας;

Χρήσιμες διασυνδέσεις

- 🔗 Περιγραφές γλωσσικών κέντρων στην ενημερωτική έκδοση της Συνομοσπονδίας Γλωσσικών Κέντρων Ανώτερης Εκπαίδευσης **CERCLES**.
www.cercles.org
- 🔗 Τεχνολογίες πληροφοριών & επικοινωνιών για καθηγητές ξένων γλωσσών ICT4LT Ενότητα 3.1 «Διαχείριση πολυμεσικών γλωσσικών κέντρων»
www.ict4lt.org/en/en_mod3-1.htm
Δείτε επίσης την ενότητα «Συμπληρωματικό υλικό» στην ηλεκτρονική πύλη του **LRC**:
www.lrcnet.org

Βιβλιογραφία

- Abuja G., «Access and resource centres», pp. 70-76, στα πρακτικά ZSE 45, *Sprachen-Ressourcenzentren in Europa*, Zentrum für Schülentwicklung, Graz 2001· διαθέσιμα και ηλεκτρονικά στο Διαδίκτυο (www.sprachen.ac.at/downloads, ενότητα «Autonomes Lernen und Ressourcenzentren»).
- Albero B., «Les centres de ressources langues: interfaces entre matérialité et virtualité», *Etudes de Linguistique Appliquée* 112 (1989), pp. 469-482.
- Benson P. – Voller P. (eds), *Autonomy and Independence in Language Learning*, Longman, 1997.
- Bosch M., *Autonomia i aprenentatge de llengües*, Editorial Grao, 1996.
- CERCLES (colloquium papers), *Language Centres: Planning for the New Millenium*, CERCLES, 1997.
- CRAPEL, *Mélanges CRAPEL* 22 (1995) Spécial: Centres de Ressources.
- Dam L., *Learner Autonomy 3: From Theory to Classroom Practice*, Authentik, 1995.
- Esch E. (ed.), *Self-access and the Adult Language Learner*, CILT, 1994.
- Fernández-Toro M., *Training Learners for Self-instruction*, CILT, 1999.
- Gardner D. – Lindsay M., *Establishing Self-access: From Theory to Practice*, Cambridge University Press, 1999.
- Grigoriadi-Svensson M., «La mise en place d'un centre de ressources: considérations logistiques et pédagogiques», *Les Langues Modernes* 3 (2000), pp. 31-37.
- Holec H., *Autonomy and Foreign Language Learning*, Pergamon Press, 1980.
- Ingram D., *Language Centres; their Roles, Functions and Management*, John Benjamins, Amsterdam 2001.
- Kenning M.-M., «Creating an Infrastructure for Autonomous Learning: the Resource Catalogue», *System* 24/2 (1996), pp. 223-231.
- Little D. (ed.), *Self-access Systems for Language Learning*, Authentik/CILT, 1989.
- McCall J., *Self-access: Setting up a Centre*, British Council, Manchester 1992.
- McDevitt B., «Learner Autonomy and the Need for Learner Training», *Language Learning Journal* 16 (1997), pp. 34-39.
- Mozzon-McPherson M. – Vismans R., *Beyond Language Teaching towards Language Advising*, CILT, 2001.
- Pemberton R et al. (eds), *Taking Control: Autonomy in Language Learning*, Hong Kong University Press, 1996.
- Poteaux N., «Conception et fonctionnement des Centres de Ressources de Langues à l'université de Strasbourg: reconcilier avec l'apprentissage des langues», pp. 25-37, στα πρακτικά ZSE 45, *Sprachen-Ressourcenzentren in Europa*, Zentrum für Schülentwicklung, Graz 2001· διαθέσιμα και ηλεκτρονικά στο Διαδίκτυο (www.sprachen.ac.at/downloads, ενότητα «Autonomes Lernen und Ressourcenzentren»).
- Poteaux N. – Ginet A., *Language Resource Centres: Shifting from the Teacher's Perspective to the Learner's Perspective*, report on European Centre for Modern Languages workshop 5/99, Graz· διαθέσιμη ηλεκτρονικά στο Διαδίκτυο (www.ecml.at/documents/reports/WS199905E.pdf)

Riley P., «Notes on the Design of Self-access Systems», CRAPEL (ibid).

Scheffel-Dunand D., «Médiathèque virtuelle au service de l'enseignement et de la recherche», *Etudes de Linguistique Appliquée* 112 (1998), pp. 495-504.

Sheerin S., «Self-access: State of the Art Article», *Language Teaching*, 24/3 (1991), pp. 143-157.

Yeung L. – Hyland F., «Bridging the Gap: Utilising Self-access Learning as a Course Component», *RELC Journal* 30/1 (1999), pp. 158-174.

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ

Συντονιστής έργου

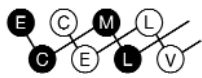
Ηνωμένο Βασίλειο – CILT: Centre for Information on Language Teaching and Research (Κέντρο Πληροφόρησης για τη Γλωσσική Διδασκαλία). Αποστολή του κέντρου είναι «η προώθηση της επάρκειας ξένων γλωσσών στη Βρετανία σε όλες τις βαθμίδες και τους τομείς της εκπαίδευσης και κατάρτισης». Βρίσκεται στο κέντρο ενός εθνικού δικτύου από κέντρα διάθεσης πόρων και συντονίζει το δίκτυο Lingu@net Europa, το εικονικό Κέντρο Γλωσσικών Πόρων στο Διαδίκτυο.

www.cilt.org.uk

www.linguanet-europa.org

Συντελεστές: Lid King, Philippa Wright, Michael Hammond, Imke Djouadj, Kita Jiwani

Βασικοί εταίροι

ECML: European Centre for Modern Languages of the Council of Europe (Ευρωπαϊκό Κέντρο Σύγχρονων Γλωσσών του Συμβουλίου της Ευρώπης – ΕΚΣΓ). Με έδρα την Αυστρία, το ΕΚΣΓ προωθεί την καινοτομία στους τομείς της γλωσσικής εκμάθησης και διδασκαλίας. Στόχος του είναι η διάδοση παραδειγμάτων καλής πρακτικής, η προώθηση του διαλόγου και της ανταλλαγής εμπειριών μεταξύ ειδικών από όλη την Ευρώπη, καθώς και η υποστήριξη ερευνητικών προγραμμάτων μέσω τετραετούς, μεσοπρόθεσμου προγράμματος δραστηριοτήτων. Όλοι οι πόροι είναι διαθέσιμοι στην ιστοσελίδα του:

www.ecml.at

Συντελεστές: Josef Huber, Catherine Seewald

Generalitat de Catalunya
Departament
d'Ensenyament

Ισπανία – CRLE: Centre de Recursos de Llengües Estrangeres (Κέντρο Ξενογλωσσων Πόρων). Αποστολή του CRLE είναι η βελτίωση της γλωσσικής εκμάθησης και διδασκαλίας και η προώθηση καινοτόμων πρακτικών στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού προγράμματος της επίσημης παιδείας στην Καταλονία. Υπάγεται στο υπουργείο Παιδείας της Καταλονίας και εξυπηρετεί τους διδάσκοντες ξένων γλωσσών και το δίκτυο των κέντρων καθηγητών στην Καταλονία.

www.xtec.es/crle

Συντελεστές: Dolors Solé, Natalia Maldonado, Francesca Vidal

Εκδοτικός εταίρος

Ελλάδα – ΚΕ: Εκδόσεις Καστανιώτη. Η εταιρεία ιδρύθηκε το 1968 και ο κατάλογος των εκδόσεών της περιλαμβάνει σήμερα πάνω από 3.000 τίτλους. Για περισσότερα από δέκα χρόνια αποτελεί τον εκδοτικό οργανισμό με τη μεγαλύτερη ετήσια παραγωγή νέων τίτλων στην Ελλάδα.

www.kastaniotis.com

Zoobidon Communications. Η εταιρεία συνεργάστηκε με τις Εκδόσεις Καστανιώτη στο σχεδιασμό και στην κατασκευή της ηλεκτρονικής πύλης του LRC.

www.zoobidon.com

Συντελεστές: Μαρία Καντήρου, Δημήτρης Καλαμπαλίκης, Αρετή Βασιλόγλου, Πάνος Ζευγώλης, Μιχάλης Λουκιανός, Γιώργος Αγαθός

Λοιποί εταίροι

Αυστρία – ÖSPK: Österreichisches Sprachen-Kompetenz-Zentrum (Αυστριακό Κέντρο Επάρκειας Σύγχρονων Γλωσσών). Το κέντρο προωθεί την καινοτομία στην εκμάθηση και στη διδασκαλία ξένων γλωσσών με έμφαση στη διεθνή συνεργασία, στη διαχείριση προγραμμάτων για την καινοτομία στην εκμάθηση γλωσσών και στη δικτύωση και διάδοση των αποτελεσμάτων από τα προγράμματα αυτά σε όλη την Αυστρία.

www.sprachen.ac.at

Συντελεστές: Gunther Abuja, Anita Keiper

Βουλγαρία – ECEI: Evropeiski centar za obuchenie ei kvalifikacia (Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Εκπαίδευση και την Κατάρτιση). Αποστολή του κέντρου είναι η «προώθηση της γλωσσικής εκμάθησης, η ανάπτυξη και εφαρμογή προγραμμάτων γλωσσικής κατάρτισης και μεθόδων διδασκαλίας στο πλαίσιο των διεθνών προτύπων». Πρόκειται για τον μεγαλύτερο εκπαιδευτικό φορέα (εκτός του σχολείου) στη Βουλγαρία και το κέντρο εθνικού δικτύου Ευρωπαϊκών Σχολών Ξένων Γλωσσών και Διοίκησης.

www.europeschools.net

Συντελεστές: Boian Savtchev, Pepa Docheva, Velin Tourmakov

Τσεχία – CU: Univerzita Karlova, Ústav jazykové a odborné přípravy (Ινστιτούτο Γλωσσικής και Επαγγελματικής Κατάρτισης του Πανεπιστημίου Karlova). Επιστημονικό και εκπαιδευτικό ινστιτούτο που εξειδικεύεται στη διδασκαλία τσεχικών σε ξένους και στην εκπαίδευση Τσέχων και ξένων φοιτητών στα τσεχικά πανεπιστήμια.

www.ujop.cuni.cz

Συντελεστής: Zdenka Pražáková

Ισπανία – APIGA: Association of English Teachers of Galicia (Σύνδεσμος Γαλικιανών Καθηγητών της Αγγλικής Γλώσσας). Εθελοντικός οργανισμός για την επαγγελματική ανάπτυξη νέων και έμπειρων καθηγητών της αγγλικής γλώσσας, από την προσχολική ηλικία μέχρι το πανεπιστήμιο, σε κρατικά και ιδιωτικά ιδρύματα. Εκτός από τη διοργάνωση ετήσιου συνεδρίου και σύντομων, εντατικών μαθημάτων, διαθέτει ΚΓΠ, εκδίδει περιοδικό και άλλα έντυπα, συμμετέχει σε ευρωπαϊκά προγράμματα και λειτουργεί ως ομάδα άσκησης πίεσης.

www.apiga.org

Συντελεστές: María José Brey, Luis Murado, Xosé Calvo, Anita Demitroff

Ισπανία – CFIE: Centro del Formación del Profesorado e Innovación Educativa (Κέντρο Εκπαίδευσης Καθηγητών και Εκπαιδευτικής Καινοτομίας). Το CFIE είναι υπεύθυνο για την εσωτερική εκπαίδευση καθηγητών και την υποστήριξη της εκπαιδευτικής καινοτομίας στις περιοχές Γουάδο και Σαλδάνια (Παλέθνια). Είναι ενσωματωμένο σε τοπικό δίκτυο που αποτελείται από τριάντα δύο CFIE.

<http://centros5.pntic.mec.es/cpr.de.guardo>

Συντελεστής: María Luz Martínez Seijo

Φινλανδία – NBE: Opetushallitus / Utbildningsstyrelsen – Υπουργείο Εθνικής Παιδείας. Το υπουργείο παρέχει υπηρεσίες ανάπτυξης, αξιολόγησης και ενημέρωσης για θέματα παιδείας σε ιδιοκτήτες και διευθυντές σχολείων, κρατικούς φορείς και επαγγελματίες. Οι τρεις βασικοί τομείς λειτουργίας του είναι η εκπαιδευτική ανάπτυξη και αξιολόγηση, καθώς και η υποστήριξη υπηρεσιών στην παιδεία.

www.oph.fi/english

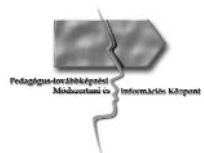
Συντελεστές: Kalevi Pohjala, Anneli Tella, Birkitta Leppänen

Ελλάδα – ΙΕΛ: Ινστιτούτο Επεξεργασίας του Λόγου (ΙΕΛ). Στόχος του ΙΕΛ είναι η υποστήριξη της γλωσσικής τεχνολογίας στην Ελλάδα. Συγκεκριμένα, το ΙΕΛ έχει αναπτύξει ερευνητική δραστηριότητα στους τομείς της θεωρητικής, εφαρμοσμένης και υπολογιστικής γλωσσολογίας, επεξεργασίας φυσικής γλώσσας, γλωσσικής εκμάθησης με την υποστήριξη υπολογιστών, καθώς και επεξεργασίας, σύνθεσης και αναγνώρισης φωνής.

www.ilsip.gr

Συντελεστής: Άννα Βακαλοπούλου

Ουγγαρία – ΡΤΜΙΚ: Pedagógus-tonábbképzési Módszertani és Információs Központ (Κέντρο Εκπαίδευσης Καθηγητών για Θέματα Μεθοδολογίας και Πληροφόρησης). Το κέντρο είναι υπεύθυνο για την πιστοποίηση των εσωτερικών εκπαιδευτικών συστημάτων που χρηματοδοτούνται από το κράτος. Εκ μέρους του υπουργείου Παιδείας, συντονίζει επίσης σημαντικά εθνικά προγράμματα, όπως είναι η εφαρμογή μοντέλων διασφάλισης ποιότητας, η ενίσχυση των εκπαιδευτικών παροχών στους πληθυσμούς Roma και η ανάπτυξη και διάδοση εναλλακτικών παιδαγωγικών μεθόδων. Εκτός από τη διαχείριση ενός ΚΓΠ, το Τμήμα Σύγχρονων Γλωσσών του ΡΤΜΙΚ (που βρίσκεται στην Βεζπρέμ) προωθεί την καινοτομία στη γλωσσική διδασκαλία και είναι υπεύθυνο για την εσωτερική εκπαίδευση καθηγητών.

www.ptmik.hu

Συντελεστές: Agnes de Jonge, Erzsébet Csibi

Ισλανδία – UoIS: Tungumálamiðstöð Háskóla Íslands (Γλωσσικό Κέντρο του Πανεπιστημίου της Ισλανδίας). Πρόκειται για φορέα υπηρεσιών του Πανεπιστημίου της Ισλανδίας για φοιτητές και προσωπικό που επιθυμούν να βελτιώσουν τη γλωσσική τους επάρκεια. Το κέντρο προσφέρει κυρίως εγκαταστάσεις για ατομική μελέτη ξένων γλωσσών υπό καθοδήγηση. Προωθεί τις πιο σύγχρονες εξελίξεις στη γλωσσική εκμάθηση και διδασκαλία.

www.hi.is/stofn/tungumala

Συντελεστές: Eyjólfur Már Sigurðsson, Peter Weiss, Erlendína Kristjánsson

Λουξεμβούργο – CLL: Centre des Langues de Luxembourg (Κέντρο Γλωσσών Λουξεμβούργου). Κρατικός φορέας για τη διδασκαλία ξένων γλωσσών σε ενήλικες. Το πολιτιστικό και γλωσσολογικό υπόβαθρο των φοιτητών του παρουσιάζει ιδιαίτερη ποικιλία. Ως επίσημη έδρα των γλωσσικών εξετάσεων στο Λουξεμβούργο, το CLL είναι μέλος της ALTE (Ένωση Εξεταστών Γλώσσας στην Ευρώπη).

www.cll.lu

Συντελεστές: Annalisa Rana, Guy Bentner, Marc Belche, Inés Quaring, Béatrice Zahlen

Μάλτα – UOM: L-Universita 'ta' Malta (Πανεπιστήμιο της Μάλτας). Το κρατικό πανεπιστήμιο των νησιών της Μάλτας στη Μεσόγειο θάλασσα. Αποτελείται από δέκα σχολές και διάφορα ερευνητικά ινστιτούτα. Αποστολή του είναι η επιδίωξη της ακαδημαϊκής υπεροχής και η κάλυψη των εθνικών αναγκών.

www.um.edu.mt

Συντελεστής: Charles Mifsud

Ολλανδία – CINOP: Centrum voor Innovatie van Opleidingen (Κέντρο Καινοτομίας και Εκπαίδευσης). Το CINOP εξειδικεύεται στην υποστήριξη εκπαιδευτικών και οργανισμών για την προώθηση καινοτόμων ιδεών, και ιδίως στην ενσωμάτωση θεωρητικών μοντέλων σε πραγματικές εκπαιδευτικές καταστάσεις και στο πρόγραμμα σπουδών σχετικά με τη διδασκαλία της (ξένης ή δεύτερης) γλώσσας.

www.cinop.nl

www.trefpunttalen.nl

Συντελεστές: *Polly Perkins, Anja van Kleef*

Σλοβενία – CDIU: Center za dopisno izobraževanje – UNIVERZUM (Κέντρο για την εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση). Το CDIU είναι εκπαιδευτικός οργανισμός. Οι φοιτητές μας είναι ενήλικες, οι περισσότεροι εργαζόμενοι, που συνεχίζουν την εκπαίδευσή τους ή μετεκπαιδεύονται.

www.cdi-univerzum.si

Συντελεστής: *Irena Škulj*

Αξιολογητές του έργου LRC

Εσωτερική αξιολόγηση: *Laura Rundle*, Centre for Information on Language Teaching and Research (CILT) – Κέντρο Πληροφόρησης για τη Γλωσσική Διδασκαλία.

Εξωτερική αξιολόγηση: *Joan Nordlund*, University of Helsinki – Πανεπιστήμιο του Ελσίνκι.

Το ευρωπαϊκό κοινό εκφράζει αυξανόμενο ενδιαφέρον για την εκμάθηση γλωσσών, για λόγους προσωπικής εξέλιξης, κινητικότητας και αλληλοκατανόησης. Ως αποτέλεσμα αυτής της αυξημένης ζήτησης σε κάθε κοινωνικό τομέα, παρατηρείται μια μαζική επέκταση των Κέντρων Γλωσσικών Πόρων (ΚΓΠ). Τα Κέντρα αυτά μπορεί να ποικίλλουν τόσο στην οργάνωσή τους όσο και στο κοινό στο οποίο απευθύνονται, ωστόσο όλα πρεσβεύουν την αξία των γλωσσών και τη δυνατότητα να έχουν οι μαθητές την ευθύνη της ίδιας τους της εκμάθησης.

Το έργο ΚΓΠ –προϊόν του οποίου είναι αυτός ο Οδηγός– είναι αποτέλεσμα της συνεργασίας μιας πολυεθνικής ομάδας ειδικών στη διαχείριση κάθε είδους Κέντρων. Μέσα από το διάλογο και τη λεπτομερή ανάλυση της λειτουργίας τους δημιούργησαν αυτό το πολύ πρακτικό εργαλείο, το οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε ποικίλα πλαίσια. Το εγχειρίδιο αυτό απεικονίζει την υπάρχουσα πραγματικότητα, ενώ παράλληλα αποτελεί έναν οδηγό για μελλοντικές δράσεις και έχει ενδιαφέρον τόσο για τους έμπειρους επαγγελματίες όσο και γι' αυτούς που ξεκινούν τώρα.

Lid King, Διευθυντής
Κέντρο Πληροφόρησης για τη Γλωσσική Έρευνα και Διδασκαλία (CILT)

Improving support for language learning through
Language Resource Centres

Το έργο αυτό αναπτύχθηκε με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας στο πλαίσιο του προγράμματος Σωκράτης.

ISBN 960-03-3524-9

9 789600 335248